

ጥቅላ

ጫፍቲ ኖ ዶዎዎ ዩሱዑስ ኪሪቶስቲ ሚሺራዓቶ

ሺዒቶ

ሂኒ አጢዲኔዔ ሚሺራዓቶን ዎታ ጫፍቶ፣ አዓራዓ ጉታ ዩሱዑሲቺ ዳቤዔናኦቺ ዳጎዎቺ ኢኮዎ ቱናቲ ጥቅላ፤ ሲኖ «ዩሱዑሲ ሹኒዒ ቤዔቲ ዳቦ» ጌቴዔቶ፤ ሂኒ ሚሺራዓቶን ቤ ጫፍቲ ዩሚዔኖ ኪሪቶሲ ሺዒጃቲ አዓቦዎቺ ቲዒጃቲዒ ሃዴዔ ሺናዓ ኬዔጃ ናቶናዓ ዩጣናዓ ኬዔጃ ናቶና ዳጎዎቺ፤ ቤ ጫፍቶ «ዩሱዑሲ አሮ ኪሪቶሲ ዩዔሪቺ ቡሾዎ ቤ ቱኖዎን ኢቶሺ ኢባሪዒሬዔ ኢቶሺ ሙሉዎን ቤ ቶዎዎቶ ቶዎኢኖና ካሾዎን ኢቶሺ ዳኒሆዩቺ» (ጥቅላቺ ሚሺራዓቶ 20: 31)።

ጥቅላ ጫፍቲ ሚሺራዓቶ ዩሱዑስ ኪሪቶሲቺ ካሺዔ ሞዎናዓ ሹዑኖዎናን ያዓሪ ያዓርዎና ጌቲዒ ቤዔቶ ቤ ቱናቴዔኖ፤ ባራ ኬዔጃ ሚሺራዓቶዔ ማጫዓሬዔናኦቶ ኦዎጊቺዒ ባሪቲ ማጫዓሬዎ፤ ጥቅላ ባራ ሚሺራዓቶዔ ማጫዓሬዎቶ ጫፍሬዎጎ ዩሱዑሲ ተኒዒቲ ኡዑቻ ጋዓካቺ ሹዑኖዎን ጫፍቶ፤ ዎታ ባራ ሚሺራዓቶዔ ማጫዓሬዎቶ ጫፍሬዔቲ ጋዓካቺ ሹዑኖዎቺ ጉቶዎን ባዓቶ ጫፍቶ፤ ሂኒ ማጫዓሬዎቶ ዩሱዑሲ ሻዓሂኖና አሪቺዒቲ ሞዎኖ ጫፍሬዎናዎ፤ ኤቢኖ ዩሱዑሲ ኢኪካ አሾዎና ቶዎኪዒ ቤዒቶ ቤዔቲ ኢኪቲኖዎን ማንጃዒ ቤኪዒ ቤዔቲ ማጫዓሬዎን ቤ ሻዓሂዒ ቤዔቶ።

ሂኒ ሚሺራዓቶዔ ማጫዓሬ ጫፍሬዔቲ ናቦ፣ ባራ ሚሺራዓቶዔ ማጫዓሬዎቻዓ ጋዓካቺ ሹዑኖዎ ጌቴዔቲ ማላቶዎን ኖዎቶ ጌቶዩቺ። ጥቅላ ጌቲዒ ቤዔቲ ማላቴዔናኦ ኪሪቶሲ ዩዔሪ ቤ ቱኖዎና ቡሊዩ ቤሺቲ ጊዒዳቶ ቤ ቱኖዎናን ጢዒሺዒ አሪቺዒ ቤዔቲናኦ፤ ዩሱዑሲ ዩዔሪቺ ቡሾዎ ቤ ተኒዔ ጢዒሾዎን ኩዲዒቲዒ ጥቅላ ጌቲቴዔኖ፤ ዎታ ዳዓኪቲዒ አሾ ቤ ቱኖዎን ኢኪካ ሞዎናኦን ጌቶና ዎዳ

ካዓሉዎን ቤኪዒቶ፤ ኤቢ ሞዎናኦን ቤ ማራዓቶ፣ ቤ አዩኖ፣ ቤ ሻዓጮዎናዓ አሺዔናኦን ቤ ሹኖናኒዩ።

ሂኒ ሚሺራዓቶቶ ጫፍሬዔቲ ሞዎኖ ያዓሪ ያዓርዎና

- ሺዒቶዎናዓ አዓፋቺ ሞዎኖ (1: 1-18)
- ዩሱዑሲ ባሪ ባራ አሺዔናኦና ቶዎኪዒ ቤ ዳኖ (1: 19-4: 54)
- ዩዔሪቺ ቡሾዎ ቤ ቱኖዎና ዩሱዑሲ ሹዑናቲ ሹዑኖዎ (5: 1-10: 42)
- ዩሪሳሌሚ ጋሬዎቻዓ ዩሱዑሲቺ ቶዎዎቶ ቲዩቲ ሞዎኖ (11: 1-12: 50)
- ቤ ዳቤዔናኦቶ ዩሱዑሲ አሪቺዒቲ ሞዎናኦ (13: 1-17: 26)
- ናሌዔ ጋባርዎቶ ቤ ጊዶ፣ ቤ ቲቶዎና ቤ ዱዑኬኖዎና (18: 1-19: 42)
- ቲቲዒ ዱዑካቲናኦቺ ዳጎዎቺ ቤ ኬኖናዓ ጪዒሬዔጢ ሞዎኖ (20: 1-21: 25)

አሾ ቡሊቶ ካሾዎን ኢሚዒ ቤዔቲ ቃዓር
(ማግቲ. 3: 1 ፣ ማዓሪ. 1: 4 ፣ ሉቃዓ. 3: 1-2)

1 ሻዎዎናዓ ሺማዓኖና ሃሌዎን ቤዔሆባ፣ ቃዓር ቤዔዔ ፤ ሂኒ ቃዓር ዩዔር ማግ ቤዔዔ ፤ ቢኖ ቤ ቱሉዎና ዩዔሪ፤ ጳሮዎ ቡሊዩ አዓፍ ዩዔሪና ቶዎኪዒ ቤዔዔ።

³ዩዔሪ ቡሊ ሞዎኖን ቢዒና ሃሊዒዔ ፤ ሃሌዔቲናኦቺ ዳጎዎቺ ኢኮላ ቤ አዓሉዎን ሃሌዔቶ አዓሉዎ፤ ጳሮዎ ቤ ቱሉዎና ካሻቶ፤ አራ ካሾ አሾዩቶ ቤኮዎ። ማን አራ ቤኮ ማንዳርዎን ቤኪዒ ቤዔቶ፤ ማንዳርዎ ቢዒን ቱርዎን ሃካዓኖ።

⁶ዩዔር ማጌ ዎቺዔቲ ጥቅላ ጌቴዔ ቤዔቲ ኢካ ኡር ቤዔዔ። ገቢኖ አሾ ቡሊ ዋዓዎሬዔ ቤ ሙሉዎን ቤኮዎቺ ቶዎዎቶ ቤ ቶዎኢዒሆዩቶ፣ አራ ቤኬዔቶን ሚዒጢዎ ዋዓዔ። ለኤቢ ቤኬዔቶን ሚዒጢዎ ዋዓሃሊ፣ አሮ ቤ ቱሉዎና

አራ ቤት ተዋዋሉ። ያራ ቤት ሻዌዔ ተዋዋሉት ዋዕሊ። አሽ ቡሊች ቤኪዲ ቤዔቲ ኢባራ ቤኮይ።

10 አራ ቃዓር ሻዌዔ ተዋዋሉት ቤዔዔ፤ ሻዎዎና ቤ ተዋዋሉት ቤዔቶ ቡሊና ሃሌዔቶ ቤዒናኒዩ፤ ቱናቲዔ ሻዌዔ ተዋዋሉት ቤዔቲ አሽዔናኦ ቤ ኮኒ ጋዓታ አራዎዔኒዔናኦ። 11 ቢ ሃጂዔ ሻዎዎች ዋዓዔ፤ ቢ ሃጂዔ አሽዔናኦ «ሂኒ ዩዔር ማጌ ዋዓቶ ተዋዋሉ» ኢቲዒ ቃጂዩዔ። 12 ቱናባሊ ዩዔር ማጌ ቢ ዎዋን ኢባራዒቂዒ ቦዎሽ ሙሎዎን ቢ ተዋዋሉት ተዋሊዒቲናኦ ቡሊች ዩዔሪቲ ቡሽዒሽዎ ቱኔዔ ሃኮዎን ኢሚዩ። 13 ዩዔሪቲ ቡሽዒሽዎ ቦዎሽ ቱናቶ፣ ዩዔር ማጌ ቦዎሽ ሽዒጂዎናሊ፣ አሽ ያርዎቼ፣ አዎሄዔ አሽ ቃዓቶቼ፣ አዎሄዔ አናዓዎቼ ጋቦዎቼ ሽዒጂዎና ተዋዋሉ።

14 አራ ቃዓር አሽዎን ቱናሄ፤ ዩዔሪቲ ዎጂዎና ኢባርዎና ቢ ተዋዋሉት ሜዔቲቂዒ ቤካዓቲዔ ኖዎና ተዋኪዒ ቤዔዔ፤ ቢ ኒሆዩች ኢካ ሚጣ ቡሽዎ ቢ ቱናቶቹ፣ ቢ ማጌ ቢ ዴቂቲ አዎጊዔ ዩዒርዎን ቤዔጋሆ። 15 ኤቢን ጥዋኒሊ ቢ ቃዓርዎን አዎጊቲቂዒ ጌቲዩ፤ ኢሽቲዒናዎ አዩ፤ «አንድ ታ ሂሎዎች ዋዓ ቤዔቶ፣ ታ ሽዒጂታዓኖ ቤዔሆዎ ቤዔቶ፤ ኤቢች ታዩ ቤሽዎ፤ ኢቃዓ ታ ጌታቶ ኤቢኔ» ኢዒቤዔ ሚዒጣሄ። 16 ቢ ተዋዋሉት ሜዔቲቂዒ ቤካቲ ዎጂዎቼ ኖ ቡሊ ዎጂዔ ተዋዋሉት ዎጂዎን ዴቃቶ ኖዎ። 17 ዩዔሪቲ ሚሎ *ሙዑሲና ኪንዲዩ፤ ቱናባሊ ዎጂዎና ኢባርዎና ዩሱዑስ ኪሪቶሲና ኪንዲዩ። 18 ዩዔሪን ቢ አዓርዎና ቤዔጊቶ ኮኒዮላ አዓሎዎ፤ ቱናባሊ ቢ ኒሆዎቼ ሽዒዎች ቤዔቲ ኢካ ቢ ቡሽዎ ኪንዲቂዒ ቤኪዒቶ።

«ኔ ኮኒ ኔዔኔ?» ጌቲዔ አፋዓላቲ ጥዋኒሊ ኤቼዮ

(ማገቲ. 3:1-12 ፤ ማዓሪ. 1:1-8 ፤ ሉቃዓ. 3:1-18)

19 ዩሪሳሌሚ ጋርዎች ቤዔቲ አዩሁዑዴዔናኦቲ ኡኩራዔናኦ ቲዩቂዒ *ዩዔሪቲ ያዓፌዔ ኬቲ ጎዴዔ ቡሽዒሽዔናኦናዓ *ሌዌዔናኦቲ ዳጎዎቼ ኢኪኬዔናኦን «ሃሚራዔ ጥዋኒሊን (ኔ ኮኒ ኔዔኔ?) ጌቲራዔ ኤቻባቲ!» ኢቂዒ ዎቻሄዔ።

አርዎ ዎቼዔቲናኦቹ ጥዋኒሊ ኢሽቲቂዒ ሚዒጣሃሊ፣ 20 ኖዎካታዓኖዎ፤ ቦዎሽ «*ኪሪቶሲ ተዋዋ ታዓኔ» ኢቂዒ ጣሳዩዒ ጌቲዩ።

21 «ኢሽ ጋዓታ፣ ኔ ኮኒ ኔዔኔ? ኤሊያሳሲ ኔዔኔ?» ኢቂዒ ኤቻሄዔ።

«ታ ኤሊያሳሲ ተዋዋ ታዓኔ» ኢዩ።

«(ዎዩሆኔ) ጌቲዔ ቤዔቲ *ኬዔማች ኔዔኔ?» ኢቂዒ ኤቻሄዔ።

«ተዋዋ ታዓኔ» ኢቂዒ ዎቼዩ።

22 «ኢሽ ጋዓታ፣ ኔ ኮኒ ኔዔኔ? ኖዎን ዎቻቲናኦቹ ኖ ጌቲሆን ኖዎች ጌቲ! ኮኒ ታዓኔ ጌቲኔ?» ኢዩዔ።

23 ቢዮ ዎቼቂዒ፣ «ኬዔማቲ ኢሊያሳሲ ጌቲተዋዎን «ደዎኖቲ ጎዎን ካዓቲ ቃጣባቲ!» ኢዒቤዔ *ባራሆዎቻዓ ሙዎኪዒ ቤዔቲ አሽ ቃዓር» ታዓኔ» ኢዩ።

24 አርዎ *ፋሪሴዔናኦ ማጌ ዎቼዔቲናኦ 25 «ኢሽ ጋዓታ፣ ኔ ኪሪቶሲ፣ አዎሄዔ ኤሊያሳሲ፣ አዎሄዔ (ዎዩሆኔ) ጌቲዔ ቤዔቲ ኬዔማች ኔ ተዎኔዔ ጋዓታ፣ አዎዩቲዩ አሽዔናኦን አዓጮና ኔ አፋዓሊዒ ቤዔቶ?» ኢቂዒ ኤቻሄዔ።

26 ጥዋኒሊ ዎቼቂዒ፣ «ታ፣ አዓጮና አፋዓሊዒ ቤዔቶ ታዓኔ፤ ቱናባሊ ኢቶሽ አሪዎኖ ኢቶሽ ዳጎዎች ኔዔጣዓ ቤዔቶ፤ 27 ታ ቢ ሚዓሚዔ ጩዮዎን ቢዒች ታ ቤዳጎኔ፣ ታ ሂሎዎች ዋዓ ቤዔቶ አርዎ።» ኢዩ።

28 ሂኒ ዎዎ ቡሊ ቢ ቱናቶ፣ ቢታዓኒ ጋርዎቻዓኒዩ፤ ቢታዓኒ ጋር ቤዔቶ፣ ጥዋኒሊ አዓጮና አፋዓሊዒቤዔ ቢ ኤቻቲ ዮሪዳዓኖሲ አዓጮዩ ቤቃቲዩ።

ሻዌዔ ተዋዋዔጢ አጣዓጣዎን ሂዲዒ ዎኪዎች

(ማገቲ. 3:16 ፤ 1 ጥዋ. 3:5)

29 ቢ ዴቻራ (ዴጪ ሃራ) ጥዋኒሊ ቢ ማግ ዩሱዑሲቲ ዎዋን ቤዔጊቂዒ ኢሽቲዩ፤ «ኤቢዮቼ፣ ሻዌዔ ተዋዋሉት ቤዔቲ አሽዔናኦቲ አጣዓጣዎን ሂዲ ዎኪዒዩሂ ዩዔሪቲ ባን! 30 (ኢካ ኡር ታ ሂሎዎች ዋዓ ቤዔቶ፤ አርዎ ታ ሽዒጂዩ አዓፍ ቤዔቶ፤ ኤቢች ታዩ ቤሽዎ) ኢቃዓ ታ ጌታቶ ኤቢኔ። 31 ታዎ አሚዔጢ ቢ ጋዓታ አርዎ አሪዎኖ ታዓኔ፤ ቱናባሊ ኢሰራኤሌዔ አሽዔናኦ ቢዒን ቦዎሽ አሪዒዩሆዩቲዩ አዓጮና አፋዓሊዒቤዔ ታ ዋዓቶ» ኢዩ።

32 ዳዓክቂዒ ኢሺቸዒ ሚዒጣሄ፤ «ዩዔሪቹ አያዓኖ ቢ አሸቲኔዔ ሃሎ ኡጊዔቶምን ተናቂዒ ሺማዓዮዎቼ ኪንዲዒ ቢ ቶዎምቶች ቢ ኮቶዎን ቤዔጋቶ ታዓኔ» 33 ታዎ ኮኒ ቢ ጋዓታ አሮዎባ አሪያዓን ቤዔቶ ታዓኔ፤ ተናባሊ አዓጮና ታ አፋዓሌሆዬች ሺዒቸቂዒ ታዓን ዴዔጂቲ አሮ (አያዓኖ ኪንዲሬዔ ቢ ቶዎምቶች ቢ ኮታቴዔ ኔ ቤዔጊሆ፡ ያዓፋ አያዓኖ ዳና አፋዓሌሆ አሮዎኔ) ኢቂዒ ታዓች ጌቲዬ» 34 ታዎ ኤቢን ታ አዓጮና ቤዔጋቶ ታዓኔ፤ ቢዮ ዩዔሪቹ ቡሾዎ ቢ ተናዎን ሚዒጣቶ ታዓኔ» ኢዮ»

ሺዒቸቂዒ ዩሱዑሲን ጉታ አሼዔናኦ ዳቦ

35 ዎታ ቢ ዴቻራ (ዴጪ ሃራ) ጥዋኒሲ ጉታ ቢ ዳቤዔናኦና ቶዎኪዒ ኔዔጣዓ ቤዔዔ» 36 ኔዔጣዓቤዔ፡ ዩሱዑሲን ሃሚዒ ቢ ቤዔቴዔ ቤዔጊቂዒ፡ «ኤቢዮቹ! ዩዔሪቹ ባጎ!» ኢዮ»

37 ጉታ ቢ ዳቤዔናኦ ጥዋኒሲ ኢሺቸዎን ዋዓቶቂዒ ዩሱዑሲን ዳቤዒ ሃሚዮዔቴ» 38 ቢዒን ዳቤዒ ቤዔቲ አሼዔናኦን ዩሱዑሲ ጉብ ዎታዓ ጪዒኒቂዒ፡ «አሞዎኒዮ ኢቶሺ ቃዓዊዒ ቤዔቶ?» ኢዮ»

ቦዎኖሺዮ «ራቢ! ኔ ቤዔቶ አዓቢዒቸዮ?» ኢቂዒ ኤቻሄዔቴ» «ራቢ!» ጌቶ «አሪቸዎቻቸ!» ጌቶኔ»

39 ዩሱዑሲ ቦዎኖሺን «ዋዓራዔ ቤዔጎቴ!» ኢዮ» ቦዎኖሺዮ ሃሚቂዒ ቢ ቤዔቲ ጣዓኦን ቤዔጊዮዔቴ» አሮዎባ ቦዎኖሺ ሃሚቶ አዓሺራ ሳዓት ቤዶዎቹዬ» ቢ ማጎዎ ጡማሄዔቴ»

40 ጥዋኒሲ ማጌ ዋዓቶቂዒ ዩሱዑሲን ዳቤቲ ጉቴዔናኦቻዎ ኢኮዎ ሲሞዎን ዴዔጪሮዎሲቸ ማኖዎ ኢንዲሪያዓሲኔ» 41 ቢዮ ዩሱዑሲ ማጌ ኬቸዒ ሃሚዒ ሺዒቸቂዒ ቢ ሃጂዔ ማኖዎ ሲሞዎን ማግ ሻጊዒ፡ «ማሲዒህ ጌቲዔ ቤዔቶን ዳናቶ ኖዎኔ» ኢዮ» «ማሲዒህ» ጌቶ «ኪሪቶዎሲ» ጌቶኔ»

42 አሮዎቹ ኢንዲሪያዓሲ ሲሞዎኒን ዩሱዑሲ ማግ ዴዔቢዬ» ዩሱዑሲዮ ቤዔጊቂዒ፡ «ኔ ሲሞዎኒ ኔዔኔ፤ ኔ ኒሆዎቹ ሺጎ ዎታ ዮዎኒኔ፤ አንድ ኬዔሬ ጌቲዔ ጩዔጊዔዮሆ ኔዔኔ» ኢዮ» «ኬዔሬ» ጌቶ «ዴዔጪሮዎሲ» አዎሄዔ «ጣቆ» ጌቶኔ»

ዳዓክቂዒ ዩሱዑሲን ጉታ አሼዔናኦ ዳቦ

43 ቢ ዴቻራ (ዴጪ ሃራ) ዩሱዑሲ ጋሊዒሌዔ ሻዎዎች ሃማ ቲዬዮ፤ ፊሊጶዎሲኖዎ ዳናቂዒ፡ «ታዓን ዳቤቤ!» ኢዮ»

44 ፊሊጶዎሲዮ ኢንዲሪያዓሲናዓ ዴዔጪሮዎሲና ቤዔቲ ቤቴሻዬዲ ጋሬዔጢ አሾዎኔ» 45 አሮዎ ናዓቲናዓኤዔሊን ዳናቂዒ፡ «መዑሲ ቢ ጫሌዔ ማጫዓጮቻ፡ ኬዔማቸናኦ ዎታ ቢዒቸን ቦዎኖሺ ጫዓሬቲ ዮዎሌዔሬቸ ቡሾዎ፡ *ናዓኪሬታቸ ዩሱዑሲን ዳናቶ ኖዎኔ» ኢዮ»

46 ናዓቲናዓኤዔሊ «ናዓኪሬቲ ጋጮቻ ዴኦ ሞዎ ኬቼሃ?» ኢቂዒ ኤቻሄ»

ፊሊጶዎሲዮ «ዋዓራዔ ቤዔጌ!» ኢዮ»

47 ናዓቲናዓኤዔሊ ቢ ማግ ዎምን ዩሱዑሲ ቤዔጊቂዒ ኢሺቸዮ፤ «ዳጪሾዎን አሪያዓኒ ኢባራ ኢስራኤሌዔ አሾ ሂኒኔ» ኢዮ»

48 ናዓቲናዓኤዔሊ ዩሱዑሲን «አሞዎቻዓ ታዓን አሪዒኔ?» ኢቂዒ ኤቻሄ»

ዩሱዑሲዮ ዎቸቂዒ፡ «ፊሊጶዎሲ ኔዔን ጩዔጋዓን ቤዔቴዔ፡ *ባላሌዔ ሚቸ ዩዒሮዎች ኮታዓ ኔ ቤዔቴዔ፡ ኔዔን ቤዔጋቶ ታዓኔ» ኢዮ»

49 ናዓቲናዓኤዔሊ ዎቸቂዒ፡ «አሪቸዎቻቸ! ኔ ዩዔሪቹ ቡሾዎ ኔዔኔ፤ ኔ ኢስራኤሌዔ ታዓቶዎ ኔዔኔ» ኢዮ»

50 ዩሱዑሲ ዎቸቂዒ፡ «(ባላሌዔ ሚቸ ዩዒሮዎች ኮታዓ ኔ ቤዔቴዔ፡ ኔዔን ቤዔጋሆዬ) ኢቃዓ ታ ጌታቶዬች ኢባራዒኔ? ጉብ ኤቢዬ ቤሻ ሞዎን ቤዔጊሆ ኔዔኔ» ኢዮ» 51 «ኢባሮዎን ኢቶሺች ጌቶዬ፤ ሺማዓቶ ቂቼዔቴዔ፡ ዩዔሪቹ ማራዓኪዔናኦ አሺ ቡሾዎ ታ ቶዎምቶች ኬዬዒ ኪንዲዒ ቦዎኖሺ ቤዔቴዔ፡ ቤዔጊሆ ኢቶሺኔ» ኢዮ»

አዓጮን ዎዬኔዔ ኡዮ ዩሱዑሲ ተኒዮ

(ማጎቲ. 4: 13)

2 ከዔጂኔዔ ቂሞዎባ ጋሊዒሌዔ ሻዎዎች ቤዔቲ ቃዓኒ ጌቲዔ ቤዔቲ ጋጮቻ ጋዓሮ ጊዴዔዔ» ዩሱዑሲቸ ኢንዲ

አራ ጋዳሮች ቤዓሃን። ጊዮሱድስናን ቢ ዳቤዔናአና ምታ አራ ጋዳሮች ጩዔጊዔቂሂ ሃሚቲናአኔ።³ ምዶኔዔ ኡዮ ጩዔራቲዔ፣ ዮሱድስቺ ኢንዴ ቢዒቻ «ምዶኔዔ ኡዮ በዎኖሺቻ ጩዔራቶቻ!» ኢያን።

⁴ዮሱድስቶ «ሂኒ ኡራዔኔ! ታ ሹዑኔዔ ዳጎዎች ጊያጎሂኔ! ሹዑኖዬች ታ ቲዮሂ ሳጎቶ ባት ቤዳጎን ቤዔቶኔ» ኢዮ።

⁵አሮዎባ ዮሱድስቺ ኢንዴ ቆዎማቺናአዪች «ኢቶሺች ቢ ጌቲዮ ቡሊን ተኒዒቦቲ!» ኢያን።

⁶አዪሁዑዴዔናአ ጩዔቺዒ ቤዔቲ ጣሌዔ ዶዮዪች ኮታቲ ሺሪታ ጣቂዔ ሻሬዔናአ (ጋዔኔዔናአ) አሮዎች ቤዔቲናአኔ! አራ ሻሬዔናአዎ በዎኖሺ ቂሊ ቂሎዎና ጉታ አዎሄዔ ኬዔጃ ጌዔቲዔ አግጮን ዮቺዒ ቤዔቲናአኔ።

⁷ዮሱድስቶ ቆዎማቺናአን «ሻሬዔናአዎች አግጮን ጩዔቺቦቲ!» ኢዮ። ሻሬዔናአዎች አግጮን ጩዔጋዪዒ ጩዔቺዮዔቲ።

⁸«አንድ ኪቲሬዔ ቆዎማቺናአቺ ኡኩሮዪች ኢምቦቲ!» ኢዮ። በዎኖሺቶ ኪቲቂዒ ኢሚዬዔቲ።

⁹ኡኩሮዎ ምዶኔዔ ኡዮ ቱናቲ አግጮን ቢ ናጳሄዔ፣ አሞዎቼ ቢ ዋጎቶ ጋጎታ አሪያግኖዎኔ! ቱናባሊ አግጮን ኪቲቲ ቆዎማቺናአ አሪዒ ቤዔቲናአኔ። ኤቢች ቆዎማቺናአቺ ኡኩሮ ምኤዔ ኬኖዎን ጩዔጊቂዒ፣¹⁰ «አሾ ቡሊ ሺዒቺቂዒ ቢ ጊዲዒ ቤዔቶ ሻግዊ ዉዑራ ኡዮደዪዮ! ኢዒቤዔናአ ኡቺዒ ሚቺቶዮ ጉቢዮ ዋግሮን ቢ ጊዲዒ ቤዔቶ! ቱናባሊ ኤቢ ሻግዊ ምዶኔዔ ኡዮዎን አንድ ቤዳጎሄዔ አሺዔናአዪች ኢማጎኖ ኔዔኔ» ኢዮ።

¹¹ዮሱድስ ሂኒ ማላቶዎን ሺዒቺቂዒ ጋሊዒሌዔ ሻዎዎች ቤዔቲ ቃጎኒ ጋፎዎቻጎ ተኒዒሄ! አሮዎባ ቢ አዎጊዔ ዪዒሮዎን ቤኪዒሄ። ኤቢች ቢ ዳቤዔናአ በዎኖሺ ሙሎዎን ቢ ቶዎዎዎች ቶዎኢዒሄዔቲ።

¹²ኤቢዮ ጉብ ዮሱድስ ቢ ኢንዴ፣ ቢ ማኔዔናአናን ቢ ዳቤዔናአና ቶዎኪዒ ቂሬሪናጎሂ ጋፎዎች ኪንዲዮ! አሮዎቻዎ ጊዒሻቻ አግቦዎን ኮታሄዔቲ።

ያዕሬዔ ኬቺ ካካሌዔ ዳጎዎቻጎ ጊዳጦዎናጎ ጊጆዔ ሻዶዎናን ዮሱድስ ባዮ

(ማጎቲ. 21:12-13 ፤ 26:61 ፤ 27:40 ፤ ማጎሪ.

11:15-17 ፤ 14:48 ፤ 15:29 ፤ ሉቃዔ. 19:45-46)

¹³አዪሁዑዴዔናአ *ዮዔሪቺ ማራጎኮ በዎኖሺ ቃጎባቺናአቺ ኬቺ ኬሎዎና ቢ ቤሻቲ አግቦዎን በዎኖሺ ባጎሪዒ ቤዔቲ ባጎሮ ካቲኒዮ። ኤቢች ዮሱድስ ዮሪሳሌሚ ጋፎዎች ሃሚዮ።¹⁴ዮዔሪቺ ያግሬዔ ኬቺ ካካሌዔ ዳጎዎች ጋቲዔናአን፣ ባጌዔናአናን ኡጊዔናአናን ኬሚዒ ቤዔቲናአን፣ ምታ ጊጆዎን ሻዲዒ ቤዔቲናአናዎ ኮታጎ በዎኖሺ ቤዔቲዔ ዳናሄ።¹⁵ምዳሬዔ ያራግፎዎን ዮጠቂዒ (ምዳሪቂዒ) ቡሊን፣ ባጌዔናአናዎ፣ ጋቲዔናአናዎ፣ ዮዔሪቺ ያግሬዔ ኬቺ ካካሎቻ ኪቺዮ! ጊጆዔ ሻዳቺናአቺ ጊጆዎን ሻጩዮ! በዎኖሺ ጋፋቶዎን ያንጊዮ!¹⁶ኡጎዎን ኬሚዒ ቤዔቲናአን «ኢቶሺ ኡጎዎን ሂኒዒቼ ኪቺቦቲ! ታ ኒሆዎቺ ኬጦን ጊዒጤዔ ኬጦን ተኒያጎሆቲ!» ኢዮ።

¹⁷ቢ ዳቤዔናአ «ኔ ኬቺ ቃናጎቶ ታጎን ሚቼሆኔ» ጌቲዔ ጫጎሬዮዎን ሻሊጊዮዔቲ።

¹⁸ዮሱድስ ኤቢ ቡሊን ያግሬዔ ኬቺ ካካሌዔ ዳጎዎቻጎ ቢ ቲኒዒቶዪች፣ አዪሁዑዴዔናአቺ ኡኩራዔናአ ቲዮቂዒ፣ «ኤቢን ተኒዒዎ ዮዔር ማጌ ኔ ምሞዪች አሚዔ ማላቶዎ ኔዔች ቤዔቲ? ኤኬ ኖዎች ቤኪዒቤ!» ኢዮዔቲ።

¹⁹ዮሱድስ ምቺቂዒ፣ «ሂኒ ያግሬዔ ኬጦን ሃርቦቲ! ታ ኬዔጃ ቂሞና ምቺሬዔ ሃጌሆ ታጎኔ» ኢዮ።

²⁰ኤቢች አዪሁዑዴዔናአቺ ኡኩራዔናአ «ሂኒ ያግሬዔ ኬጦ ሃጌዔ ቢ ቃኒቶ አግባጎ ሺሪታ ናቶናኒዮ! ቱናባሊ ኤቢን ኬዔጃ ቂሞና ምቺሬዔ ሃጌኔ?» ኢዮዔቲ።²¹አሮዎባ ዮሱድስ «ያግሬዔ ኬጦ» ኢቂዒ ቢ ጌቲቶ፣ ቢ አሺቲኖዎናሊ ሂኒ ያግሬዔ ኬጦን ቶዎኖዎኔ።²²ኤቢች ዮዔሪ ቂቲዒ ዱዑካቲናአቺ ዳጎዎቼ ቢዒን ቢ ኪቺቶዮ ጉብ፣ ቢ ዳቤዔናአ ኤቢ ቢ ጌቲቶን ሻሊጊዮዔቲ! ያግፋ ማጫግፎዎቻዎ ጫጎሬዔቶናጎ ዮሱድስ ጌቲቲ ቃጎሮዎናን ኢባሪዒሄዔቲ።

አሺ ሙሉዎች በዓቶን ዩሱዑስ አሪዮ

²³አዩሁዑዴዔናአ ዩዔሪቺ ማሪዓኮ በዎኖሺ ቃዓባቺናአቺ ኬቺ ኬሉዎና ቢ በሻቲ አዓቦንን በዎኖሺ ባዓሪዒ በዔቲ ባዓሪዎባ ዩሱዑሲ ዩሪሳሌሚ ጋሮዎች በዔበዔ ቢ ተኒዒቲ ማላቴዔናአን በዔጊቲዒ ሜዔቲ አሺዔናአ በዎኖሺ ሙሉዎን ቢ ቶዎዎች ቶዎኢዒዔዔቴ። ²⁴ተናባሊ ዩሱዑሲ አሾ ቡሊን አሪዒ በዔቶኔ፤ ኤቢች በዎኖሺን ጊባናታዓዎን። ²⁵ቢዮ ቢ ቁሉዎና አሺ ሙሉዎች በዔቲ ሞዎን ቢ አሪዒ በዔቶዩች፡ አሺ ሞዎን ቢዒች አሺ ሚዒጦ አሞላ ቃዓዊዎዓዎን።

ኒቆዎዲሞዎሲና ቶዎኪዒ ዩሱዑሲ ዩባዓቶ

3 ¹ፋሪቤዔናአቺ ጉዑኢ ዳጎዎች አዩሁዑዴዔናአቺ ናላቾ ተናቲ ኒቆዎዲሞዎሲ ጌቲዔ በዔቲ ኢካ ኡር በዔዔ። ²ቢዮ ጡሞዎና ዩሱዑሲ ማግ ዋዓቂዒ፡ «አሪቺዎቾች! ዩዔሪ ቢዒና ቶዎኪዒ ተናቶዩ ዳምባ፡ ኔ ተኒዒ በዔቲ ሂኒ ዎሪጋኒኪቲ ማላቴዔናአን ተኒዮንን ኮኒዮላ ሃካዓቼ። ኤቢች አሪቺዎቾች ተናቃዓ ዩዔር ማጌ ኔ ዎሞን አሪዒ በዔቶ ኖዎን» ኢዮ።

³ዩሱዑሲዮ ዎቺቂዒ፡ «ኢባሮዎን ኔዔች ጌቶዩ፤ ኮኒዮላ ቢ ተናቲዔ፡ ጉቲኖዎን ቢ ሺዒጆ ቃዩ ጋዓታ፡ ዩዔሪቺ ታዓቲቲዔዔን በዔጎን ሃካዓቼሆን» ኢዮ።

⁴ኒቆዎዲሞዎሲዮ «አሾ ቢ ጌዔናቶዩ ጉብ፡ አዓቢቺሬዔ ሺዒጆዎን ሃኬሃ? ጉቲኖዎን ቢ ኢንዴዔ ማዓጮዎች ጊዩሬዔ ሺዒጆዎን ሃኬሃ?» ኢቂዒ ኤቻዔ።

⁵ዩሱዑሲዮ ዎቺቂዒ ኢሺቺዩ፤ «ኢባሮዎን ኔዔች ጌቶዩ፤ ኮኒዮላ ቢ ተናቲዔ፡ አዓጮናዓ አዎዓዎዎቻቸው ቢ ሺዒጆ ቃዩ ጋዓታ፡ ዩዔሪቺ ታዓቲቲዔዔች ጊሞን ሃካዓቼሆን። ⁶ሜዔናና ሺዒጆቶ ሜዔናኔ፤ አዎዓዎና ሺዒጆቶ አዎዓዎን። ግ(ጉቲኖዎን ሺዒጆ ኢቶሺች ቃዓዊዒዔ) ታ ኢቶዩች፡ ዎሪጋኒዎዓኔ፤ ⁷ዮንጎ ቢዒች ካዓማሆዎቻቸው ቢ ዮንጋዓ በዔቶ፤ ቢ ቃዓሪዎዎ ዋዓሆኔ፤ ተናባሊ አሞዎቹ ቢ ዋዓ በዔቶ ጋዓታ፡ አሞዎች ቢ ሃሚዒ በዔቶ ጋዓታ አሪዎዓቺ። ዩዔሪቺ አዎዓዎቹ ሺዒጆቶ ቡሊ ኤቢዮዎዎን» ኢዮ።

⁸ኒቆዎዲሞዎሲዮ ዎቺቂዒ፡ «ኤቢ አዓቢቺሬዔ ተኔሃ?» ኢቂዒ ኤቻዔ።

¹⁰ዩሱዑሲ ዎቺቂዒ ኢሺቺዩ፤ «ኔ ኢስራኤሌዔ አሺዔናአቺ ዳጎዎች አዎጋ አሪቺዎቾች ተናዓ በዔቻዓ፡ ኤቢን አሪዎዓቺኔ? ¹¹ኢባሮዎን ኔዔች ጌቶዩ፤ ኖ አሪዒ በዔቶን ጌታሆኔ፤ ኖ በዔጋቶን ሚዒጣሆኔ፤ ተናባሊ ኖ ሚዒጣቶን ኢባሪዎዓቾቲኔ። ¹²ሻዌዔጢ ሞዎን ታ ጌቲዔ፡ ኢቶሺ ኢባሪዎዓን ጋዓታ፡ ሺማዓዩዔጢ ሞዎን ታ ጌቲዔ፡ አዓቢቺሬዔ ኢባሪዒዩሆቲኔ? ¹³ሺማዓዎቻቸው ኪንዲቶዩ ዳምባ ሺማዓዎች ኬቺቶ ኮኒዮላ አዓሉዎን፤ ኤቢዮ አሺ ቡሾዎ ታዓኔ። ¹⁴ሙዑሲ አሺ ኪሾዎና ሃሌዔቲ ዲንጋሮዎን ባራሆዎቻዓ ሚቺ ቶዎሞዎች ቢ ዮዎዶሞን፡ አሺ ቡሾዎ ታ ዮዎዶዮ ታዓች ቃዓዊዒዔ፤ ¹⁵ኤቢ ተኔሆ፡ ቢ ሙሉዎን ታ ቶዎሞዎች ቶዎኢዒ በዔቶ ቡሊ፡ ቡሊ ዩሜዔኔዔ ካሾዎን ቢ ዳኔሆዩቺዩ።

¹⁶«ዩዔሪ ሻዌዔ ቶዎሞዎች በዔቲ አሺዔናአን አዎጊቺዒ ቢ ሹኒቶዩች ኢካ ቢ ቡሾዎን ኢሚዩ፤ ሂኒ ኢካ ቢ ቡሾዎን ቢ ኢሚቶ፡ ቢ ሙሉዎን ቢ ቶዎሞዎች ቶዎኢዒ በዔቶ ቡሊ፡ ቡሊ ዩሜዔኔዔ ካሾዎን ቢ ዳኔሆናዓ ሺዎሬዔ ቃዓቆዎች ቢ ጊዎዓቼሆዩቺዩ። ¹⁷ዩዔሪ ቢ ቡሾዎን ሻዌዔ ቶዎሞዎች ቢ ዴዔጆቶ፡ አሮዎች በዔቲ አሺዔናአን ቢ ዎዲዒዩሆዩቻሊ፡ በዎኖሺ ቶዎሞዎች ቢ ናሌሆዩች ቶዎኖዎን። ¹⁸ቢ ሙሉዎን ቢ ቡሾዎቺ ቶዎሞዎች ቶዎኢዒ በዔቶቺ ቶዎሞዎች ናላዓቼሆን፤ ተናቲዔ ቢ ሙሉዎን ቢ ቡሾዎቺ ቶዎሞዎች ቶዎኢዒዎና፡ ቢ ሙሉዎን ኢካ ቢ ቡሾዎቺ ቶዎሞዎች ቶዎኢዮ ቢ ቃጂቶዩች፡ ዎንድ ቢ ቶዎሞዎች ዩዔሪ ናሊቶኔ። ¹⁹ቤኮ ሻዌዔ ቶዎሞዎች ዋዓ፤ ተናባሊ አሺዔናአ በዎኖሺ ሹዑኖዎ ጎንዶ ቢ ተናቶዩች፡ ቤኮ ማንዳሮዎን ሹኒዩዔቲ፤ ቢ ናሊቶ ኤቢቺዩ። ²⁰ጎንዳ ሞዎን ሹዑኖዓ በዔቶ ቡሊ ቤኮዎን ሹኖዓዎን፤ ቢ ጎንዳ ሹዑኖዎ ቢ ቤካታዓቼሆዩች፡ ቤኮ በዔቶዎች ኬዎዓቼ፤ ²¹ተናቲዔ ኢባሮ ተናቲ ሞዎን ሹዑኖዓ በዔቶ፡ ዩዔሪ ጌቲቶን ቢ ሹዑኖ ቤኪሆዩች፡ ቤኮ በዔቶዎች ኬቺዒ በዔቶኔ።» ኢዮ።

ዮሴፊንና የዋኒሲ ግዳጠ

(ማግ. 14:3 ፤ ግዳጠ. 6:17 ፤ ሉቃ. 3:19-20 ፤ የዋ. 1:20)

22ክቢዬ ጉብ ዮሴፊንና ባህን ዳቤዳናአና ዮሁዕዴዔ ሻዎቻችን ሃሚዬዔቴ ፤ በየኖሺና ተቀባዊ ጊዜ ሻዎቻችን አርቦች ኮታቂዔ አሽዴናአን አዓጮና አፋዓሊዔ ቤዔሄ። 23አርቦባ የዋኒሲ ዎታ ሳሊዒሜዔ ሻዌዔ ካቲኖቻች ሄዳኖሚ ጌቱዔ ቤዔቲ ጣዓአቦች ጋሚኒ (ጋቢኒ) አዓጮ ቤዔቶቶች፣ አርቦቻዓ አሽዴናአን አዓጮና አፋዓሊዔ ቤዔሄ ፤ አሽዴናአቦ በ ማግ ዋዓ ቤዔሄዔቴ ፤ ቢኖ በየኖሺን አዓጮና አፋዓሊዔ ቤዔሄ። 24አርቦባ የዋኒሲ ባት ጩዬዔ ኬጠቦች ጊያግን ቤዔቶቱ። 25የዋኒሲቺ ዳቤዳናአና አካ አደሁዕዴዎቻች ዳጎቻች ጣሊዬዔቺ ዶዬዔ ጋጂቲኖ ቲደዬ። 26ሂኒ ቢ ዳቤዳናአ የዋኒሲ ማግ ዋዓቂዔ፣ «አራቺዎችሽ! የራዳዓኖሪ አዓጮዬ ቤቃች ኔዔና ተቀባዊ ቤዔቤዔ ኤቻቶ፣ ኔዎ ቢዒቶን ኔ ሚዒጣቶ፣ ኤቢዮቻ፣ አሽዴናአን አዓጮና አፋዓሊዔ ቤዔቶቱ ፤ አሽ ቡሊ ቢ ማግ ሃሚዒ ቤዔቶቱ» ኢዬዔቴ።

27የዋኒሲ ኢሸቺቂዔ ዎቺዬ ፤ «ዬዔሪ ዳጎጋግን ጋዓታ፣ ኤቢዮቻሚ ሞቦኖን ኮኒኖላ ቱኒኖኖን ሃካዓቼ። 28ከራቶሪሲ ተቦኖ ታዓኔ ፤ ቱናባሊ ቢዬ ሸዒቺዔ ዎቼዔቶ ታዓኔ) ኢቃዓ ታ ጌቶቶች ታ ሚዒጠ ኢቶሸኔ። 29ዎኤ ቢ ኬኖቦቺ፣ ፤ ኔዔጣቂዔ ዋዓያግ ቤዔቲ ሚያዓቶ ዎኤዔ ኬኖቦቺ ቃዓርኖና አቦጊቺዔ ኤሚሪዒ ቤዔቶቱ። ኢላ ኤቢና ታ ኤሚሮ ጩዔኒቶቱ። 30ቢ አቦጎቦ ቢሸቤ ፤ ታ አቦጎቦ ጊዒሻቤ ፤ ኤቢ ቱን ቤዳ ሞቦኖኔ» ኢዬ።

ቡሊዬ ቤሽ ሸማዓቶቼ ዋዓቶ ቱኖ

(ማግ. 11:27 ፤ ሉቃ. 10:22)

31«ዳምባ ሸማዓቶቼ ዋዓ ቤዔቶ ቡሊዬ ቤሽዎኔ ፤ ዴቺ ሻዎቻቼ ቱናዓ ቤዔቶ ሻዌዔጠኔ ፤ ሻዌዔ ተቀሚዔጠ ሞቦኒዬ ቢ ጌቲዒ ቤዔቶ» ሸማዓቶቼ ዋዓ ቤዔቶ ቡሊዬ ቤሽዎኔ። 32ቢ ቤዔጊቶኖና ቢ ዋዓያቶኖን ሚዒጣዓ ቤዔቶቱ ፤ ቱናባሊ ቢ ሚዒጣዓ ቤዔቶን ኢባሪዒ ቤዔቶ ኮኒኖላ አዓሎሎኔ። 33ቢ ሚዒጣዓ ቤዔቶን ኢባሪዒቶ፣ ዮዔሪ ኢባሮ ቢ ቱኖሎን

ሚዒጣቶቱ። 34ዮዔሪ ዎቻቶ፣ ዮዔሪቺ ዎቻሎን ጌቲዒ ቤዔቶቱ ፤ (አሞደቻ?) ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፣ ዮዔሪ ቢ አያዓኖሎን ሻፒዒቂዒ ቢዒች ኢሞ ቢ ቃጂቶቶቺዬ። 35ጊሆዎ ዮዔሪ ቢ ቡሽሎን ሹኒዒ ቤዔቶቱ ፤ ቡሊን ቢዒች ሃጂዒቶቱ። 36ቢ ሙሎሎን ቢ ቡሽሎቺ ተቀምጦች ተቀሊዒ ቤዔቶ፣ ቡሊ ዮሜዔኔዔ ካሻቶቱ ፤ ቢ ቡሽሎ ጌቲዔ ዋዓያታዓኖ ዮዔሪቺ ካዓሬዔ ሸዒጠዔ ዳጎቻሊ ቢ ቤዔቶ፣ ቡሊ ዮሜዔኔዔ ካሻሎን ዳናታዓቼሆኔ» ኢዬ።

ሻማዓራቺ ኡሬዔና ተቀባዊ ዮሴፊን ደባዓቶ

4 'አርቦባ ዶሎኖ ዮሴፊን የዋኒሲዬ ቤሽሎን ዶሬዔ አሽዴናአን ቢ ዳቤዳናአ አዓጮና ቢ አፋዓሎሎኖን ፋሪሴዔናአ ዋዓያሄዔቴ ፤ ጌቱናባሊ አዓጮና አፋዓሊዔ ቤዔቲናአ ቢ ዳቤዳናአዓሊ፣ ቢ ተቦኖሎኔ። 3የዮሴፊን አሽዴናአ ቢዒቶን በየኖሺ ደባዓቶሎኖ አሪዒቂዒ፣ ዮሁዕዴዔ ሻዎቻቼ ቲደዒ ጋሊዒሴዔ ሻዎቻች ዎታቂዒ ሃማ ቲደዬ።

4«ሻማዓራዔ ሻዎቻች ሻጋዓኖሎን ሃማዓቼ» ኢቂዒ 5አርቦና ሻማዓራዔ ሻዎቻች ቤዔቲ ሲካዓሪ ጌቱዔ ቤዔቲ ጋፎቻች ሻጊዬ። አራ ጋፎ ያዓቆቦቢ ቢ ቡሽሎ የቦሴዔሬች ቢ ኢሚቲ ሻዌዔ ጋአቦቺዬ። 6አርቦች ያዓቆቦቢቺ አዓቺ አፖ ቤዔቶቱ። ዮሴፊን ጎሚ ሻአሎኖ ማራዓታቂዒ አርቦች ካሸያ አዓቺ አፎዔ ጋሽሎች ኮታሄ ፤ አርቦባ አራዴዔ ሸሪታ ባዓት ቤዶሎኔ።

7-8ቢ ዳቤዳናአ ማንጄዔዮሂ ማዓቶሎን ኬሚያ ጋፎቻች ሃሚዬዔቴ። አራዔ ሂሎቶች ኢካ ሻማዓራቺ ኡሬ አዓጮን ኪታ፣ አራ አዓቺ አፖ ቤዔቶቻች ዋዓሃን። ዮሴፊን አራ ኡሬዔን «አዓጮቻቼ ኪቲሬዔ ታዓች ኢምቤ! ኡያኔ» ኢዬ።

9ሻማዓራቺ ኡሬ ዎቺቃዓ፣ «ኔ አደሁዕዴዔ አሽ ቱናዓቻዓ፣ ሻማዓራቺ ኡሬ ታ ማጌ አዓቢቺቃዓ አዓጮን ኡቻ ቆላኔ?» ኢያን። ኢሸቺቃዓ ቢ ጌታቶ፣ ሻማዓራዔ አሽዴናአ ኪሽሎኖ በየኖሺ ዮቺቲ ቂዒጮሎን አደሁዕዴዔ አሽዴናአ ቂሻዓ ቤዔቶቶቺዬ።

10 የሱዕሲ ዎቹቲዒ ኡሬዪች «ዩጌሪ ኢሚዒ ቤጌቲ ዎጀዎና (አዓጮን ታዓች ኢምቤ! ኡያና) ኢዒ ቤጌቲ ታ ኮኒ ታ ቱኖዎናን ኒ አሪዒቶ ጋዓታ፥ ኒ ታዓን ቆሌሽ ኒጌ፤ ታዎ ካሽዒ አዓጮን ኒጌች ኢሚሽ ታዓ፤» ኢዩ።

11 ኡሬ «ታ ዶዎናች! ኒ ኪቴሂ ቂዒጮ ኒጌች አዓሎዎ፤ ፤ አዓቺ አፖዎ ጌንጀዎ፤» ኢላ ካሽዒ አዓጮን አሞዎቹ ዴጌቤ፤? 12 ሂኒ አዓቺ አፖዎን ኖሶች ኢሚቶ ኖ ቃዓባቺ ኒሆዎ ያዓቆቦቤ፤ ፤ ቢዮ፥ ቢ ቡሽዒሾዎ፥ ቢ ሚዒሞ ቡሊዮ ሂኒዒቺ ኡቺቴናኦ፤» ኒዎቺ ቢዩ ቤሽ ኒጌና?» ኢዎን።

13 የሱዕሲ ዎቹቲዒ፥ «ሂኒ አዓጮዎቹ ኡቺዒ ቤጌቶ ቡሊ ዎቹኖዎን ሻቻዌሆ፤ ፤ 14 ቱናባሊ ታ ኢማዓ ቤጌቲ አዓጮዎቹ ኡቺዒ ቤጌቶ ኮኒዮላ ቡሊ ዩሜጌኖዎን ሻቻዎታዓቺሆ፤» ታ ኢማዓ ቤጌቲ አዓጮ ቢ ማጌጮዎች ቡሊ ዩሜጌጌ ካሽ ጡዕዲ ቤጌቲ ካሽዒ ቱኖ ቱኒሆ፤» ኢዩ።

15 ኡሬ «ታ ዶዎናች! ታ ሻቻዎታዓቺሆዪች፥ ዎቹኖዎን አዓጮን ኪታ ሂኒዒች ታ ዋዓታዓቺሆዪች፥ አራ አዓጮን ታዓች ኢምቤ!» ኢዎን።

16 የሱዕሲ «ሃሚሬጌ ኒ ኬኖዎን ጩጌሬጌ ዴጌቤ!» ኢዩ።

17 ኡሬ ዎቹቃዓ፥ «ኪኖ ታዓች አዓሎዎ፤» ኢዎን።

የሱዕሲዮ «(ኪኖ ታዓች አዓሎዎ፤) ኒ ጌቶ ኢባርዎ፤»

18 ኤቢዩ አዓፍ ኡዕቻ ኬናቺ ኒጌ፤ ቱናባሊ አንድ ኒጌና ቶዎኪዒ ቤጌቶ ኒ ኬኖ ቶዎዎዎ፤ ኤቢች ኒ ጌታቶ ኢባርዎ፤» ኢዩ።

19 ኡሬ «ታ ዶዎናች! ኪጌማች ኒ ቱኖ ታዓች ቤካዓ ቤጌቴ። 20 ኖ ቃዓባቺናኦ ሂኒ ጌፖዎቻዓ ዩጌሪች ጎዩናሄጌቴ። አዩሁዕዶ ኢቶሺዮ (አሾ ዩጌሪች ጎዩን ቤዳ ጣዓኦ ዩሪላሌሚ ጋፎ ኢኬቶዓሊ፥ ባር አዓሎዎ፤) ኢዮቴኒ፤» ኢዎን።

21 የሱዕሲ ኡሬዪች ኢሺቺዩ፤ «ሂኒ ኡሬጌ፤! ታ ጌታዓ ቤጌቶን ኢባሪዒቤ! ሂኒ ጌፖዎቻዓ ቱናቤ፥ ዩሪላሌሚ ጋፎዎቻዓ ቱናቤ፥ ኒሆዎ ዩጌሪች ኢቶሺ ጎዩናታዓቺሂ ዩሜጌኖ ዎዩሆ፤»

22 ኢቶሺ ጋዓታ፥ ኢቶሺ አሪያዓኖዪች ጎዩናዓ ቤጌቶ ኢቶሺ፤ ፤ ዩጌሪ አዩሁዕዶጌጌናኦቺ ጎሞና አሽጌናኦ ቡሊች

ዎዶዎን ኢማ ቢ ጊባኒኪቶዪች፥ አዩሁዕዶ ኖ፥ ኖ አሪዒ ቤጌቶዪች ጎዩናዓ ቤጌቶ ኖዎ፤» 23 ቱናባሊ ኢባሪቴኖዎና ጎዩናዓ ቤጌቲናኦ፥ ኒሆዎ ዩጌሪች ያዓፋ አያዓጌጌ ሃኮዎናዓ ኢባሪቴኖዎና ቦዎሽ ጎዩኒሂ ዩሜጌኖ ዎዩሆ፤ ፤ አንዶዎ ዋዓቶ፤ ፤ ኒሆዎ ዩጌሪ ቢዒች ቦዎሽ ጎዩኒሆዪች ኤቦሺዮሚናኦን ቃዓዊዒ ቤጌቶ፤» 24 ዩጌሪዮ አያዓኖዎ፤ ፤ ቢዒች ጎዩናዓ ቤጌቲናኦ ያዓፋ አያዓጌጌ ሃኮዎናዓ ኢባሪቴኖዎና ጎዩኖ ቦዎሽች ቃዓዊዒ፤» ኢዩ።

25 ኡሬ «ኪሪቶዎሲ ጌቴጌ ቤጌቲ ማሲዒህ ቢ ዎዩሆን አሪዒ ቤጌቲ ታዓ፤ ፤ ቢ ዋዓሆዎባ ቡሊን ካዓቺሬጌ ኖሶች ጌቴሆ፤» ኢዎን።

26 የሱዕሲዮ «አንድ ኒጌች ጌታዓ ቤጌቶ፥ አር ታዓ፤» ኢዩ።

27 አርዎባ ቢ ዳቤጌናኦ ቦዎሽ ሃሚቶዎቹ ዎታዓ ዋዓቂ፥፥ ዩሱዕሲ ኡሬጌና ቶዎኪዒ ቢ ዩባዓቶዪች፥ ዎሪጋናሄጌቴ፤ ቱናባሊ ቦዎሽ ዳጎዎቹ ኮኒዮላ ኡሬጌን «አሞዎን ቃዓዊዒ ቤጌቲ?» አዎሄጌ ዩሱዕሲን «አሞዩቺዩ ኡሬጌና ቶዎኪዒ ኒ ዩባዓታዓ ቤጌቶ?» ኢቶ አዓሎዎ፤።

28 ኡሬ አራ ጣዓኦዎች አዓቺ ቆንዶዎን ዱጋጋቻዓ ጋፎዎች ሃማሃን። አርዎች ቤጌቲ አሽጌናኦዪች 29 «ታ ቱኒዒቶ ቡሊን ታዓች ጌቲቴ ኡርዎን ዋዓሬጌ ቤጌጎቴ! አር ኪሪቶዎሲ ቱኒሃ?» ኢዎን። 30 ኤቢና ዋዓታቴናኦ ጋፎዎቹ ኬቺቂዒ አራ ዩሱዕሲ ቤጌቶዎች ሃሚዩጌቴ።

31 ኤቢ ቱኖና ቤጌቴጌ፥ ቢ ዳቤጌናኦ «አሪቺዎች! ማዓዎዎን ማሚ!» ኢቂዒ አታዓሊዩጌቴ።

32 ቱናባሊ አር «ኢቶሺ አሪያዓኒ ማዓዎ ታዓች ቤጌቶ፤» ኢዩ።

33 ኤቢች ቢ ዳቤጌናኦ ቦዎሽናዓ ቦዎሽና «ቢ ማዓዩሂ ማዓዎዎን አሾ ቢዒች ዴጌቢቶ ቱኒሃ?» ኢዩጌቴ።

34 የሱዕሲ ዎቹቲዒ ቦዎሽች ኢሺቺዩ፤ «ታዓች ማዓዎ ጌቶ፥ ታዓን ዎቻቶቺ ዳጎዎን ጩጌሾዎናዓ ቢ ሹዕኖዎን ጩዒሾዎናኒዩ። 35 ኢቶሺ (ባት ማዓዩ ቂጮዪች አጩዳ አጋኖ ኤቻቴ) ኢዒ ቤጌታዓችቴና? ኢቶሺች ጌቶዩ፤ ጎቻቴ

ማግኛን ማንጂኒ ጨዋኛ፤ ማግኛ ቁጭኞ ለዲቶኔ።
 36 አንደላ ቁጭኞ ለዲቶ ለ ማግኛ ጋቲኖን ደቂቂ
 ለዲቶኔ፤ ሸዋሳኛና ቁጭኞ አኮሎች ተደራሪ ለደኖሽ
 ኤሚራሆዮች፤ ቁጭኞ ለዲቶ አግፋቲ ማግኛን ቡሊ
 ዮሜኔኔ ካሸዩች ኪጫኒ ለዲቶኔ። 37 ኤቢች (አኮሎ
 ሸዋኪዮ፤ አኮሎ ቁጭኞ) ኢሚ ደባግቶ ኢባሮ ተናቶኔ። 38 ታዎ
 ኢቶሽ ማራጎታታግኖን ኢቶሽ ቁጭሆዮች ኢቶሽን
 ዳግኛሲሆዩ። ባሬኔናኦ ማራጎታሄኔ፤ ኢቶሽኖ ለደኖሽ
 ማራጎታቶን ቁጭሆቲኔ። አዩ።

39 አሮዋባ ኡራ «ታ ተኒቂቶ ቡሊን ታግች ጌቲዩ» ኢታግ ለ
 ሚኒጣቲ ቃግሮዎና አራ ጋሮዎች ለዲቶ ሻማግራኔ አሽጫናኦቺ
 ዳጎሆቼ ሜኔቲናኦ ለደኖሽ ሙሉዎን ዩሱዑሲቺ ተደግሞዎች
 ተደራሪኔ። 40 ሻማግራኔ አሽጫናኦ ዩሱዑሲ ማግ ዋግቂኒ፤
 «ኖ ማግ ኮታቤ!» ኢቂኒ ቆላሄኔ። ዩሱዑሲኖ አሮዎች ጉታ
 ቁዩዩ።

41 አግፍ ኡራቺ ኖሮዎቼ ዋግደቲናኦ፤ ዩሱዑሲቺ
 ኖሮዎቼ ዋግደቲናኦቺ ዳጎሆቼ ሜኔቲናኦ ለደኖሽ ሙሉዎን ለ
 ተደግሞዎች ተደራሪኔ። 42 ኡራዩኦ «አንድ ኖ ሙሉዎን ለ
 ተደግሞዎች ኖ ተደራሪቶ፤ ኔ ኖሮዎቼ ኖ ዋግደቶች
 ተደግሞኔ፤ ኖ ኖ ቁሉዎና ለ ኖሮዎቼ ዋግደታ፤ ኢባሮዎን
 ሻዌኔ ተደግሞዎች ለዲቶናኦ ቡሊን ዎዲያኦ ለ ተናዎን ኖ
 አሪቂቶዩቺዩ» ኢዩኔ።

ታግቲኔ ናግዮቺ ቡሽዎን ዩሱዑሲ ዎዲዮ

(ማጣቲ. 13:57 ፤ ማግራ. 6:4 ፤ ሉቃ. 4:24 ፤ ጥዋ.
 2:1-11: 23)

43 ጉታ ቁሞዩ ጉብ ዩሱዑሲ አሮዎቼ ኬቺቂኒ ጋሊኒሌኔ
 ሻዎዎች ሃሚዩ። 44 ኤቢዩ አግፍ ዩሱዑሲ «ኬኔማኦን ለ
 ሽጊጂኔ ሻዌኔጢ አሽጫናኦ ኦሚያግቼሂናኦኔ» ኢቂኒ
 ጌቲቶኔ። 45 ጋሊኒሌኔ ሻዎዎች ለ ዋግሄኔ፤ ጋሊኒሌኔ ሻዌኔ
 አሽጫናኦ ኬቺቂኒ ለዲን ጊዲጂዩኔ። ኤቢን ለደኖሽ
 ተኒቂቶ፤ ለደኖሽ ቁሉዎና ዎታ ባግሮዮች ዩሪሳሌሚ ጋሮዎች
 ለደኖሽ ሃሚያዎባ ዩሱዑሲ አሮዎቻግ ለ ሹዑናቶ ቡሊን ለደኖሽ
 ለዲን ተደግሞዎች።

46 ዩሱዑሲ አግሎን ዎዩኔኔ ኡቶ ለ ተኒቂቲ ጋሊኒሌኔ
 ሻዎዎች ለዲቶ ቃግኒ ጌቲኔ ለዲቶ ጋሮዎች ዎቺኖዎን ዎታቂኒ
 ሃሚዩ። አሮዋባ ቂሬሪናግሂ ጋሮዎች ለ ቡሽዎ ለዲቶቲ ኢካ
 ታግቲኔ ናግኖ ለዲኔ። 47 ቢዮ ዩሱዑሲ ዩሁዑዴኔ ሻዎዎቼ
 ጋሊኒሌኔ ሻዎዎች ለ ዎሞን ዋግሄኔ፤ ለ ቡሽዎ ቂቲያ ለ
 ማዊኒቶዩች ዩሱዑሲ ማግ ሃሚቂኒ፤ «ታ ኬጠዎች ዋግራኔ፤
 ለዲቶቲ ታ ቡሽዎን ዎዲኒቤ!» ኢቂኒ ቆላሄ።

48 ኤቢች ዩሱዑሲ «ማላቶዎና ዎሪጋኒኪቲ ሞዎኖን
 ኢቶሽ ለዲን ቃዩ ጋግታ፤ ጫር ኢቶሽ ሙሉዎን ታ ተደግሞዎች
 ተደራሪያግቶቲኔ» ኢዩ።

49 ታግቲኔ ናግኖ «ታ ዶዎኖ! ታ ቡሽዎ ቂታግን
 ለዲቶኔ፤ ሃምበኔ» ኢዩ።

50 ዩሱዑሲ «ሃምበኔ! ኔ ቡሽዎ ዎዲቶኔ» ኢዩ።

ኡሮዎ ዩሱዑሲቺ ቃግሮዎን ኢባሪቂቂኒ ሃሚዩ። 51 አሮዎ
 ሃሚኒ ለ ለዲቶኔ፤ ለ አግሬኔ ቡሽጊጂኔናኦ ጎሞዎቻግ ለዲና
 ዳናቂኒ፤ «ኔ ቡሽዎ ዎዲቶኔ» ኢዩኔ።

52 ቢዮ «አምቢቻ ሳግቶዎቺዩ ታ ቡሽዎ ዎዲቶ?» ኢቂኒ
 ኤቻኔ።

ለደኖሽ «ዩኒች ሻባግታ ሳግቶዎቺዩ ለ አኼኔ ጋግሞ
 አቃቶ» ኢዩኔ።

53 ሂሆ «ኔ ቡሽዎ ዎዲቶኔ» ዩሱዑሲ ኢቶ አራኔ ጋግታ ለ
 ተናዎን ሻሊጊዩ። ኤቢች ለዲና ለ ኬቺ አሽጫናኦ ቡሊና
 ለደኖሽ ሙሉዎን ዩሱዑሲቺ ተደግሞዎች ተደራሪኔ።

54 ኤቢዮ ዩሱዑሲ ዩሁዑዴኔ ሻዎዎቼ ጋሊኒሌኔ ሻዎዎች
 ዎታግ ዋግቂኒ ለ ተኒቂቲ ጉቲኔኔ ማላቶዎኔ።

ባግታ ዩሻ ኡሮዎን ዩሱዑሲ ዎዲዮ

5¹ ኤቢዩ ጉብ አዩሁዑዴኔናኦቺ ባግሮ ለ ተናቶዮች፤
 ዩሱዑሲ ዩሪሳሌሚ ጋሮዎች ሃሚዩ። 2 ዩሪሳሌሚ ጋራኔ
 ጉዑዶዎና ጋዩኔቲ ጋዮሆቼ ባጌኔናኦ ጊዩኒ ለዲቶ ለዲቶ
 ጋአዎች ሂቢሬኔ ኖሮዎና ለ ሌቲኒኒ ጌቲኔ ለዲቶ ኢካ ኮታ
 አግሎ ለዲኔ፤ ኡሁቻ ባሽኔ ያምባግሮ ለ ጉዑዶዎና ለዲኔ።
 3 ኤቢሻቺ ዳጎሆች ሜኔቲ ለዲቶቺናኦ፤ አግፍ ዶዎጌኔናኦ፤

ባዓታ ዩቤኔናአ፡ ቦዎኖሺ አሺቲኖ ቂቲቲናአዎ ቄዩዒ ቤዔሄኔቴህ 4-5*አሮዎች ሻዓሻዓ ሺሚታ ናቶን ቢዒያቲ ኢካ ኡሮ ቤዔሄ። 6ዮሱዑሲ ሂኒ ቄዩዒ ቤዔቲ ኡሮዎን ጨዒኒቂዒ፡ አንድ ቤዳዓሄዔ ዎዳ ናቶን ኤዔቸቂዒ ቢ ቤዔዎን አሪዒቂዒ፡ «ዎዶዎን ቃዓዊዒ ቤዔቲኔ?» ኢቂዒ ኤቻሄ።

7ቢዒያቲ ኡሮዎ «ታ ዶዎኖቹ! አዓጮ ሹዑሪዮዔ፡ አዓጮዎች ታዓን ጊዒጄሂ አሾ አዓሎዔ፤ ታ ጊያ ኢዮዔ፡ ባሮ ታዩ ሺዒቸዒ ጊዩዩ» ኢቂዒ ዎቸዩ።

8ዮሱዑሲዮ «ቲዩ ኔ ዩዔቦዎን ቆዲ ሻዓጊሬዔ ሃምቤ!» ኢዩ። 9ቤካች አሮዎቼ ኡሮ ዎዲዩ፤ ቢ ዩዔቦዎኖዎ ቆዲዒ ሻዓጊቂዒ ሃሚዩ።

አራ አዓቦ አዩሁዑዴዔናአቸ ካሺዔ አዓቦዎ። 10ኤቢች አዩሁዑዴዔናአቸ ኡኩሬዔናአ ዎዲቲ ኡሮዎን «ሃናዓች ኖ ካሺዔ አዓቦዎ፤ ኖ ካሺዔ አዓቦዎና ዩዔቦዎን ቆዲዒ ሻዓንን ኖ ሜሎዎ ዳዓጋዓዎዎ» ኢዩዔ።

11ቲናቲዔ ኡሮ ዎቸቂዒ፡ «ታዓን ዎዲዒቲ ኡሮ (ኔ ዩዔቦዎን ቆዲ ሻዓጊሬዔ ሃምቤ!) ኢቂዒ ታዓች ጌቲቶኔ» ኢዩ።

12ቦዎኖሺዮ «(ኔ ዩዔቦዎን ቆዲ ሻዓጊሬዔ ሃምቤ!) ኢቂዒ ኔዔች ጌቲቲ ኡሮ አዓቢኔ?» ኢቂዒ ኤቻሄዔ። 13ቲናባሊ አሮዎች ቤዔቲ አሾ ሜዔቶ ቢ ቲናቶዩች፡ ዎታ ዩሱዑሲ አሺዔናአቸ ዳንዎና አሪቻታዓኖዎን ቤሻዓ ቢ ሃሚቶዩች፡ ዎዲቲ ኡሮ ኮኒ ቢዒን ዎዲዒቶ ጋዓታ አሪዮዎን ሃካዓኖዎ።

14ኤቢዩ ጉብ ዩሱዑሲ ኡሮዎን ዩዔሪቸ ያዓሬዔ ኬጠዎቻዓ ዳናቂዒ፡ «አንድ ዎዲቶ ኔዔ፤ ኤቢዩ ቤሻ ሞዎቶ ኔ ቶዎዎች ቢ ዋዓታዓቼሆዩች፡ ኤቢዩ ቤክ አጣዓጠዎን ሹዑኒያዓሂኔ!» ኢዩ።

15ኡሮ ሃሚቂዒ አዩሁዑዴዔናአቸ ኡኩሬዔናአዩች «ታዓን ዎዲዒቶ ዩሱዑሲኔ» ኢቂዒ ጌቲዩ።

16ኤቢች ካሺዔ አዓቦባ ኤቦሺን ቢ ሹዑናቶዩች፡ አዩሁዑዴዔናአቸ ኡኩሬዔናአ ዩሱዑሲን ዱኢዒ ቤዔሄዔ።

17ቲናቲዔ ቦዎኖሺች ዩሱዑሲ «ታ ኒሆዎ ሃናዓች ቤዳዓሄዔ ሹዑናዓ ቤዔቶ፤ ታዎ ታ ቄሎዎና ሹዑናዓ ቤዔቶ ታዓኔ»

ኢቂዒ ጌቲዩ። 18አዩሁዑዴዔናአቸ ኡኩሬዔናአ ቦዎኖሺ ካሺዔ አዓቦዎን ቢ ሻዓዳቶዩች ባዓች ቲናታዓኖዎን፡ ቢ ቄሎዎን ዩዔሪና ታቸቂዒ፡ «ዩዔሪ ታ ኒሆዎኔ» ቢ ኢቶዩች፡ ቢዒን ቤሾዎን ጩጢዎ ቃዓዊዩዔ።

ቢ ቡሾዎን ዩዔሪ ዶዎንጃዮ

19ኤቢች ዩሱዑሲ ዎቸቂዒ ቦዎኖሺች ኢሺቸዩ፤ «ኢባሮዎን ኢቶሺች ጌቶዩ፤ ኒሆዎ ዩዔሪ ቲኒዒ ቤዔቶ ቡሊን ቢ ቡሾዎ ዎታ ቢዒቾዎዎን ቲኒዒ ቤዔቶ፤ ኤቢች ኒሆዎ ዩዔሪ ቲኒዒቲዔ ቢ ቤዔጊቶናሊ፡ ቡሾዎ ቢ ቄሎዎና አሞዎኖላ ሹዑኖዎን ሃካዓቼ። 20(አሞዩቻ?) ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፡ ኒሆዎ ዩዔሪ ቢ ቡሾዎን ሹኒዒ ቢ ቤዔቶዩቸዩ፤ ዎታ ቢ ሹዑናዓ ቤዔቶ ቡሊን ቢዒች ቤኪዒ ቢ ቤዔቶዩቸዩ፤ ኢቶሺዮ ኢቶሺ ዎሪጋኔሆዩች ኤቢዩ ቤሻ ሹዑኖዎን ቢዒች ቤኪዒዩሆኔ። 21ኒሆዎ ዩዔሪ ቂቲቲናአን አፖዎቼ ኪቸቂዒ ካሾዎን ቢ ኢሞዎዎን፡ ኤቢዮዎዎን ቢ ቡሾዎ ዎታ ኢማ ቢ ቃዓዊቲናአዩች ካሾዎን ኢሚሆኔ። 22-23ዎታ ኒሆዎ ዩዔሪ ኢካ አሺ ቶዎዎዎቹላ ናላዓቼሆኔ፤ አሺዔናአ ቡሊ ኒሆዎ ዩዔሪን ቦዎኖሺ አዎጊዒ ቤዔቶዎዎን ኤቢዮዎዎን ቢ ቡሾዎን ቦዎኖሺ አዎጊዒዩሆዩች፡ ናሎ ቡሊን ቢ ቡሾዩች ኢሚቶኔ፤ ኤቢች ቢ ቡሾዎን አዎጊዩዓኖ ቢዒን ዴዔጂቲ ቢ ኒሆዎ ዩዔሪን አዎጊዩዓኖዎ።

24«ኢባሮዎን ኢቶሺች ጌቶዩ፤ ታ ቃዓሮዎን ዋዓዳዓ ቤዔቶ፡ ታዓኖዎ ዴዔጂቲ ዩዔሪቸ ቶዎዎች ቢ ሙሎዎን ቶዎኢዒ ቤዔቶ፡ ቡሊ ዩሜኔዔ ካሻቾ፤ ቂቶዎቼ ዎዶዎች ኪሚታሊ፡ ናሎ ቢ ቶዎዎች ኪንዳዓቼሆኔ። 25ኢባሮዎን ኢቶሺች ጌቶዩ፤ ቂቲቲናአ ዩዔሪቸ ቡሾዎ ቃዓሮዎን ቦዎኖሺ ዋዓዩሂ አዓቦ ዎዩሆኔ፤ ኤቢዮ አንዲዩ፤ ዋዓሂኒካ ካሾዎን ዳኔሂናአኔ። 26(አሞዩቻ?) ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፡ ኒሆዎ ዩዔሪ ቢ ቄሎዎና አሺዔናአን ካሻቾ ቢ ቲኒዮዎዎን ኤቢዮዎዎን ዎታ ቢ ቡሾዎ አሺዔናአን ካሻቾ ቢ ቲኒዒዩሆዩች ቢ ኢሚቶዩቸዩ። 27ቢዮ አሺ ቡሾዎ ቢ ቲናቶዩች፡ (ናሊቤ) ኢቂዒ ኒሆዎ ዩዔሪ ቢዒን ዶዎንጃዒቶኔ። 28-29ቂቲዒ ዱዑካቲናአ ቡሊ ቢ ቃዓሮዎን ቦዎኖሺ ዋዓዩሂ አዓቦ ዎዩሆኔ፤ ዴአዎን ሹዑናቲናአ ካሾዎና ቦዎኖሺ ቤዔዩሆዩች፡ ጎንዶዎን ሹዑናቲናአዎ ቦዎኖሺ

ቶምስቶች ቢ ናሌዔዎሆዩች አፖስቶሎች ከገረዓስኦች ሌቢች ምሪጋኒያሳሆተኔ!» ኢዩ።

ዩሱዑስ ኮኔ ቢ ጋዓታ ሚዲጣዓ ቤዔቲ ሚዲጣዓናኦ

(ማጥቲ. 3:17 ፤ ማግሪ. 1:11 ፤ ሉቃዓ. 3:22 ፤ ዮዋ.

1:19-27 ፤ 3:27-30)

30ዩሱዑሲ ዳዓኪቂዒ ኢሺቸዩ ፤ «ታ፥ ታ ቁሎዎና ኢካ ሞዎኖላ ተኒዮዎን ሃካዓና ታዓኔ ፤ ዩዔር ማጌ ታ ሞዓቶኒዩ ታ ናሊዒ ቤዔቶ ፤ ሌቢች ታ ናሎ ታቶዎኔ ፤ (አሞዩቻ?) ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፥ ታዓን ዴዔጃቶቹ ዳዓንዎናሊ፥ ታ ዳዓንዎን ቃሞዓና ታ ቃጃቶዩቸዩ።

31«ታ ምቹቃዓ ታ ቁሊችን ታ ሚዲጣ ጋዓታ፥ ታ ሚዲጣዎን ኢባሪዒዮሆ አዓሎዎኔ። 32ታዓችን ሚዲጣዓ ቤዔቲ ባር ቤዔቶኔ ፤ ቢዮ ታዓችን ሚዲጣዓ ቢ ቤዔቲ ሚዲጣ ኢባር ቢ ተኖዎን አሪዒ ቤዔቶ ታዓኔ።

33«ኢቶሺዮ የዋኒሊ ማግ ዎቻቶ ኢቶሺኔ ፤ ቢዮ ታዓችን ቢ ሚዲጣቶ ኢባርዎኔ። 34ኢሺቸዒ ታ ኢዒ ቤዔቶ፥ ኢቶሺ ዎዴሆዩቻሊ፥ ታ፥ ታ ቁሎዎና አሺ ሚዲጣዎን ቃዓሞዓቹ። 35የዋኒሊ ሚጨዒቤዔ አዓጣዓ ቤዔቲ ቤኮዎኔ ፤ ኢቶሺዮ ጊዒሻቻ ዩሜዔኖዎን ቢ ቤኮዎና ኤሚሪዎ ሹኒቶ ኢቶሺኔ።

36«ተናቴዔ የዋኒሊ ሚዲጣቶ ቤሸዎን ሚዲጣዓ ቤዔቶ ታዓች ቤዔቶኔ። ሌቢ ታ ተኒዒ ቤዔቲ ሹዑኖዎ ኒሆዎ ዩዔሪ ታ ጨዒቼሆዩች ቢ ኢሚቶኔ። ቢዮ ኒሆዎ ዩዔሪ ታዓን ቢ ዴዔጃዎን ታዓችን ሚዲጣዓ ቤዔቶኔ። 37ዎታ ታዓን ዎቻቲ ኒሆዎ ዩዔሪ ታዓችን ሚዲጣቶኔ ፤ ተናባሊ ቢ ቃዓርዎን ጨር ሞዓታዓና ኢቶሺኔ ፤ ቢ አዓርዎኖ ቤዔጋዓና ኢቶሺኔ። 38ቢ ዎቻቶን ኢቶሺ ኢባሪዮ ቃጃቶዩች፥ ቢ ቃዓር ኢቶሺ ሙሎዎች አዓሎዎኔ። 39ኢቶሺዮ (ያዓፋ ማጫዓፌዔናአዎቹ ቡሊ ዩሜዔኔዔ ካሸዎን ዳኔሆ ኖዎኔ) ኢዒቤዔ፥ ጋሊቂዒ በዎኖሺ ዳንዎች ቃዓዊቶቲኔ ፤ በዎኖሺዮ ታዓችን ሚዲጣዓ ቤዔቲናኦኔ። 40ተናባሊ ካሸዎን ዳኖዩች ታ ማግ ዎሞዩች ሹናዓችቲኔ።

41«ታ፥ ታ ቁሎዎና አሸ ታዓን ቢ አዎጊዒዮሆዩች ቃዓሞዓቹ። 42ተናባሊ ዩዔሪን ኢቶሺ ሙሎዎና ኢቶሺ ሹኒ ቃዮን አሪዒቶ ታዓኔ። 43ታ፥ ታ ኒሆዎቹ ያኪራች ተናቃዓ ቢ

ማጌ ምቹዔቃዓ ሞዓቶ ታዓኔ ፤ ተናባሊ ታ ዩባዓቶዎን ኢባሪዎዓችቲኔ። ባር ሞዓቂዒ ቢ ቁሊችን ቢ ጌቲ ጋዓታ፥ ቢ ዩባዓቶዎን ኢባሪዮሆቲኔ። 44ኢቶሺ፥ ኢቶሺ ቁሊ ቁሊ አዎንዎን ዳኒዎ ቃዓዊቶቲኔ ፤ ተናባሊ ቢ ኢኬቶ ተናቲ ዩዔር ማጌ ዳኔሂ አዎንዎን ቃዓሞዓችቲኔ። ኢላ አዓቢቸሬዔ ታዓን ኢባሪዮዎን ሃኪሆቲኔ?

45«ታዓን (ኒሆዎ ዩዔር ማግ ሃሚሬዔ ኖዎን ታጌሆኔ) ጌቲሬዔ ጋቢያዓሆቲኔ! ኢቶሺን ታጌሆ ቤዔቶኔ ፤ አርዎ ኢቶሺ ጊባናዓ ቤዔቲ ሙዑሲኔ። 46አርዎ ታዓችን ጫዓፊቶኔ ፤ ሌቢች ቢዒን ኢቶሺ ኢባሪዒቶ ጋዓታ፥ ታዓን ኢባሪዒዩሾ ኢቶሺኔ። 47ቢ ጫዓፊቲ ማጫዓፌዔናአን ኢባሪዎዓኖዎን ኢቶሺ ቃጃቶዩ፥ ታ ዩባዓቶዎን አዓቢቸሬዔ ኢባሪዒዮሆቲኔ?» ኢዩ።

ኡዑቻ ሁሜዔናአዩች ዩሱዑስ ማዓንጃ

(ማጥቲ. 14:13-21 ፤ ማግሪ. 6:30-44 ፤ ሉቃዓ. 9:10-17)

6 ከቤዩ ጉብ ዩሱዑሲ ጋሊዒሌዔ ባሃርዩ ቤቃች ኪሚዩ ፤ ቢዮ ጢባዓሪዎሶዔ ባሃርዩኔ። 2ቢዒያቸናአቸ ቶምስቶች ቢ ቤኪዒቲ ምሪጋኒኪቲ ማላቴዔናአን በዎኖሺ ቤዔጊቶዩች ዶሬዔ አሺዔናአ ቢዒን ዳቢዩዔቴ። 3ዩሱዑሲ ጊፖቶ ከቴቸዒ አርዎች ቢ ዳቤዔናአና ቶዎኪዒ ኮታዔ። 4አዩሁዑዴዔናአ ዩዔሪቸ ማሪዓኮ በዎኖሺ ቃዓባቸናአቸ ከቸ ከሎዎና ቢ ቤሻቲ አዓቦዎን በዎኖሺ ባዓሪዒ ቤዔቲ ባዓር ካቲኒዩ።

5ዩሱዑሲ ካዓማ ዎታዓ ቢ ጨዒኒዩዔ፥ ቢ ማግ ሞዓ ቤዔቲ ዶሬዔ አሺዔናአን ቤዔጊዩ። ሌቢች ፊሊጶሶሊን «ኤቦሺ ቡሊ ማዕዩሂ ኮሸን አሞዎቹ ከጫሆኔ?» ኢዩ። 6ኢሺን ቢ ጌቲቶ ፊሊጶሶሊቸ ኖዎኖዎቹ ሞዓቶዩቻሊ፥ አሞዎን ቢ ሹዑኒሆ ጋዓታ አሪዒ ቤዔቶኔ።

7ፊሊጶሶሊ «በዎኖሺ ቁሊ ቁሎዎና ጊዒሺ ጊዒሻቸዔናላ በዎኖሺ ማግ ጋዓታ፥ ዎዳ ባላ ቢራዎዎና ኮሸ ኪማቲዔ በዎኖሺች ቤዳዓቹ» ኢቂዒ ዎቸዩ።

8ቢ ዳቤዔናአቸ ዳንዎቹ ኢኮዎ ሲሞዎን ጴዔጢርዎሊቸ ማኖዎ ኢንዲሪዎላሊ ቲዩቂዒ፥ 9«ኡዑቻ ጊሺዒሺ ጤኪዔ

ሼቄዔ ኮሾናዓ ጉታ ሃዓሾዎናን ዮቺቲ ቡሾዎ ሂኒዒች ቤዔቶኔ ፤ ቱናባሊ ሂኒን ሻዓሃ አሼዔናአዪች ኤቢ አሞዎን ሃሌሄ?» ኢዬ።

10ዮሱዑሲ ቢ ዳቤዔናአዪች «አሼዔናአን ኮቲዒቦቲ!» ኢዬ። አራ ጣዓአዎ ሞጫቺ ጋሚኒ ጣዓአዎኔ። አሼዔናአዎ ኮታሄዔቲ ፤ አናዓሚናአቺ ሃዶ ኡዑቻ ሁም ቤዶዎኔ። 11ዮሱዑሲዎ ኡዑቻ ጤኬዔ ኮሾን ቲዒጂቂዒ ዮዔሪን ጋላታሄ ፤ አሮዎች ኮታቲ አሼዔናአዪችዎ ቤቺዬ። ኤቢዮዎምን ዎታ ሃዓሾዎቼዔናዎ ቦዎሽ ቃዓዊቲ ዎቶዎን ቤቺዬ።

12አሼዔናአ ኩሊ ማዓቂዒ ሚቺቶዬ ጉብ፥ ቢ ዳቤዔናአን «ዱዑቢዎዓዎን ጋዓዊቺሬዔ ኤቻቲ አዎዎን ማጪ ኪጪቦቲ!» ኢዬ። 13ኤቢና አሼዔናአ ማዓቲ ኡዑቻ ሼቄዔ ኮሾዎቼ ኤቻቲ አዎዎን ኪጪቂዒ አዓራዓ ጉታ አጎዎጋ ኤኪኖና (ሞኮዎና) ጩዔቺዮዔቲ።

14አሮዎች ቤዔቲ አሼዔናአ ዮሱዑሲ ተኒዒቲ ማላቶዎን ቤዔጊቂዒ፥ «ኢባሮዎን ሂኒ ኡሮ (ሻዌዔ ቶዎዎች ዎዮሆኔ) ጌቴዔቲ ኬዔማቾኔ» ኢዮዔቲ። 15ኤቢቺ ናቦዎና አሼዔናአ ቢ ማግ ዋዓራዔ ቢዒን ዮሺ ታዓቲዒያ ቦዎሽ ጋቦዎን ዮሱዑሲ አሪዒቂዒ፥ ቦዎሽ ማጌ ባሪቂዒ ዎቺኖዎን ጌፖዎች ቢ ኢኬቶ ሃሚዬ።

ባሃሬዔ አዓቺ ቶዎምና ዮሱዑሲ ሻኦ
(ማገቲ. 14:22-23 ፤ ማዓሪ. 6:45-52)

16ሻዎ ጡማሄዔ፥ ዮሱዑሲቺ ዳቤዔናአ ባሃሮ ቤዔቶዎች ሃሚዮዔቲ ፤ 17ማሪካቦዎች ጊዬቂዒ ባሃሮዮ ቤቃች ቂፊሪናዓሂ ጋፎዎች ዎታቂዒ ሃሚዒ ቤዔሄዔቲ። አራዔ ጋዓታ ሻዎ ማንዳሮዎኔ። ዮሱዑሲ ባት ቦዎሽ ማግ ዋዓታዓን ቤዔቶኔ።

18ጊዒዳቺ ዮንን ዮንጋቶዪች፥ ባሃሬዔ አዓሬ አዎጊቺዒ ሹዑሪዮ። 19ኡዑቻ አዎሄዔ ሽሪታ ኪዒሌዔ ሚቲሮዎን ማሪካቤዔቺ ቦዎሻቶዎና ዋዓካዓቤዔ ቦዎሽ ሃሚቶዬ ጉብ፥ ዮሱዑሲ ባሃሬዔ አዓቺ ቶዎምና ሻአዓቤዔ ማሪካቦ ማግ ቢ ካቲኔዔ ቤዔጊቂዒ ኬቆዎና ቂቲዮዔቲ። 20ቱናባሊ አሮ «ታዓኔ ፤ ሻታዓሆቲኔ!» ኢዬ። 21ኤቢና ማሪካቦዎች ቢ ጊዬሆዪች ቃዓዊዮዔቲ። ቢ ጊዬቶዬ ጉብ ቤካች ማሪካቦዎና ቦዎሽ ሃሚዒ ቤዔቲ ሻዎዎች ሻጊዮዔቲ።

ዮሱዑሲን ዶሬዔ አሼዔናአ ቃዓዎ

22ዲቻራ (ደጪ ሃራ) ባሃሮዮ ሃቃች ኤቻቲ ዶሬዔ አሼዔናአ ኔዔጣዓ ቤዔሄዔቲ ፤ ቦዎሽዮ ቢ ዳቤዔናአ ኢኪቶ ሃሞናሲ ዮሱዑሲ ቦዎሽና ቶዎኪዒ ማሪካቦዎች ቢ ጊሚ ቃዎን፥ ዎታ አሮዎች ኢካ ማሪካቦዮ ዳምባ ባራ ማሪካቦ አዓሉ ቢ ቱኖዎን አሪዒሄዔቲ። 23ቱናባሊ [ዶዎና ጋላታቂዔ] ኮሾን ቦዎሽ ማዓቲ ጣዓኤዔ ጋኦዎች ቤዔቲ ጢባዓሪዶዎሲ ጋፎዎቼ ባራ ማሪካቤዔናአና ሃሚዮዔቲ። 24አሮዎባ አሼዔናአ ዮሱዑሲናዓ ቢ ዳቤዔናአኖን አሮዎች ሙጫቂዒ ቲዬዒ ማሪካቤዔናአዎች ጊዬቂዒ ዮሱዑሲን ቃዓዎዎች ቂፊሪናዓሂ ጋፎዎች ሃሚዮዔቲ።

ካሼዔ ኮሾ ዮሱዑሲ ቱኖ

25አሼዔናአ ባሃሮዮ ቤቃች ቂፊሪናዓሂ ጋፎዎቻዓ ዮሱዑሲን ዳናቂዒ፥ «አሪቺዎቾቾ! ሂኒዒች ኔ ዋዓቶ አዓቶዎባኒዮ?» ኢዮዔቲ።

26ዮሱዑሲ ዎቺቂዒ ኢሺቺዮ ፤ «ኢባሮዎን ኢቶሺች ጊቶዬ ፤ ታዓን ኢቶሺ ቃዓዊዒ ቤዔቶ፥ ኮሾን ማዓቂዒ ኢቶሺ ሚቺቶዬቻሊ፥ ማላቶዎን ኢቶሺ ቤዔጊቶዪች ቶዎናዎኔ። 27ቡሊ ዮሜዔኔዔ ካሾዎን ኢሜሂ ማዓቶዪች ሹዑናቦታሊ፥ አዓሌሂ ማዓቶዪች ሹዑኒያዓሆቲኔ! ሂኒ ቤሻታዓኒ ኮሾን ኢቶሺች ኢሜሆ አሺ ቡሾዎ ታዓኔ ፤ (አሞዶቻ?) ቢ ጌቴዔ ጋዓታ፥ ኒሆዎ ዮዔሪ ታዓና ቢ ኤሚሮዎን ቢ ሚዒጣቶዪቺዮ» ኢዬ።

28ኤቢች አሼዔናአ «ዮዔሪ ቃዓዊዒ ቤዔቲ ሹዑኖዎን ኖ ሹዑኔሆዪች አዓቢቺቦና?» ኢቂዒ ኤቻሄዔቲ።

29ዮሱዑሲ ዎቺቂዒ፥ «ዮዔሪ ቃዓዊዒ ቤዔቲ ሹዑኖዎ፥ ኢቶሺ ሙሉዎን ቢ ዎቻዓ ደዔጂቶቺ ቶዎዎች ኢቶሺ ቶዎኢዮዎኒዮ» ኢዬ።

30ቦዎሽዮ «ኢላ ቤዔጊሬዔ ኔዔን ኖ ኢባሪዒዮሆዪች፥ አሜዔ ማላቶዎን ቤኪዒዬኔ? አሞዎን ሹዑና ቤኪዒዬኔ? 31(ቦዎሽ ማዓቶሆዪች ሺማዓቶቼ ኮሾን ቦዎሽች ኢሚዬ)

ጌቴዔ ቢ ጫፍሬዔቶሞን፣ ኖ ቃዓባቸናአ *ባራሆሆች ቤዔቤዔ (ማኖ) ጌቴዔቲ ማዓሮን ማጎቲናአኔ» ኢዬዔቴ።

32ዮሱዕሲዮ «ኢባርዖን ኢቶሺች ጌቶዩ ፤ ሺማዓሮቻ ኢቶሺች ኮሾን ኢሚቶ፣ ሙዕሲ ቶሎኖታ፤ ቱናባሊ ሺማዓሮቻ ኢባራ ኮሾን ኢቶሺች ኢሚዔ ቤዔቶ ዩዔሪ ታ ኒሆሮ።³³(አሞዪቻ?) ቢ ጌቴዔ ጋዓታ፣ ዩዔሪ ኢሚዔ ቤዔቲ ኮሾ፣ ሺማዓሮቻ ኪንዲቂዔ ሻዌዔ ቶሎሞቻ ቤዔቲ አሺዔናአዪች ካሾሆን ኢሚዔ ቢ ቤዔቶዪቸዩ» ኢዩ።

34ኤቢች አሺዔናአ «ዶሎኖች! ሂኒ ኮሾን ቡሊ አዓቦን ኖሶች ኢሞቤ!» ኢዩዔቴ።

35ዮሱዕሲ ኢሺቸቂዔ ቦሎኖሺች ዎቸዩ ፤ «ካሺዔ ኮሾ ታዓኔ ፤ ታ ማጎ ዋዓ ቤዔቶ ጨር ሻዓጫታዓቼሆኔ ፤ ቢ ሙሎሮን ታ ቶሎሞቻ ቶሎኢዔ ቤዔቶ፣ ቡሊ ዩሜዔኖሮን ጨር ሻቻዎታዓቼሆኔ።³⁶ቱናባሊ ታ ኢቶሺች ጌታቶሞን [ታዓን] ቤዔጊቶ ኢቶሺኔ ፤ ቱናባሊ ኢቶሺ ሙሎሮን ታ ቶሎሞቻ ቶሎኢያዓችቲኔ።³⁷⁻³⁸ሺማዓሮቻ ታ ኪንዲቶ፣ ታዓን ዎቻቲ ዩዔሪቸ ዳዓጎሆን ቱኒዮዪቻሊ፣ ታ ዳዓጎሆን ቱኒዮዪቻ ቶሎኖታ። ኤቢች ታ ኒሆሮ ዩዔሪ ታዓች ኢሚቶ ቡሊ ታ ማጎ ዎዩሆኔ ፤ ታ ማጎሆ ዋዓሆ ቡሊን ጨር ማጎሞቻ ኪቸ ዱፋዓቼሆ ታዓኔ።³⁹ታዓን ዎቻቲ ታ ኒሆሮ ቃዓቂዔ ቤዔቶ፣ ታዓች ቢ ኢሚቶሎቼ ኢኮሎኖላ ታ አዓሊያዓቼሆናዓ ጨዔሬዔጢ አዓቦባ ቂቲዔ ቢ ዱዕካቶሎቼ ታ ኪቼሆኖዪቸዩ።⁴⁰ዩዔሪቸ ቡሾሆ ታዓን አሪዔቂዔ ቢ ሙሎሮን ታ ቶሎሞቻ ቶሎኢዔ ቤዔቶ ቡሊ፣ ቡሊ ዩሜዔኔዔ ካሾሆን ቢ ዳኒሆዪች ታ ኒሆሮቸ ዳዓጎ ኦቢኔ ፤ ታዎ ጨዔሬዔጢ አዓቦባ ቂቲዔ ዱዕካቲናአቸ ዳጎሆቼ ቢዔን ኪቼሆ ታዓኔ» ኢዩ።

41አርባዓ ዮሱዕሲ «ሺማዓሮቻ ኪንዲቶ ኮሾ ታዓኔ» ቢ ኢቶዪች፣ አዪሁዕዴዔናአ ቢ ቶሎሞቻ ጉፋውጤዔቤዔ፣⁴²«ሂኒ ቢ ኒሆሮና ቢ ኢንዴዔኖን ኖ አሪዔ ቤዔቲ ዮሎሴሬቸ ቡሾሆ ዮሱዕሲ ቶሎኖ? ኢሺ ጋዓታ፣ አዓቢቸቂዔ (ሺማዓሮቻ ኪንዲቶ ታዓኔ) ኢዩ?» ኢዩዔቴ።

43ዮሱዕሲ ቲዩቂዔ ቦሎኖሺች ኢሺቸዩ ፤ «ኢቶሺና ኢቶሺና ጠውቂሺያዓሆቲኔ! ።⁴⁴ታዓን ዎቻቲ ኒሆሮ ዩዔሪ

ዩዔሲቶዩ ቤሻቴዔ፣ ታ ማጎ ዎሞን ሃኬሆ ኮኒዮላ አዓሎሮኔ ፤ ታዎ ጨዔሬዔጢ አዓቦባ ቂቲዔ ዱዕካቲናአቸ ዳጎሆቼ ቢዔን ኪቼሆ ታዓኔ።⁴⁵(ቦሎኖሺ ቡሊ ዩዔር ማጌ አሪዔቲናአ ቱኔሂናአኔ) ጌቴዔ ኬዔማቸናአቸ ማጫጭሮቻ ጫፍሬዔቶኔ። ኢላ ኒሆሮ ዩዔር ማጌ ዋዓቃቂዔ አሪዔ ቤዔቶ ቡሊ ታ ማጎ ዎዩሆኔ።⁴⁶ዩዔር ማጌ ኪንዲቶዩ ዳሞባ፣ ኒሆሮ ዩዔሪን ቤዔጊቶ ኮኒዮላ አዓሎሮኔ ፤ ቢ ኢኬቶ ባዓቸዩ ኒሆሮ ዩዔሪን ቤዔጊቶ።⁴⁷ኢባርዖን ኢቶሺች ጌቶዩ ፤ ቢ ሙሎሮን ታ ቶሎሞቻ ቶሎኢዔ ቤዔቶ፣ ቡሊ ዩሜዔኔዔ ካሻቸኔ።⁴⁸ካሺዔ ኮሾ ታዓኔ።⁴⁹ኢቶሺ ቃዓባቸናአ ባራሆሆች ቤዔቤዔ (ማኖ) ጌቴዔቲ ማዓሮን ማጎቲናአኔ ፤ ቱናባሊ ቂቲቲናአኔ።⁵⁰ሂኒ ታ ጌታዓ ቤዔቲ ኮሾ ሺማዓሮቻ ኪንዲቶኔ ፤ አርባቻ ማዓሆ ኮኒዮላ ቂታዓቼሆኔ።⁵¹ሺማዓሮቻ ኪንዲቶ ቡሊ ዩሜዔኔዔ ካሺዔ ኮሾ ታዓኔ። አሾ ሂኒ ኮሾሆቼ ቢ ማዓ ጋዓታ፣ ቡሊ ዩሜዔኖሮን ቤዔዩሆኔ። ሻዌዔ ቶሎሞቻ ቤዔቲናአ ካሾሆን ቦሎኖሺ ዳኒሆዪች ታ ኢሜሂ ኮሾ ታ ሜዔኖኔ» ኢዩ።

52ኤቢች አዪሁዕዴዔናአ «ሂኒ ኡር ቢ ሜዔኖን አዓቢቸሬዔ ኖሶች ማዓንጆሆን ሃኬሂ?» ኢቂዔ ቦሎኖሺናዓ ቦሎኖሺና ሃያሄዔቴ።

53ኤቢች ዮሱዕሲ ቦሎኖሺች ኢሺቸዩ ፤ «ኢባርዖን ኢቶሺች ጌቶዩ ፤ አሺ ቡሾሆ ታ ሜዔኖን ኢቶሺ ማሞ ቃዩ ጋዓታ፣ ታ ዳሞሎኖሆ ኢቶሺ ኡዮ ቃዩ ጋዓታ፣ ኢቶሺ ቁሎሎና ካሾ ኢቶሺች አዓሎሮኔ።⁵⁴⁻⁵⁵ታ ሜዔኖ ኢባራ ማዓሮ፣ ታ ዳሞሎ ኢባራ ኡዮ ቢ ቱናቶዪች፣ ታ ሜዔኖን ማዓ ቤዔቶ፣ ታ ዳሞሎኖሆ ኡቸዔ ቤዔቶ፣ ቡሊ ዩሜዔኔዔ ካሻቸኔ ፤ ታዎ ጨዔሬዔጢ አዓቦባ ቂቲዔ ዱዕካቲናአቸ ዳጎሆቼ ቢዔን ኪቼሆ ታዓኔ።⁵⁶ታ ሜዔኖን ማዓ ቤዔቶ፣ ታ ዳሞሎኖሆ ኡቸዔ ቤዔቶ ታዓና ቶሎኢዔ ቤዔቶኔ ፤ ታዎ ቢዔና ቶሎኢዔ ቤዔቶ ታዓኔ።⁵⁷ቤዔያቸ ኒሆሮ ዩዔሪ ታዓን ዎቻቶኔ ፤ ታዎ ቢ ናቦሎና ቤዔያቸ ታዓኔ። ኤቢዮሞን ታዓን ማዓ ቤዔቶ፣ ታ ናቦሎና ካሻቸ ቱናራዔ ቤዔዩሆኔ።⁵⁸ኢላ ሺማዓሮቻ ኪንዲቶ ኮሾ ኦቢኔ ፤ ኢቶሺ ቃዓባቸናአ አራ ኮሾን ማዓቂዔ ቦሎኖሺ ቂቲቶሎሞን ቶሎኖሮ። ሂኒ ኮሾን ማዓ ቤዔቶ፣ ቡሊ ዩሜዔኖሮን

በዓይኑም» ኢዮ። ⁵⁹ቂሬሪናዓሂ ጋፎዎች በዓይኑ *አዲሱ-ደዓይኑናአ ኪጩዔ በዓይኑ ከጠዎቻዎ አሸቸቂዒ አሪቺዒ በዓይኑ።

ቡሊ ዮሜኔኔዔ ካሺዔቺ ቃዓርዎን ዮሱዑሲ ጌቶ

(ግዓቲ. 16:16 ፤ ግዓሪ. 8:29 ፤ ሉቃዓ. 9:20)

⁶⁰ዮሱዑሲን ዳቢቲናአዎቼ ሜዔቲናአ ኢሺን ዋዓታቂዒ፥ «ሂኒ አሸዎን ጊዒሪዒ በዓይኑ ይባዓቶዎኔ ፤ ሂኒን ዋዓቶዎን ሃኪሆ ኮኒኔ?» ኢዮ።

⁶¹ቲናቲዔ ዮሱዑሲ በዒን ዳቢቲናአ ኤቢ ሞዎዮዮች በዎኖሽ ጉፋዑጠዎን ቢ ሙሎዎና አሪዒቂዒ በዎኖሽች ኢሺቺዮ፤ «ኤቢ ኢቶሺች ጠጎዎና? ⁶²ኢላ አሽ ስሾዎ ታ፥ አዓፍ ታ ዋዓቲ ጣዓአዎች ዎታሬዔ ታ ከዬዔ ኢቶሽ በዔጊ ጋዓታ፥ አማ ጌቲሆቲኔ? ⁶³ካሸዎን ኢሚዒ በዔቶ፥ ዮዔሪቺ አዎዓዎኔ ፤ አሽ ጊዒዶ አሞዎኖላ ሃላዓቼ። ታ ኢቶሽች ጌታቲ ቃዓር አዎዓዎናዓ ካሸዎናኒዮ። ⁶⁴ቲናባሊ ኢቶሽ ዳጎዎቼ ኤቢን ኢባሪዎዓኔዔናአ በዔቲናአኔ» ኢዮ። ዮሱዑሲ ቢ ኢሺቺቶ፥ በዎኖሽ ሙሎዎን ቢ ቶዎዎች ቶዎኢዎዓኔዔናአ አዓቦሽ ጋዓታ፥ በዒን በሺዒሬዔ ኢሜሆ አዓቢ ጋዓታ፥ ሺዒቺቂዒ ቢ አሪዒ በዔቶዮቺዮ። ⁶⁵ዳዓኪቂዒ ኢሺቺዮ፤ «ኤቢች ኢሺቺዮዮ፤ (ሂሆ ዮዔሪ በዒች ሃኮዎን ኢማንን ጋዓታ፥ ታ ማግ ዎሞን ሃኪሆ አዓሎዎኔ)» ኢዮ።

⁶⁶ኤቢቺ ናበዎና በዒን ዳቢቲናአቺ ዳጎዎቼ ሜዔቲናአ ጉብ ዎታሄዔ፤ አርዮ ጉብ በዒን ዳባዓኔዔናአኔ።

⁶⁷ኤቢች ዮሱዑሲ አዓራዓ ጉታ ቢ ዳቤዔናአዮች «ኢቶሽ ዎታ ሃማ ቃዓዊዒ በዔቶቲና?» ኢዮ።

⁶⁸ሲሞን ጴዔጢርዖሲ ዎቺቂዒ፥ «ታ ዶዎኖች! ኮኒ ማጊዮ ኖ ሃሜሆ? ቡሊ ዮሜኔኔዔ ካሺዔቺ ቃዓር ኔ ማጊዬ ቢ በዔቶ። ⁶⁹ኖዎ፥ ዮዔሪቺ ያዓፍ ኔ ቲኖዎን ኢባሪዒቶ ኖዎኔ ፤ አሪዒኖዎ ኢቶ ኖዎኔ» ኢዮ።

⁷⁰ዮሱዑሲ በዎኖሽች «ታ፥ አዓራዓ ጉቶ ኢቶሽን ካዓጫዓችታ? ቲናቲዔ ኢቶሽ ዳጊዔጢ ኢኮዎ ዳዓቢሎዎሲኔ» ኢቂዒ ዎቺዮ። ⁷¹ቢ ጌቲቶ፥ አስቆርዎታቺ ሲሞዎኒቺ ስሾዎ ዮሱዑሲቸኒዮ፤ «አዎዮቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፥ አዓራዓ ጉታ

ቢ ዳቤዔናአቺ ዳጎዎቼ ኢኮዎ ቲናቶ ቢዒን በሺዒሬዔ ኢሜሆ ቢ ቲናቶዮቺዮ።

ባሺዔ ያዎባዓሬዔ ባዓርዎን ባዓሪዮ ዮሱዑሲ ሃሞ

7 ¹ኤቢዮ ጉብ ዮሱዑሲ አዲሱ-ደዓይኑናአ ኡኩሬዔናአ በዒን ወጢያ በዎኖሽ ቃዓዊዒ በዔቶዮች፥ ዮሱዑሲዔ ሻዎዎና ሻአዎን ሹናዓዎዎኔ ፤ ኤቢች ጋሊዒሌዔ ሻዎዎና ሻአዓ በዔዔ። ²አዲሱ-ደዓይኑናአቺ ባሺዔ ያዎባዓሬዔ ባዓር ካቲኒዒ ጊዒሻቻ አዓቦ ኢቻዔ። ³ኤቢች ዮሱዑሲቺ ማኔዔናአ በዒች «ኔ ቲኒዒ በዔቲ ሞዎን ኔዔን ዳቢዒ በዔቲናአ በዎኖሽ በዔጌሆዮች፥ ሂኒዒቼ ቲዮሬዔ ዮሱዑሲዔ ሻዎዎች ሃሞቤ! ⁴ቢ ቲሎዎን አሪቺዮ ቃዓዊዒ በዔቲ አሻ አዓሽዎና ሹዑናታዓኖዎኔ። ሂኒ ሞዎዮናአን ኔ ቲኒዒ በዔቶ ቡሊች፥ ኔ ቂሎዎን ሻዌዔ ቶዎዎች በዔቲናአ ቡሊች አሪቺዒቤ!» ኢዮ። ⁵ቢ ማኔዔናአ በዎኖሽ ኢሺቺቶ፥ በዎኖሽ ሙሎዎን ቢ ቶዎዎች ቶዎኢዮ በዎኖሽ ቃጂቶዮቺዮ።

⁶ዮሱዑሲ በዎኖሽች ኢሺቺዮ፤ «አርዎች ታ ሃሜሂ አዓቦ ባቲዮ፤ ቲናባሊ አሜዔ አዓባላ ቢ ቲናቲዔ፥ ኢቶሽች ካዓሞዎኔ። ⁷ዮዔሪች ደአ ጌታዓኒ ሂኒ ሻዌዔ ቶዎሜዔጢ አሺዔናአ ኢቶሽን በዎኖሽ ሸጤሂ ናቦ አዓሎዎኔ ፤ ቲናቲዔ በዎኖሽ ሹዑኖዎ ጎንዶ ቢ ቲኖዎን ታ ሚዒጣዓ በዔቶዮች፥ ታዓን ሸጤዮዔ። ⁸ኢቶሽ ሂኒ ባዓርዎች ሃሞቡ፤ ታ ሃሜሂ አዓቦ ባቲዮ። ኤቢች ሂኒ ባዓርዎች አንድ ሃማዓቼ» ኢዮ። ⁹ኢሺቺቂዒ በዎኖሽች ጌቲዒቺዒ ጋሊዒሌዔ ሻዎዎች ኢቻዔ።

¹⁰ቲናባሊ ቢ ማኔዔናአ ባዓርዎች በዎኖሽ ሃሚቶዮ ጉብ፥ ዮሱዑሲ ዎታ ጣላ ቤካታዓኖዎን አዓሽዎና አራ ባዓርዎች ሃሚዮ። ¹¹አዲሱ-ደዓይኑናአቺ ኡኩሬዔናአ «አር አዓዮ?» ኢዒቤዔ አራ ባዓሪዔ ጣዓአዎቻዓ ቃዓዊዒ በዔዔዔ።

¹²ዶሬዔ አሺዔናአቺ ዳጎዎቼ ኢኪኬዔናአ ቢ ቶዎዎች አዎጊቺዒ ጉፋዑጢዒ በዔዔዔ። ኢኪኬዔናአ «ጋዓዎ ኡርዎኔ» ኢዮ። ቲናባሊ ባሪዔናአ ዎታ «ጋዓዎታዓኖዎኔ ፤ አሺዔናአን ሙሪጪዒ በዔቶኔ» ኢዒ በዔዔዔ። ¹³ቲናቲዔ

አዲስ-ወይንናአቺ አኩራጫናአን በሆኖሽ ሻቲቶዮች፡ ኮኒቶላ በዲቶን ጣላ ኪቺዲ ዩባጋታታጋኖያ።

ባጋርዖች ኪጫዌቲ አሽጫናአደች ዩሱዑሲ አሪቺዮ

(ዮዋ. 5:9)

14 ባጋራዌ ሻባግቲዌ ዳጎቶች ዩሱዑሲ ዩዌሪቺ ያግሬዌ ኪጫዖች ሃሚቂዲ አሽጫናአደች አሪቺዮቻች ጊደዩ።

15 አዲስ-ወይንናአቺ አኩራጫናአ «አሽ በዲቶች አሪቺዮዳኖያን፡ ሂኒ ኡሮ ኤቦሺ ቡሊን አግቢቺቂዲ አሪዲሄ?» ኢቂዲ ዎሪጋኖግ ቤዌሄዌ።

16 ኤቢች ዩሱዑሲ ቲደቂዲ በሆኖሽች ኢሺቺዮ፤ «ታ አሪቺዲ ቤዌቲ ሞዎቶ ታግን ዎቻቶ ማጌጫናሊ ታ ማጌ ቶዎኖያ።» 17 ኮኒቶላ ዩዌሪ ሹኒቶን ቲኒቶደች ቢ ቃግዌ ጋግታ፡ አሮ ሂኒ ታ አሪቺዲ ቤዌቶ ዩዌር ማጌ ቢ ቱኖያን አዎሄዌ ታ፡ ታ ቂሎዎና ታ ጌቶን አሪዲዩሆ። 18 ቢ ቂሎዌ ጋቦዎና ጌቲዲ ቤዌቶ፡ አሽ ማጌ አዎኖን ቃግዌዲ ቤዌቲ ኡሮዎ፤ ቱናቲዌ ቢዲን ዎቻቶን አዎጊዲያ ቃግዌዲ ቤዌቶ፡ አሮ ኢባራ ሞዎቻቻ፤ ጡሚቲኖ ቢ ሙሎዎች አግሎዎ። 19 ሙዑሲ ዩዌሪቺ ሚሎዎን ኢቶሺች ኢማግቻ? ቱናባሊ ኢቶሺ ዳጎቶ አራ ሚሎዎን ቂያግ ቤዌቶ ኢኮላ አግሎዎ። ታግን ጧጠዮች አኪያ ቃግዌዲ ቤዌቶቲ፤?» ኢዩ።

20 ዶሬዌ አሽጫናአ ዎቺቂዲ፡ «ዩኖ ኒ ቶዎሞዎች ቤዌቶ።» ኮኒኒ ኔዌን ጧጠዮች ቃግዌዲ ቤዌቶ?» ኢዩዌ።

21 ዩሱዑሲ ዎቺቂዲ በሆኖሽች ኢሺቺዮ፤ «ኢካ ሹዑኖዎን ሹዑናሆዩ፤ ኢቶሺ ቡሊ አሮዎን ዎሪጋኖሆቲ።» 22 ኢቶሺች ካሽዌ አግቦባ ቡሺዲሾዎን ዶኪሪዲ ቤዌቶ ኢቶሺ። (አሞደቻ?) ቢ ጌቲዌ ጋግታ፡ ሙዑሲ ዶኪሪዮዌ ዶዎዎን ኢቶሺች ቢ ኢሚቶደቺዮ፤ ቱናቲዌ ሂኒ ዶዎዎን ኢቶሺች ኢሚቲናአ፡ ኢቶሺ ቃግባቺናአግሊ ሙዑሲ ቶዎኖያ። 23 ሙዑሲቺ ሚሎዎን ቂዩዮች ኢቶሺ ቡሺዲሾዎን *ካሽዌ አግቦባ ዶኪሪዲ ቤዌቶ ኢቶሺ ቱና ጋግታ፡ አሾዎን ጩዌኒ ቢ አሽቲኖዎን ካሽዌ አግቦባ ታ ዎዲዲቶዮች፡ አሞደች ታግን ካግራሆቲ፤? 24 ካግቺሬዌ ናሊቦታሊ ሻፎዎና ናሊዎኖሆቲ፤!» ኢዩ።

«ሂኒ ኪሪቶሶና?» ኢቂዲ አሽጫናአ ኤቻ

25 አሮዎባ ዩሪሳሌሚ ጋሬዌጢ አሽጫናአቺ ዳጎቶ ኢኪኪዌናአ ኢሺቺዮዌ፤ «ኖ አኩራጫናአ ጧጠያ በሆኖሽ ቃግዌዲ ቤዌቶ፡ ሂኒ ኡሮዎን ቶዎና? 26 ኤቢዮቻ! ካግቻ ጌቲዲ ቤዌሄ አሞዎ፤ በሆኖሽቶ አሞዎኖላ ጌታግቸዌ፤ አሞዎ፤ ኢባሮዎን አኩራጫናአ ሂኒ ኡሮ ኪሪቶሶሊ ቢ ቱኖዎን አሪዲቂዲ ቲኒሃ? 27 ቱናባሊ ሂኒ አሞዎቹ ጋግታ አሪዲቶ ኖያ፤ ቱናቲዌ ኪሪቶሶሊ ዋግሆዎባ፡ ቢ ዎዩሆ አሞዎቹ ጋግታ ኮኒቶላ አሪያግቸሆ።» ኢዩዌ።

28 ኤቢች ዩሱዑሲ ዩዌሪቺ ያግሬዌ ኪጫዖች አሪቺዲቤዌ ቢ ቃግሮዎን አዎጊቺቂዲ ኢሺቺዮ፤ «ታግኖ አሪዲ ቤዌቶ ኢቶሺ፤ አሞዎቹ ታ ዋግቶ ጋግታ አሪዲ ቤዌቶ ኢቶሺ።» ታ፡ ታ አግሎዎና ዋግታግኖ ታግ፤ ቱናባሊ ታግን ዎቻቶ ጊባኔዌቶ፤ ኢቶሺ ቢዲን አሪያግኖ ኢቶሺ፤ 29 ቱናቲዌ ታ ቢ ማጌ ዋግቶ ታግ፤ ቢዮ ታግን ዎቻቶ፤ ኤቢች ቢዲን አሪዲ ቤዌቶ ታግ።» ኢዩ።

30 ኤቢች አሽጫናአቺ ዳጎቶ ኢኪኪዌናአ ቢዲን ዩቻ ቃግዌዲ ቤዌሄዌ፤ ቱናቲዌ ቢ ዩቸዌዌሂ አግቦ ባት ሻጎ ቢ ቃጂቶዮች ኮኒቶላ ቢዲን ዩሻግኖያ። 31 ቱናቲዌ አሽጫናአቺ ዳጎቶ ሚዌቲናአ በሆኖሽ ሙሎዎን ቢ ቶዎሞዎች ቶዎኢዲቂዲ፡ «ኪሪቶሶሊ ዋግሆዎባ፡ ሂኒ ዩሱዑሲ ቤኪዲቲ ጣላቲዌናአዩ ቤሾዎን ቤኪዲዩሃ?» ኢዩዌ።

ዩሱዑሲን ዩቺዮዮች አዲስ-ወይንናአቺ አኩራጫናአ ዎቻ

32 አሽጫናአ ዩሱዑሲቺ ሞዎን ቲዲጂዲ ኢሺቺቂዲ በሆኖሽ ጉፋውጤዌ ቤዌቲዌ፡ ፋሪቤዌናአቺ ዳጎቶ ኢኪኪዌናአ ዋግያሄዌ። ኤቢች ዩዌሪቺ ያግሬዌ ኪቺ ጎዴዌ ቡሺዲሽጫናአቺ አኩራጫናአ፡ ፋሪቤዌናአዎ ቢዲን ዩቸዲያ ዩዌሪቺ ያግሬዌ ኪቺ ቆዎሚዌናአን ዎቻሄዌ።

33 ዩሱዑሲዮ «ባት ጊዲሻቻ አግቦዎን ኢቶሺና ቶዎኪ ኮቴሆ ታግ፤ አሮዎቹ ታግን ዎቻቶ ማግ ሃሚሆ ታግ።» 34 ኢቶሺዮ

ታዓን ቃዓዌሆ ኢቶሺኔ፤ ቱናባሊ ዳናታዓጅሆ ኢቶሺኔ፤ ታ ቤዔቶቶቾ ምሞን ሃካዓቾቲኔ» ኢዬ።

35 ኤቢች አደሁዑዴዔናኦቻ ኡኩሬዔናኦ በዎናሺናዓ በዎናሺና «ኖ ቢዒን ዳናታዓጅሆዎች፡ ሂኒ ኡሮ አሞዎች ሃማኒዬ ቢ ኢዒ ቤዔቶ? ኖ አሺዔናኦ ሻጫቂዒ ቤዔቲ ጊሪዒኬዔናኦቻ ጋሬዔናኦቻ ሃሚሬዔ ጊሪዒኬዔ አሺዔናኦቻ አሪቺዮዎች ቱኔሃ? 36ቢዮ (ታዓን ቃዓዌሆ ኢቶሺኔ፤ ቱናባሊ ዳናታዓጅሆ ኢቶሺኔ፤ ታ ቤዔቶቶቾ ምሞን ሃካዓጅሆ ኢቶሺኔ) ቢ ኢዒ ቤዔቲ ሂኒ ቢ ዩባዓቶ አሞዎኔ?» ኢቂዒ ዩባዓታሄዔቲ።

ካሺዔ አዓቺ ቱኖ

37ባዓሬዔ ጩዒሮዎቹ ቃዓባ አዓባዎባ ዩሱዑሲ ኔዔጣዓ ቢ ቃዓሮዎን አዎጊቺቂዒ፡ «ኮኒዮላ ሻቻዋቶ ቢ ቤዔ ጋዓታ፡ ታ ማግ ዋዓሬዔ ኡዬ። 38ቢ ሙሎዎን ታ ቶዎዎቻ ቶዎኢዒ ቤዔቶ፡ ያዓፋ ማጫዓፎዎቻዓ ቢ ጌቴዔቶዎዎን፡ (ካሺዔ አዓቺ ቱኖ ቢ ማዓሬዎቹ ጡዑጵሆኔ)» ኢዬ። 39ኢሺን ቢ ጌቴቶ፡ በዎናሺ ሙሎዎን ቢ ቶዎዎቻ ቶዎኢዒቲናኦ ባት በዎናሺ ዳኔሂ ያዓፋ አዎዓኔዔቾኒዬ፤ «አሞዎቻ?» ቢ ጌቴዔ ጋዓታ፡ ዩሱዑሲ አዎጎዩች ባት ሺማዓጅ ኬዎን ቢ ቤዔቶዎች፡ ያዓፋ አዎዓኖ ኪንዳዓኖ ቢ ቱናቶዩቺዮ።

አሺዔናኦቻ ዳጎዎች ሻጫዔ ጊሞ

40ኤቢች ዶሬዔ አሺዔናኦቻ ዳጎዎቹ ኢኪኪዔናኦ ሂኒ ቢ ዩባዓቶዎን ዋዓዎቂዒ፡ «ኢባሮዎን ሂኒ ኡሮ ቂዎን ኖ ቤዔቲ ኬዔማቾኔ» ኢዬዔቲ።

41ባሬዔናኦ «ሂኒ ኡሮ ኪሪቶዎሲኔ» ኢዬዔቲ።

ቱናቲዔ ባሬዔናኦ «ኪሪቶዎሲ ጋሊዒሌዔ ሻዎዎቹ ዋዓታዓጅሆኔ። 42ያዓፋ ማጫዓፎዎቻዓ (ኪሪቶዎሲ ታዓቶዎ ዳዊቲ ያሮዎቹ፡ ዳዊቲ ዲጩቲ ጋፎ ቤቴሌሜ ኬቼሆኔ) ጌቴያዓቻ?» ኢዬዔቲ። 43ኤቢች ዩሱዑሲቺ ናበዎና አሺዔናኦቻ ዳጎዎች ሻጫ ቱናሄ፤ 44በዎናሺ ዳጎዎቹ ኢኪኪዔናኦ ቢዒን ዩቻ ቃዓዊዮዔቲ፤ ቱናባሊ ኮኒዮላ ዩሾን ሃካዓኖዎኔ።

ዩሱዑሲ ዩዔር ማጌ ቢ ምሞን አደሁዑዴዔናኦቻ
ኡኩሬዔናኦ አባሪዮዔ ቃዮ

(የዋ. 3፡1-2)

45ዩዔሪቺ ያዓሬዔ ኬቺ ቆዎሜዔናኦ ዎታቂዒ ዩዔሪቺ ያዓሬዔ ኬቺ ጎዶዔ ቡሺዒሺዔናኦቻ ኡኩሬዔናኦናዓ ፋሪሴዔናኦና ማግ በዎናሺ ዋዓሄዔ፡ «አሞዎች ዩቺቂዒ ዴዔባዓቾቲኔ?» ኢዬዔቲ።

46ቆዎሜዔናኦ «ሂኒ ኡሮዎቻዎዎን ኮኒዮላ ዩባዓታቴዔ ቤዔጋዓ አሪያዓኖ ኖዎኔ» ኢቂዒ ዎቺዩዔቲ።

47ኤቢች ፋሪሴዔናኦ «ኢቶሺ ዎታ ዳቼዔቶቲና? 48አደሁዑዴዔ ናላቺናኦ አዎሄዔ ፋሪሴዔናኦቻ ዳጎዎቹ ኢኮላ ቢ ማግ ዎታቶ ቤዔታ? 49ቱናባሊ ሙዑሲቺ ጫሎዎን አሪያዓኒ ሂኒ አሾ ዩዔሪና ኡፓቶኔ» ኢቂዒ ዎቺዩዔቲ።

50አሮዎች ቤዔቲ ፋሪሴዔናኦቻ ዳጎዎቹ ኢኮዎ ጡሞዎና ሺዒቺቂዒ ዩሱዑሲ ማግ ዋዓቲ ኒቆዎዲሞዎሲ 51«ናላቾ ሺዒቺቂዒ ታጌዔቶቺ ኖዎዎቹ ዋዓያታዓኖዎን፡ አሞዎን ቢ ሹዑናቶ ጋዓታ አሪያዓኖዎን፡ አሺ ቶዎዎቻ ቢ ናሌሆዩች ኖ ጫሎዎ ዳጎጊዒታ?» ኢቂዒ ኤቻሄ።

52በዎናሺዮ ዎቺቂዒ፡ «ኔዎ ዎታ ጋሊዒላቾ ኔዔና? ኬዔማቾ ጋሊሌዔ ሻዎዎቹ ኬዎጅሆኔ። ያዓፋ ማጫዓፎዎቹ ቃዓዊሬዔ ቤዔጌ!» ኢዬዔቲ።

53[ኤቢዬ ጉብ በዎናሺ ኬጢ ኬጦዎች ሃሚዩዔቲ።

ሹኖዎን ማዓቤዔ ዩቻቲ ኡሬ

8 1አሮዎቹ ዩሱዑሲ ያዩቴዔ ሚቺ ጌፖዎች ሃሚዩ። 2ሃሬዔ ማዓዶዎና ዎታ ዩዔሪቺ ያዓሬዔ ኬቺ ካካሌዔ ዳጎዎች ዎታቂዒ ሃሚዩ። አሺዔናኦ ቡሊ ቢ ማግ ዋዓሄዔቲ። ኮታቂዒኖዎ በዎናሺች አሪቺዒሄ። 3አሪቺዒ ቢ ቤዔቲዔ፡ ሙዑሲቺ ጫሌዔ አሪቺዎቺናኦናዓ ፋሪሴዔናኦና ሹኖዎን ማዓቤዔ ዩቻቲ ኡሬዔን ቢ ማግ ዴዔቢዩዔቲ፤ በዎናሺ ዳጎዎች ቢዒን ኔዔቺቂዒ፡ 4ዩሱዑሲን «አሪቺዎቻቾ! ሂኒ ኡሬ ሹኖዎን ማዓቤዔ ዳናቃዓ ዩቻቲኔ። 5ሙዑሲዮ ቢ ጫሎዎቻዓ

ከቤተሰብና ጠቅላይ የጤ ወጤታት ለቀላ ጌታቱ።
ኔዎቹ አማ ጌታት?» ኢዮዔ።⁶ ኢሺቸዊ በየኛሽ ኢቶ፡ በ
ቶሞሞቹ ሞሶን ዳናሬዔ ቢዲን ታጊያ በየኛሽ
ቃዓዊቶቹቸዩ።

ተናባሊ ዩሱዕሲ ዩቲቂዊ ቢ ያጳሮሪና (ያባሮሪና) ሻዌዔ
ቶሞሞቹ ጫዓፊዩ።⁷ ዎቸዊ ዎቸዊዊ ቢዲን በየኛሽ ኤቻሆና፡
ካዓማቂዊ፡ «ኢቶሽ ዳጎሶቹ አጣጣጣሎ ሽዒቸሬዔ ጣቆሪና
ቢዲን የጤሬዔ ወጤቤ» ኢዮ።⁸ ዎታዓ ዩቲቂዊ ቢ ያጳሮሪና
(ያባሮሪና) ሻዌዔ ቶሞሞቹ ጫዓፊዩ።

⁹ በየኛሽዮ ኢሽን ዋዓቃዊዊ ጌዔሬዔናአሶቹ ቲዒጂቂዊ ኢኪ
ኢካዓቤዔ ቡሊ ኪቸዩዔ። ዩሱዕሲ አሮሶች ቢ ኢኬቶ
ኤቻሄ፤ ኡሬዮ ዳጎሶች ኔዔጣዓ ቤዔሃን።¹⁰ ዩሱዕሲ ካዓማቂዊ
ኡሬዔን «ሃዓ፤ ኔዔን ታጋቲናአ አዓዩዔ። ኔ ቶሞሞቹ
ናሊቶ አዓላ?» ኢቂዊ ኤቻሄ።

¹¹ አሬዮ «ታ ደሶኖቹ! ኮኒዮላ አዓሎሪ» ኢያን።

ዩሱዕሲዮ «ታዎ ዎታ ኔ ቶሞሞቹ ናላዓ። ሃምቤ! ከቤዩ
ዳምባ ጉቲኖሪን አጣጣጦሪን ሹዕኒያዓሂ፤» ኢዮ።

ሻዌዔ ቶሞሞቹ ቤዔቲናአዩች ቤኮ ዩሱዕሲ ቱኖ
(ማገቲ. 5: 14 ፤ ዮዋ. 5: 31-37 ፤ 9: 5)

¹² ዎታ ዩሱዕሲ አሽዔናአዩች «ታዎ ሻዌዔ ቶሞሞቹ
ቤዔቲ አሽች ቤኮ ታዓ፤ ታዓን ዳቢዮዩች ካሾሪን ኢሜሂ ቤኮ
ቤኪሃሊ፡ ጩር ማንዳሮሪና ሻአታዓቸሆኔ» ኢቂዊ ጌቲዮ።

¹³ ኤቢች ፋሪቤዔናአ «ኔ፡ ኔ ቂሊቾን ሚዒጣሂ፤ ፤
ሚዒጣሪ አባሮ ቶሶኖሪ» ኢዩዔ።

¹⁴ ዩሱዕሲ ዎቸዊዊ በየኛሽ ኢሺቸዩ፤ «ታ፡ ታ
ቂሊቾን አሞሶኖላ ታ ሚዒጣቲዔ፡ አሞሶቹ ታ ዋዓቶ ጋዓታ፡
አሞሶች ታ ሃሜሆ ጋዓታ አሪዒ ቤዔቶ ታዓ፤ ኤቢች ታ
ሚዒጣ ጊባኔዔቶ። ቱናቲዔ ኢቶሽ አሞሶቹ ታ ዋዓቶ ጋዓታ፡
አሞሶች ታ ሃሜሆ ጋዓታ አሪዩዓቸቲ።¹⁵ ኢቶሽች ሻዓሂቶን
ናሊዮቲ፤ ታ፡ ታ ቂሎሪና ኮኒቸ ቶሞሞቹላ ናላዓ።¹⁶ ታዓን
ዎቻቲ ኒሆሶ ዩዔሪ ታዓና ቶሶኪዒናሊ ታ ኢኬቶ ቶሶኖ ታዓ፤ ፤
ኤቢች ታ ናሊ ጋዓታ፡ ታ ናሎ አባሮሪ።¹⁷ ኢቶሽ ጫሌዔ
ዳጎሶች ዎታ (ጉታ አሽዔናአ ሚዒጣሂ ሚዒጣ ማንጆሪ) ጌቲዔ

ጫሬዔቶ።¹⁸ ታ፡ ታ ቂሊቾን ሚዒጣዓ ቤዔቶ ታዓ፤ ፤ ዎታ
ታዓን ደዔጂቲ ኒሆሶ ዩዔሪ ታዓቾን ሚዒጣዓ ቤዔቶ።» ኢዮ።

¹⁹ ኤቢች በየኛሽ «ኔ ኒሆሶ አዓቤዒቸዩ?» ኢቂዊ
ኤቻሄዔ።

ዩሱዕሲ ዎቸዊዊ፡ «ታዓን፡ አሶሄዔ ታ ኒሆሶን
አሪዩዓቸቲ።» ታዓን ኢቶሽ አሪዒቶ ጋዓታ፡ ታ ኒሆሶን ዎታ
አሪዒቶሽ ኢቶሽ።» ኢዮ።²⁰ ዩሱዕሲ ኤቦሽ ቡሊን ቢ ጌቲቶ፡
ዩዔሪቸ ያዓሬዔ ኪጠሶች ቤዔቲ ጊጃ ኪጩዔ ቂዒጩዔ
ጋአሶቻዓ አሪቸዒቤዔ። ቱናባሊ ቢ ዩቼዔዩሂ አዓባ ሻጋዓኖ
ቢ ቱናቶዩች፡ ኮኒዮላ ቢዲን ዩሻዓኖሪ።

ዩሱዕሲ ኤቸዮ

²¹ ዩሱዕሲ ዎቸዮሪን በየኛሽ «ታ ሃሜሆ ታዓ፤» ታዓኖሶ
ቃዓዌሆ ኢቶሽ፤ ቱናቲዔ ኢቶሽ አጣጣጦሪና ቂቲሆ
ኢቶሽ። ኤቢች ታ ሃማዓ ቤዔቶሶች ሃሞን ሃካዓቸሆ ኢቶሽ።»
ኢዮ።

²² ኤቢች አዩሁዕደዔናአቸ ኡኩሬዔናአ በየኛሽናዓ
በየኛሽና «(ታ ሃማዓ ቤዔቶሶች ሃሞን ሃካዓቸቲ) ቢ ኢዒ
ቤዔቶ፡ አሞዩቸዩ? ቢ ኪሾሪና ቂቲያ ቱኔሃ?» ኢዩዔ።

²³ ዩሱዕሲ «ኢቶሽ ሂኒዒጣ ኢቶሽ፤ ቱናባሊ ታ ዳምባ
ሽማዓዩጣ ታዓ።» ኢቶሽ ሂኒ ሻዌዔጣ ኢቶሽ፤ ታ ሂኒ
ሻዌዔጣ ቶሶኖ ታዓ።²⁴ ኤቢች ኢቶሽች (ኢቶሽ አጣጣጦሪና
ቂቲሆ ኢቶሽ) ኢዮዮ ፤ (አሞዩቻ?) ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፡ ታ ኮኒ
ታ ጋዓታ ታ ቱኖሪን አሪዒቂዊ ኢቶሽ ኢባሪዮ ቃዩ ጋዓታ፡
ኢቶሽ አጣጣጦሪና ቂቲሆ ኢቶሽ።» ኢዮ።

²⁵ በየኛሽዮ «ኔ ኮኒ ኔዔ፤?» ኢቂዊ ኤቻሄዔ።

ዩሱዕሲዮ «ሽዒቸዊ ኢቶሽች ታ ጌታቶሞን ታዓ።»
²⁶ ኢቶሽች ታ ጌቲሆ፡ ኢቶሽ ቶሞሞቹ ታ ናሌሂ ዎዳ ሞሶዮ
ቤዔቶ፤ ቱናቲዔ ታዓን ደዔጂቶ ኢባራ ሞሶቻቸ፤ ታዎ ቢ
ማሬ ታ ዋዓሶቶን ሂኒ ሻዎሶች ቤዔቲ ኢቶሽች ጌታሆዩ።» ኢዮ።

²⁷ አሮሪባ ዋዓሶቲ አሽዔናአ ኒሆሶ ዩዔሪቾን በየኛሽች ቢ
ጌቶን ሻሊጋዓሬዔናአ።²⁸ ኤቢች ዩሱዕሲ በየኛሽች «አሽ
ቡሾሪ ታዓን ኪቸዒ ኢቶሽ ዮሶዲዮሪ፡ ቤዔቶ ታ ቱኖሪን፡
ዎታ ታ ጌታዓ ቤዔቶ ታ ኒሆሶ ጌቲቶን ባዓቻሊ፡ ታ ቂሎሪና

አሞያኖላ ታ ተኒዬዔ ቃዮን አርዖባ አሪዲዮሆ ኢቶሺኔ።
29 ታዓን ዴዔጃቶ ታዓና ቶዖኪዲኒዬ ቢ ቤዔቶ፤ ቢዲን ኤሚሪኪዲ ቤዔቶን ቡሊ አራዶዎን ታ ተኒዲ ቤዔቶቶች፡ ታ ኢኬቶን ዱፋዓናዎኔ» ኢዬ።³⁰ ኤቢን ቢ ጌቲዔ፡ ዋዓያቲናአቺ ዳጎዎቼ ሜዔቲናአ ቦዎሽ ሙሉዎን ቢ ቶዎዎቶች ቶዎኢዲዔዔ።

**አሺዔናአን አጣዓጤዔ ጉዑቺቲኖዎቹ
ዩዔሪቺ ቡሾዎ ኪቾ**

(ማገቲ. 3:9 ፤ ሉቃዓ. 3:8)

³¹ዩሱዑሲዮ ቦዎሽ ሙሉዎን ቢ ቶዎዎቶች ቶዎኢዲቲ አዩሁዑዴዔናአን «ኢቶሺ ታ ቃዓርዎን ጩዔቺዲ ኢቶሺ ቤዔ ጋዓታ፡ ኢባርዎን ታ ዳቦ ኢቶሺኔ፤³² ኢባርዎና አሪዲዮሆ ኢቶሺኔ፤ ኢባርዎ ጉዑቺቲኖዎቹ ኢቶሺን ኪቼሆኔ» ኢዬ።

³³ቦዎሽዮ ዎቺቂዲ፡ «አቢራሃዓሚቺ ያሮ ኖዎኔ፤ ኮኒቾላ ጩር ጉዑኖ ተናታዓኖ ኖዎኔ» (ጉዑቺቲኖዎቹ ኪቼሆ ኢቶሺኔ) ኢቃዓ አዓቢቺቃዓ ኖዎን ጌታኔ?» ኢዬዔ።

³⁴ዩሱዑሲ ኢሺቺቂዲ ቦዎሽዮ ዎቺዬ፤ «ኢባርዎን ኢቶሺች ጌቶዬ፤ አጣዓጤዎን ሹዑናዓ ቤዔቶ ቡሊ አጣዓጤዔ ጉዑኖኔ»³⁵ ጉዑኖ ማጊ ቡሾዎ ተኖ ቢ ቃጂቶዬች፡ ቡሊ አራዶዎን ቶዖኪ ቤዔታዓቼሆኔ፤ ተናባሊ ማጊ ቡሾዎ ቡሊ አራዶዎን ቶዖኪ ቤዔዬሆኔ»³⁶ ኢላ ማጊ ቡሾዎ ኢቶሺን ጉዑቺቲኖዎቹ ቢ ኪቺ ጋዓታ፡ ኢባርዎን ጉዑቺቲኖዎቹ ኪቼሆ ኢቶሺኔ»³⁷ አቢራሃዓሚቺ ያሮ ኢቶሺ ተኖዎን አሪዲ ቤዔቶ ታዓኔ፤ ተናባሊ ታ ጌታቲ ቃዓርዎን ኢባሪዮ ኢቶሺ ቃጂቶዬች፡ ታዓን ጩጠዬች ቃዓዊዮቲኔ»³⁸ ታ፡ ታ ኒሆዎ ታዓች ቤኪዲቶን ጌታሆዬ፤ ኢቶሺዮ ዎታ ኢቶሺ ኒሆዎ ማጊ ኢቶሺ ዋዓያቶን ተኒዲሆቲኔ» ኢዬ።

³⁹ቦዎሽዮ ዎቺቂዲ፡ «ኖ ኒሆዎ አቢራሃዓሚኔ» ኢዬዔ።

ዩሱዑሲዮ «አቢራሃዓሚቺ ቡሺዲሾዎ ኢቶሺ ተናቶ ጋዓታ፡ አቢራሃዓሚ ሹዑናቶዎን ሹዑኔሾ ኢቶሺኔ»⁴⁰ አንዶዎ ዩዔር ማጊ ታ ዋዓያቲ ኢባርዎን ኢቶሺች ጌታቶ ታዓኔ፤ ተናባሊ ታዓን ጩጤዎ ቃዓዊዮቲኔ። አቢራሃዓሚ

ኤቢዮዎዎን ሹዑናታዓኖዎኔ»⁴¹ ኢቶሺ፡ ኢቶሺ ኒሆዎ ሹዑናቶዎን ሹዑናዓ ቤዔቶ ኢቶሺኔ» ኢዬ።

ቦዎሽዮ «ኖ አሪቻታዓኒ ኒሆዎና ሺዲጃታዓኖ ኖዎኔ። ኢካ ኒሆዎ ባዓቺዬ ኖዎች ቤዔቶ፤ አርዎ ዩዔሪኔ» ኢዬዔ።

⁴²ዩሱዑሲዮ ቦዎሽዮ ኢሺቺዬ፤ «ታ ዩዔር ማጊኔዲዬ ታ ዋዓቶ። ኤቢች ዩዔሪ ኢቶሺ ኒሆዎ ጋዓታ፡ ታዓን ሹኔሾ ኢቶሺኔ። ቢ ታዓን ዎቻቲዔናሊ፡ ታ፡ ታ አዓሎዎና (ታ ቂሌዔ ዳጎጎዎና) ዋዓታዓኖ ታዓኔ»⁴³ ታ ቃዓርዎን ዋዓዮ ኢቶሺ ቃጂቶዬቺዬ ታ ጌታዓ ቤዔቶን ኢቶሺ ሻሊጎ ቃጂቶ።⁴⁴ ኢቶሺዮ፡ ኢቶሺ ኒሆዎ *ዳዓቢሎዎሲቺ ቡሺዲሾ ኢቶሺኔ፤ ኢቶሺ ኒሆዎቺ ቃዓቶዎን ጩዔቾዎን ሹኒዮቲኔ። ቢዮ ሺዲቺቂዲ ካሺዔ ኪቻቾኔ፤ ኢባር ቢ ማዓጮዎች ቢ አዓላቶዬች፡ ኢባሪዔ ጎሞዎች ኔዔጣታዓኖዎኔ። ቢዮ ኮዎታቾ፡ ኮዎቶ ቡሊቺ ኒሆዎኔ፤ ኤቢች ኮዎቶዎን ቢ ጌቲዲ ቤዔ ጋዓታ፡ ቢ ሙሉዎች ቤዔቶን ጌቲዬ።⁴⁵ ተናቲዔ ታ ኢባርዎን ጌታዓ ቤዔቶ ታ ተናቶዬች፡ ታዓን ኢባሪዎዓቾቲኔ።⁴⁶ ኢቶሺ ዳጎዎቹ ታዓን (አጣዓጤዎን ሹዑናቶ ኔዔኔ) ጌቲሆ አዓቢኔ? ኢባርዎን ጌታዓ ቤዔቶ ታ ተና ጋዓታ፡ ኢቶሺዮቺ አሞዬች ታዓን ኢባሪዎዓቾቲኔ? ⁴⁷ዩዔሪቾ ተናቶ፡ ዩዔሪቺ ቃዓርዎን ዋዓያዔ፤ ተናባሊ ዩዔሪቾ ኢቶሺ ተኖ ቃጂቶዬች፡ ቢ ቃዓርዎን ዋዓያታዓቾቲኔ» ኢዬ።

አቢራሃዓሚዬ አዓና ዩሱዑሲ ቤዔዎ

⁴⁸አዩሁዑዴዔናአ ዎቺቂዲ፡ «(ሻማጎራቾ ኔዔኔ፤ ዩኖዎ ኔ ቶዎዎቶች ቤዔቶኔ) ኖ ኢዲ ቤዔቶ ታቶ ቶዎና?» ኢዬዔ።

⁴⁹ዩሱዑሲዮ ኢሺቺቂዲ ዎቺዬ፤ «ታ ቶዎዎቶች ዩኖ አዓሎዎኔ፤ ታ ኒሆዎን አዎጊዲ ቤዔቶ ታዓኔ፤ ተናባሊ ኢቶሺ ታዓን ጊዲሺዲሆቲኔ»⁵⁰ ተናቲዔ ታ (አሾ ታዓን አዎጊዲቤ) ጌታዓቼ፤ ታዓን አዎጊዲያ ቃዓዊዲ ቤዔቶ ቤዔቶኔ፤ አርዎ ታዓች ናሊዲ ቤዔቶኔ።⁵¹ ኢባርዎን ኢቶሺች ጌቶዬ፤ ታ ጌታዓ ቤዔቶን ጩዔቺዲ ቤዔቶ ኮኒዮላ ቢ ቤዔ ጋዓታ፡ ቡሊ ዩሜዔኖዎን ቂታዓቼሆኔ» ኢዬ።

⁵²አዩሁዑዴዔናአ «አንድ ኔ ቶዎዎቶች ዩኖ ቤዔዎን ጤዲሺዲ አሪዲቶ ኖዎኔ። አቢራሃዓሚ ቂቲቶኔ፤ ዎታ

ከዚህ ማሻሻያ አዎ ቁጥጥር አይደለም። ተናጽፎ ኔ (ታ ጌታዎ ቤዔቶን ጨዋሽ። ቤዔቶ ከኒዮላ ቢ ቤዔ ጋዓታ፥ ቡሊ ዩሚዔኖዎን ቁታዎቻሆኑ) ኢዲ ቤዔቲኔ።⁵³ ኢባርዎን ኔ ኖ ኒሆዎ አቢራሃዓሚዮ ቤሼኑ? ቢ ቁጥጥር፤ ከዚህ ማሻሻያ አዎ ቁጥጥር አይደለም፤ ኔ ከኒ ታዓኔ ኢዲኒዮ ኔ ቤዔቶ?» ኢዮዔ።

⁵⁴ ዮሱዕስ ኢሸቸቂዲ በዎኖሽች ዎቸዮ፤ «ታ፥ ታ ጭሎን ታ አዎጊዲ ጋዓታ፥ ታ አዎን ጭሎን። ታዓን አዎጊዲ ቤዔቶ፥ ኢቶሽ (ኖ ኦጉሾዎኔ) ኢዲ ቤዔቲ ታ ኒሆዎኔ።⁵⁵ ቢዲን አሪዎዓኖ ኢቶሽ፤ ተናጽፎ ታ አሪዲ ቤዔቶ ታዓኔ። (ቢዲን አሪዎዓኖ ታዓኔ) ታ ጌቲ ጋዓታ፥ ኢቶሽችዎን ከዎታች ተኔሾ ታዓኔ፤ ተናባሊ ቢዲን አሪዲ ቤዔቶ ታዓኔ፤ ቢ ጌቲቶዎ ጨዋሽ። ቤዔቶ ታዓኔ።⁵⁶ ኢቶሽ ኒሆዎ አቢራሃዓሚ ታ ዎዮሂ አዓቢዎን ቢ ቤዔጊቶዮች አዎጊቸዲ ኤሚሪዮ፤ ቤዔጊቸዲኖ ሌሚሮዎና ወጭወጪዮ» ኢዮ።

⁵⁷ አዮሁዕ ዲዔናአዎ «ባት አዓቻ ናት ቤዓዓቸኔ። አቢራሃዓሚን አሞዎቻዓ ቤዔጋኔ?» ኢዮዔ።

⁵⁸ ዮሱዕስ «ኢባርዎን ኢቶሽች ጌቶዮ፤ አቢራሃዓሚ ሸዲጃታዓን ቤዔሆዎ፤ ታ ቤዔቶ ታዓኔ» ኢዮ።⁵⁹ ኤቢች ቢዲን ጣቆዎና ዮጢሬዔ ወጢዎ ኢቂዲ ጣቆዎን ቲዲጃዮዔ። ተናጽፎ ዮሱዕስ በዎኖሽች ተዕሸዔ፤ ዮዔሪቸ ያዓሬዔ ከጠዎቹኖዎ ከቸቂዲ ሃሚዮ።

አዓፍ ዶዎጎዎን ዮሱዕስ ዎዲዮ
(ማፍቲ. 5:14 ፤ ጥዋ. 8:12)

9 ዮሱዕስ ጎሞና ሃሚዲቤዔ፥ አዓፍ ዶዎን ተናቂዲ ሸዲጃቲ ኡሮዎን ቤዔጊዮ።² ዮሱዕስቺ ዳቤዔናአ «አሪቸዎች! ሂኒ ኡሮ አዓፍ ዶዎን ተናቂዲ ቢ ሸዲጃቶ፥ ከኒ አጣዓጠዎን ሹዕናቴዔናኒዮ? ቢዲናሽ አዎሄዔ ቢዲን ሸዮቲናአኔ?» ኢቂዲ ኤቻሄዔ።

³ ዮሱዕስ «ኢሸቸቂዲ ዎቸዮ፤ «ሂኒ ኡሮ አዓፍ ዶዎን ተናቂዲ ቢ ሸዲጃቶ፥ ዮዔሪቸ ሹዕናዎ ቢዲና ቢ ቤኪሆዮቻሊ፥ ቢ አዎሄዔ ቢዲን ሸዮቲናአ አጣዓጠዎን ሹዕናቶዮች ቶዎኖዎኔ። ሳኪካዓ ቤዔቲዔ፥ ታዓን ዎቻቲ ዮዔሪቸ ሹዕናዎን ተኒዮ ኖዎች

ታዓሚዔ፤ ከኒዮላ ሹዕናዎን ሃካዓሂ ማንዳሮ ዎዮሆኔ።⁵ ሻዌዔ ቶዎዎች ታ ቤዔሂ ዎቶዎን፥ ሻዌዔ ቶዎዎች ቤዔቲናአዮች ቤኮ ታዓኔ።» ኢዮ።

⁶ ኢሸቸቂዲ ቲዮዲ ሻዎዎች ጨዋሽ ቢ ዴንጊዲቲ ዴንጎዎን አዓፍ ዶዎንቸ አዓፍዎች ሁዕቲዮ።⁷ አሮዎቹ ኡሮዎን «ሃሚሬዔ ሳሎዎሚ ጌቲዔ ቤዔቲ ኮታ አዓጮዎቻዓ ኔ አዓፍዎን ማቻቤ!» ኢዮ፤ ሳሎዎሚ ጌቶ «ዎቹዔቶ» ጌቶ። ኤቢች ኡሮ ሃሚቂዲ ማቻሄ፤ አሮዎቹ ቢ አዓፍ ጨዲኔዔ ዎታቂዲ ቢ ከጠዎች ሃሚዮ።

⁸ አሮዎባ ቢ ጊዮዔናአኖ አዓፍ ጎሞዎች ኮታቂዲ ቢ ቆላዓ ቤዔቲዔ ቤዔጊቲናአና «ሂኒ ኡሮ ጎሞዎች ኮታቂዲ ጊጆዎን ቆላዓ ቤዔቲ ኡሮ ቶዎና?» ኢዮዔ።

⁹ ኢኪኬዔናአ «ቢዲኔ» ኢዮዔ፤ ተናጽፎ ባሪዔናአ «ቢዲን ሻዓሂዎሊ፥ ቢ ቶዎኖዎኔ» ኢዮዔ።
ቢዮ «ታዓኔ» ኢዮ።

¹⁰ «ኢሽ ጋዓታ፥ ኔ አዓፍ አዓቢቸቂዲ ጨዲኒዮ?» ኢዮዔ።

¹¹ ቢዮ ዎቸቂዲ፥ «ዮሱዕስ ጌቲዔ ቤዔቲ ኡሮ ዴንጎዎን ዴንጊዲቂዲ ታ አዓፍዎች ሁዕቲዲቸዲ፥ (ሃሚሬዔ ሳሎዎሚ ጌቲዔ ቤዔቲ ኮታ አዓጮዎቻዓ ኔ አዓፍዎን ማቻቤ!) ኢዮ። ኤቢና ሃማዓ ታ ማቻቲዔ፥ ታ አዓፍ ጨዲኒዮ» ኢዮ።

¹² አሸዔናአ «አራ ኡሮቺ አዓዮ?» ኢዮዔ።
«ታ አሪዎዓቹ» ኢዮ።

ዎዲቲ ኡሮዎን ፋሪሴዔናአ ኤች

¹³ አሸዔናአ አዓፍ ዶዎን ተናቂዲ ቤዔቤዔ ኤቻቲ ኡሮዎን ዮቸቂዲ ፋሪሴዔናአ ማግ ዳዓሚዮዔ።¹⁴ ዮሱዕስ ዴንጎዎን ዴንጊዲቂዲ ዴንጎዎና ሁዕቲቂዲ ቢ አዓፍዎን ቢ ጨዲኒዲቲ አዓቢ አዮሁዕ ዲዔናአቸ ካሸዔ አዓቢዎ።¹⁵ ኤቢች ፋሪሴዔናአ ዎታ ባራ አሸዔናአችዎን አዓቢቸቂዲ ቢ ጨዲኒቶ ጋዓታ ኤቻሄዔ። ቢዮ «አሮ ታ አዓፍዎች ዴንጎዎን ሁዕቲዮ፤ አዓጮና ማቻሆ፤ አንዶዎ ታ አዓፍ ጨዲኒዲ ቤዔቶኔ» ኢዮ።

16ፋሪሴዔናአቺ ዳጎዎቼ ኢኪኬዔናአ «ሂኒ ኡሮ ካሺዔ አገባዎን ኦዎጊዎዓቼ ፤ ኤቢች ዩዔር ማጌ ዋዓቶ ቶዎኖዎኔ» ኢዩዔቴ።

ተናቴዔ ባሪዔናአ «አጣዓጣቺ ኡሮ ኤቢዮዎሚ ማላቴዔናአን አገቢቺሬሬ ተኒዮዎን ሃኪሄ?» ኢዩዔቴ። ሰዎኖሺ ዳጎዎች ሻጮ ጊዩዩ።

17ኤቢች ፋሪሴዔናአ ዎቺቂዒ ኡሮዎን «ኔ አገሬዎን ጩዒኒዒቲ ኡሮዎችን አማ ጌቴኔ?» ኢዩዔቴ።

ቢዮ «ኪዔማቸኔ» ኢዩ።

18አዩሁዑዴዔናአቺ ኡኩሬዔናአ ቢ ኒሆዎናዓ ቢ ኢንዴዔናዎን ሰዎኖሺ ጩዔጊሂ ዎቶዎን፣ አንድ ጩዒኒዒ ቤዔቲ ኡሮ አገፍ ዶዎን ተናቂዒ ቤዔቤዔ ኤቻቶ ቢ ተኖዎን ኢባሪዎዓኔዔናአኔ። 19ሰዎኖሺኖዎ «ሂኒ ኢቶሺ ቡሾዎና? (አገፍ ዶዎን ተናቂዒ ሺዒጃቲ) ኢቶሺ ኢዒ ቤዔቶና? አንዶቺ አገቢቺቂዒ ጩዒኒዩ?» ኢቂዒ ኤቻሄዔቴ።

20ቢ ኒሆዎናዓ ቢ ኢንዴዔና ዎቺቂዒ፣ «ሂኒ ኖ ቡሾዎ፤ ፤ አገፍ ዶዎን ተናቂዒ ቢ ሺዒጃዎን አሪዒ ቤዔቶ ኖዎ፤ ፤ 21ተናባሊ አንድ አገቢቺቂዒ ቢ ጩዒኒቶ ጋዓታ፣ ዎታ ቢ አገሬዎን ኮኒ ጩዒኒዒቶ ጋዓታ አሪዎዓ ኖዎ፤ ቢዒን ኤቻቦቴ! አሮ ኦዎጋ ኡሮዎ፤ ፤ አሮዎ ቢ ቂሊችን ጌቶን ማዊዎዓቼሆኔ» ኢዩዔቴ። 22ቢዒን ሺዩቲናአ ኢሺቺዒ ሰዎኖሺ ኢቶ፣ አዩሁዑዴዔናአቺ ኡኩሬዔናአን ሰዎኖሺ ሻቲቶዩቺዩ። «አሞዩቻ?» ቢ ጌቴዔ ጋዓታ፣ አዩሁዑዴዔናአቺ ኡኩሬዔናአ «ዩሱዑሲ አሮ ኪሪቶሰኒ» ኢቂዒ ሚዒጣሆ ቢ ዳና ጋዓታ፣ አሮዎን አዩሁዑዴዔናአ ኪጩዔ ቤዔቲ ኪጠዎቼ ሰዎኖሺ ዮዎኪሆዩች ኤቼዔ ሰዎኖሺ ኢቶዩቺዩ። 23ኤቢች ቢዒን ሺዩቲናአ «አሮ ኦዎጋ ኡሮዎ፤ ፤ ቢዒን ኤቻቦቴ!» ኢዩዔቴ።

24ኤቢች አገፍ ዶዎን ተናቂዒ ቤዔቤዔ አንድ ጩዒኒቲ ኡሮዎን ዎቺኖዎን ጩዔጊቂዒ፣ «ዩዔሪቻ ጌቲሬዔ ኢባሮዎን ዩባዓታቤ! ሂኒ ኡሮ አጣዓጣቺ ቢ ተኖዎን ኖ አሪዒ ቤዔቶ ኖዎ፤» ኢዩዔቴ።

25ቢዮ ዎቺቂዒ፣ «አጣዓጣቺ ተናቤ፣ ተናዓዩ ታ አሪዎዓቼ። ኤቢዩ አገፍ አገፍ ዶዎን ታ ተኖዎን፣ ተናባሊ አንድ ታ ጩዒኖን ኤቢ ኢካ ዎዎዎን ባዓች አሪዒሆዩ» ኢዩ።

26ሰዎኖሺዮ ዳዓኪቂዒ፣ «ኔዔች አሞዎን ሃሊዩ? አገቢቺቂዒ ኔ አገሬዎን ጩዒኒዒሄ?» ኢዩዔቴ።

27ቢዮ ዎቺቂዒ፣ «ሺዒቺቃዓ ኢቶሺች ጌታቶ ታዓ፤ ፤ ኢቶሺ ዋዓዎታዓቸቲ፤ ፤ አሞዎን ሃሊዩ ዎቺኖዎን ዋዓዩዩች ቃዓዊዒ ቤዔቶቲኔ? ኢቶሺዮ ዎታ ቢዒን ዳቢዮ ቃዓዊዒ ቤዔቶቲና?» ኢዩ።

28ሰዎኖሺዮ ቢዒን ኖዓጊዒቤዔ፣ «ኔ ቢ ዳቦ ኔዔ፤ ፤ ተናቴዔ ኖ ሙዑሲቺ ዳቦ ኖዎ፤» 29ዩዔሪ ሙዑሲች ቢ ጌቶን ኖ አሪዒ ቤዔቶ ኖዎ፤ ፤ ተናባሊ ሂኒ ኡሮ አሞዎቼ ቢ ዋዓቶ ጋዓቶላ አሪዎዓ ኖዎ፤» ኢዩዔቴ።

30ኡሮዎ ኢሺቺቂዒ ዎቺዩ፤ «አሞዎቼ ቢ ዋዓቶ ጋዓታ ኢቶሺ አሪዩዔ ቃዮ ዎሪጋኒኪቲ ሞዎኔ፤ ፤ ተናባሊ ቢ ታ አገሬዎን ጩዒኒዒቶኔ። 31ዩዔሪን ሻቲዒ ቤዔቶ፣ ቢ ዳዓጎዎኖዎ ተኒዒ ቤዔቶቺ ቆሎዎን ዩዔሪ ዋዓዎሃሊ፣ አጣዓጠዎን ሹዑናዓ ቤዔቲ አሺዔናአቺ ቆሎዎን ቢ ዋዓዩዔ ቃዮን አሪዒ ቤዔቶ ኖዎ፤» 32ዩዔሪ ሻዎዎናዓ ሺማዓኖን ቢ ሃሊቶዎቼ ቲዒጃቂዒ፣ ኮኒዮላ (አገፍ ዶዎን ተናቂዒ ሺዒጃቲ ኡሮዎቺ አገሬዎን ጩዒኒዒቶኔ) ጌቴዔ ዋዓዩዎኖዎ፤» 33ሂኒ ኡሮ ዩዔር ማጌ ቢ ተናታዓን ጋዓታ፣ አሞዎኖላ ተኒዮዎን ሃካዓቼሾኔ» ኢዩ።

34ሰዎኖሺዮ ዎቺቂዒ፣ «ሂኒ አጣዓጠዎና ቆቃዓኔዔቃዓ ሺዒጃቶች! ኖዎች አሪቺዎ ቃዓዊዒ ቤዔቲኔ?» ኢዩዔቴ። አሮዎቼ አዩሁዑዴዔናአ ኪጩዔ ቤዔቲ ኪጠዎቼ ቢዒን ኪቺዩዔቴ።

ሰዎኖሺ ሙሉ ዶዎን ተናቲ አሺዔናአቸን ዩሱዑሲ ጌቶ

35ዩሱዑሲዮ ቢ ዎዲዒቲ አገፍ ዶዎጋ ኡሮዎን አዩሁዑዴዔናአ ኪጩዔ ቤዔቲ ኪጠዎቼ ሰዎኖሺ ኪቸዎን ዋዓዎሄ። ቢዒን ቃዓዊዒ ዳናቂዒ፣ «ኔ ሙሉዎን አሺ ቡሾዎቺ ቶዎዎዎች ቶዎኢዒዩኔ?» ኢቂዒ ኤቻሄ።

36ቢዮ ዎቺቂዒ፣ «ታ ዶዎኖች! ታ ሙሉዎን ቢ ቶዎዎዎች ታ ቶዎኢዒዩሂ ኡሮ ቢ ቂሎዎና አገዩ?» ኢዩ።

37 ዮሱዕሲዮ «በዲን በዴጋቶ ኔዔኔ። አንድ ደብዳቤ ለገዢዎች ገደብ ለገደብ ለገደብ አር ታዓኔ» አዩ።

38 ቤዮ «ታ ደዎኛች! ታ ሙሉዎን ኔ ተዎዎች ተዎሊዲቶ ታዓኔ» አቂዒ በዲች ዩቲዒ ጎዩሃኔ።

39 ዮሱዕሲዮ «ጩዳናዔዔና አ ጩዳዔ፣ ጩዳዔዒ በዴቲናአዎ ደዎጊዔ፣ ናሎዎና በዎኖሽ ባሪባሬሆዩች፣ ታ ሂኒ ሻዎች ዋዓቶ ታዓኔ» አዩ።

40 በዲና ተዎሊዲ አርዎች በዴቲናአቺ ዳጎዎቼ አኪካ ፋሪሴዔና አሊሽን ዋዓቶዒ፣ «ኖ ዎታ አዓፍ ደዎጎ ኖዎና?» አቂዒ ኤቻሄዔ።

41 ዮሱዕሲ ዎቺቂዒ፣ «አዓፍ ደዎጎ አቶሽ ትናቶ ጋዓታ፣ ጎንዶ አቶሽ ተዎዎቼ ዳናታዓቼሽኔ። ትናባሊ አንድ (ጩዳናዔ በዴቶ ኖዎኔ) አዮቲኔ፤ ኤቢች አቶሽ ተዎዎች በዴቲ ጎንዶ ዎሃዓቼሆኔ» አዩ።

ባጊዔ ቂዴዔ ሻዓሂዮ

10

1 «አባርዎን አቶሽች ጌቶዩ፤ ባጊዔናአቺ ማጎዎች ማጊዔ ኬሎዎና ጊዎዓኖ፣ ባራ ጎሞና ማጲቂዒ ጊዩዮ፣ አርዎ ጋዓዎዎናዓ ባራዓናዔ። 2 ትናቲዔ ኬሎዎና ጊዩዮ ባጊዔናአቺ ቂደዎኔ። 3 በዲች ኬላች ቂቼሆኔ። ባጊዔናአዎ ቢ ቃዓርዎን ዋዓዩሂናአኔ፤ ቢ ባጊዔናአን በዎኖሽ ሽጊ ሽጎዎና ጩዔጊሬዔ ኪቼሆኔ። 4 ቢ ባጊዔናአ ቡሊን ቢ ኪቼቶዩ ጉብ በዎኖሽ አዓሬዎች ሽዒቼሆኔ፤ ቢ ባጊዔናአዎ ቢ ቃዓርዎን በዎኖሽ አሪዒ በዴቶዩች፣ ቢዲን ዳቤሂናአኔ። 5 ትናባሊ ባር ማጊ ጡዕጲሂዔታሊ ቢዲን ዳባዓቼሂናአኔ፤ (አሞዩቻ?) ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፣ ባርዎቺ ቃዓርዎን አሪዎዓኖ በዎኖሽ ቃጂቶዩቺዩ» አዩ። 6 ዮሱዕሲ አሊሽን አርዎች በዴቲ አሊሽናአዩች ሻዓሂዮና ጌቲዩ፤ ትናቲዔ ቢ ጌቲቶ አማ ጌቶ ጋዓታ በዎኖሽች ጊዎዓኖዎኔ።

ጋዓዎ ቂደ ዮሱዕሲ ቲኖ

7 ኤቢች ዮሱዕሲ ዳዓኪቂዒ በዎኖሽች አሊሽቺዩ፤ «አባርዎን አቶሽች ጌቶዩ፤ ታ፣ ባጊዔናአቺ ኬሎ ታዓኔ።

8 [ታዩ አዓፍ] ዋዓቲናአ ቡሊ ጋዓዩዔናአናዓ ባጊዔናአናዔዩ፤ ትናቲዔ ባጊዔናአ በዎኖሽ ቃዓርዎን ዋዓዎታዓኔዔናአኔ። 9 ኬሎ ታዓኔ። ታዓና ጊዩዮ ኮኒኖላ ዎዲዩሆ ታዓኔ። ጊዒጂሆ ታዓኔ፤ ኪቼሆ ታዓኔ፤ ቂዎ ማጎንጂሆ ታዓኔ። 10 ጋዓዮ ቢ ዋዓ በዴቶ ጋዓዩዩች፣ ጉዕርዎናዓ አዓሊዮዎዩቻሊ ባርዎን ሃሎዩች ተዎኖዎኔ፤ ትናባሊ ታ ዋዓቶ፣ ካሾዎን በዎኖሽ ዳኔሆዩች፣ ኤቢዮ ጩዔኔ ካሾዎን በዎኖሽ ዳኔሆዩቺዩ።

11 «ዴአ ቂደ ታዓኔ። ዴአ ቂደ ቢ ባጊዔናአ ኬርዩች ቂቲሆኔ። 12 ትናባሊ ጊጆዎን ዴቂቂዒ ቂዳዓ በዴቶ በዲች ትናቲ ባጊዔ ቂደ ትኖ ቢ ቃጂቶዩች፣ አካር ዋዓ ጋዓታ ባጊዔናአን ዱሬዒቺ ዎጩሆኔ፤ አርዎባ አካር ባጊዔናአን ዩቼሆኔ፤ በዎኖሽኖዎ ሻጩሆኔ። 13 አራ ቂዎች ቢ ዎጩቶ፣ ጊጆዎን ዴቂቂዒ ቂዳዓ በዴቶ ቢ ትናቶዩቺዩ፤ ባጊዔናአዩቾ ማዓጦ ቢ ቃጂቶዩቺዩ።

14-15 «ዴአ ቂደ ታዓኔ። ኒሆዎ ዩዔሪ ታዓን ቢ አሪዒ በዴቶዎዎን፣ ታዎ ኒሆዎ ዩዔሪን ታ አሪዒ በዴቶዎዎን ታ ባጊዔናአን አሪዒ በዴቶ ታዓኔ፤ በዎኖሽዮ ታዓን አሪዒ በዴቲናአኔ፤ በዎኖሽ ኬርዩቾ ቂቲሆ ታዓኔ። 16 ሂኒ ማጎዎች ጊዎዓኒ ባራ ባጊዔናአ ታዓች በዴቲናአኔ። በዎኖሽኖዎ ዎታ ዴዔቦ ታዓች ቃዓቂዒሄ፤ ታ ቃዓርዎዎዎ ዋዓዩሂናአኔ፤ አካ ቂደ በዎኖሽን አኮቺሬዔ ቂዩሆኔ።

17 «ቂቲዒ ዱዕካቲናአቺ ዳጎዎቼ ዎቺኖዎን ታ ኪቼሆዩች፣ ታ ዳዓጎዎና ቂቲሆ ታዓኔ፤ ኤቢች ኒሆዎ ዩዔሪ ታዓን ሹኒዒ በዴቶኔ። 18 ታ ሹኒሬዔ ቂቲሆዓሊ፣ ታ ሹናዓኖዎን ታዓን ዉጤሆ አዓሎዎኔ። ቂቶዎና ቂቲዒ ዱዕካቲናአቺ ዳጎዎቼ ኬዮኖዩች ሃኮ ታዓች በዴቶኔ፤ ታ ኒሆዎ (ኤቢን ቲኒዒቤ!) አቶኔ» አዩ።

19 አርዎባ ሂኒ ዩባዓቲዔ ናበዎና አዩሁዕዴዔናአቺ ዳጎዎች ዎቺኖዎን ሻጩ ጊዩዩ። 20 በዎኖሽ ዳጎዎቼ ማዔቲናአ «ዩናቻኔ! ጊዎቶኔ! አሞዩች ቢ ዩባዓቶዎን ዋዓዎና በዴቶቲኔ?» አዩዔ።

21 ባሪያናአዎ «ቢ ደባዎቶ ደናቺ አሺ ደባዎቶም ቶዎናዎኔ።
ደኖ አዳፍ ደዎጌናአቺ አዳፍዎን ጩረኒዮዎን ሃኪሃ?»
ኢዮዔቴ።

ዮሱዑሲን ጩጢያ አዩሁዑዴዔናአ ቃዎዎ
(ዮዋ. 1:28)

22 ዮሪሳሌጫ ጋፎዎች ቤዔቲ ያዓፌዔ ኬጠን ዮዔሪቶ ሰዎኖሺ
ዲረረረረ ቤዔቲ ባዓር ካቲኒዮ። ሻዎዎ ቃዎዎዔ አቋዔ ጎዎሮዎኔ።
23 ዮሱዑሲ ዮዔሪቶ ያዓፌዔ ኬቺ ካከሎዎች ሰሎሞኒቺ 27 ጃ
ጋዓዳግፍዎና ሻአዓ ቤዔዔ። 24 ኢኪካ አዩሁዑዴዔናአ ቢረን
ጊረቺዔ ጉዑዲቂዔ፣ «አዓቲ ዎቶዎን ኖዎች አዓቺ?» ኔ
ኪሪዎዎሲ ኔ ጋዓታ፣ ካዓቻ ኖዎች ጌቲ!» ኢዮዔቴ።

25 ዮሱዑሲዮ ኢሺቺቂዔ ሰዎኖሺች ዎቺዮ፣ «ታ ኢቶሺች
ጌታቶ ታዓ፤ ተናባለ ኢባሪያዎችቲ። ታ፣ ታ ኒሆዎ ማጌ
ዎቺዔቃዓ ታ ተኒዔ ቤዔቲ ሹዑኖዎ ታዓቶን ሚዒጣዓ
ቤዔቶ፤ 26 ተናቴዔ ኢቶሺ ታ ባኅ ኢቶሺ ተኖ ቃጂቶቶች
ኢባሪያዎችቲ። 27 ታ ባጌዔናአ ታ ቃዓሮዎን ዋዓያዓ
ቤዔቲናአ፤ ታዎ ሰዎኖሺን አረዔ ቤዔቶ ታዓ፤ ሰዎኖሺዮ
ታዓን ዳቢዔ ቤዔቲናአ። 28 ታዎ ሰዎኖሺች ቡሊ ዮሜዔኔዔ
ካሾዎን ኢሜሆ ታዓ፤ ቡሊ ዮሜዔኔዔ ሺዋሬዔ ቃዓቆዎች
ጊያዓቺሂናአ። ሰዎኖሺን ታ ኪሾዎቼ ሰጌሆ ኮኒዮላ አዓሎዎ።
29 ሰዎኖሺን ታዓች ኢሚቲ ታ ኒሆዎ ቡሊዮ ቤሾዎ፤ ታ ኒሆዎቺ
ኪሾዎቼ ሰንን ኮኒዮላ ሃካዓቺሆ። 30 ታዓናዓ ኒሆዎ ዮዔሪና ኢኮዎ
ኖዎ።» ኢዮ።

31 አሮዎባ አዩሁዑዴዔናአ ቢረን ዮጠሬዔ ጩጢያ
ዎቺኖዎን ጣቆዎን ቲዒጂዮዔ። 32 ዮሱዑሲ ሰዎኖሺች «ታ
ኒሆዎ ማጌ ዎቺዔቃዓ ዎዳ ደአ ዋዎዮን ኢቶሺች ቤኪዒቶ
ታዓ፤ ሂኒ ታ ሹዑናቲ ሹዑኖዎቼ አዓቢቺዮ ታዓን ጣቆዎና
ኢቶሺ ዮጠሆ?» ኢዮ።

33 አዩሁዑዴዔናአ ዎቺቂዔ፣ «ኔ ናዓጎዮቻሊ ደአዎን ኔ
ሹዑናቶዮች ኔዔን ዮጣዓቺ፤ ኔ አሺ ቡሾዎ ተናዓቻዓ ኔ
ቂሎዎን ዮዔሪ ኔ ተኒዒቶዮቺዮ» ኢዮዔቴ።

34 ዮሱዑሲ ኢሺቺቂዔ ሰዎኖሺች ዎቺዮ፣ «ዮዔሪ
«ኢቶሺዮ ኦጉሾዎ ኢቶሺ።» ኢቶ ታዓ፤ ኢቂዔ ቢ ጌቲቶ

ኢቶሺ ጫሎዎች ጫሬያዓኖዎና? 35 ያዓፋ ማጫዓሬዔ ቃዓሮ
ሻዴዮዎን ሃካዓቺ፤ ሂኒ ቢ ቃዓሮዎን ዋዓያቲናአን፣ ዮዔሪ
(ኢቶሺዮ ኦጉሾዎ ኢቶሺ፤) ቢ ኢቶቶዔና፣ 36 (ዮዔሪቶ ቡሾዎ
ታዓ፤) ታ ኢቶቶች፣ ኒሆዎ ዮዔሪ ያዓፌቶን፣ ሻዎዔ
ቶዎዎዎች ቢ ዴዔጂቶን (ናዓጋሂ፤) ኢዮቲና? 37 ኢላ ታ፣
ታ ኒሆዎ ሹኒቲ ሹዑኖዎን ታ ሹዑኖ ቃዩ ጋዓታ፣ ታዓን
ኢባሪያዓዮቴ! 38 ተናቴዔ ታ ሹዑና ጋዓታ፣ ታዓኖላ ኢቶሺ
ኢባሪዮ ቃዩ ጋዓታ፣ ኒሆዎ ዮዔሪ ታዓና ቶዎኪዒ ቢ ተኖዎን፣
ታዎ ኒሆዎ ዮዔሪና ቶዎኪዒ ታ ተኖዎን ጢረሺሬዔ ኢቶሺ
አረዔዮሆዮች፣ ታ ሹዑኖዎን ኢባሪዒቦቴ!» ኢዮ። 39 ኤቢች
ዎቺቂዔ ቢረን ዮቻ ቃዓዊዮዔቴ፤ ተናቴዔ ሰዎኖሺ ኪሾዎቼ
ሙሪጩዮ።

40 አሮዎባ ዮሱዑሲ ሺዒቺቂዔ ዮዋኒሲ አዓጮና
አፋዓሊዒቤዔ ኤቻቲ ጣዓአ ዮሪዳዓኖሲ አዓጮዮ ቤቃች
ዎቺኖዎን ሃሚቂዔ አሮዎች ኮታዔ። 41 ዎዳ አሺዔናአ ቢ ማጣ
ዋዓዔዔ። ሰዎኖሺናዓ ሰዎኖሺና «ዮዋኒሲ ኢካ ማላቶዎላ
ቤኪያዓኖዎ፤ ተናባለ ዮዋኒሲ ሂኒ ኡሮዎችን ቢ ጌቲቶ ቡሊ
ኢባሮዎ።» ኢዮዔቴ። 42 አሮዎቻዓ ሜዔቲ አሺዔናአ ሰዎኖሺ
ሙሎዎን ዮሱዑሲቺ ቶዎዎች ቶዎኢዒዔዔ።

አላዓዛሪቺ ቀቶ

(ሉቃ. 10:38-39፤ ዮዋ. 12:3)

11 1 ማዓሪያሚናዓ ቢ ማኔ ማዓሪቲና ቤዔቲ ቢታዓኒ
ጋፎዎች አላዓዛሪ ጌቲዔ ቤዔቲ ኢካ ኡሮ ቤዔዔ፤
ቢዮ ቢዒያዔ። 2 ሂኒ አራ ማዓሪያሚ ሺቶዎን ደዎኖ ዮሱዑሲቺ
ባዓቶዎች ኡኪዒቻዓ ቢ ቂሊ ኤዔጠና ሂዲቲ ኡራሬ፤ ስታ
ቢዒያቲ አላዓዛሪ ቢ ማኖዎ። 3 ኤቢች ቢ ማኔዔናአ
ማዓሪቲናዓ ማዓሪያሚና «ታ ደዎኖች! ኔ ሹናዓ ቤዔቲ አላዓዛሪ
ቢዒያቶ።» ኢቂዔ ቢ ማጣ ዎቻዎን ዳዓቺዒዔዔ።

4 ዮሱዑሲዮ ኢሺን ዋዓያቂዔ ኢሺቺዮ፤ «አላዓዛሪ
ቢዒያቶ፣ ዮዔሪቶ ቡሾዎ ሂኒ ቢ ቢዒዮዔ ናሰዎና ቢ አዎጌሆዮች
ዮዔሪቶ አዎጎዮቻሊ ሂኒ ቢዒያዎና ቂታዓቺሆ።» ኢዮ።
5 ዮሱዑሲ ማዓሪቲናዓ ቢ ማኔዔናን፣ አላዓዛሪኖዎ አዎጊቺዒ

ሹኒኒ በዓቶኔ። ልላግዛሪቺ በዲያጋን ዩሱቡሲ ዋዓያቶዩ ጉብ፥ አርዖባ ቢ በዓቲ ጣዓአዎች ጉታ ቋዩዩ።

ጎኪቡ ጉብ ቢ ዳቤዔናአዩች «ዩሁዑዴዔ ሻዎዎች ዎታሬዔ ሃምቦኔ» ኢዩ።

፩ ቢ ዳቤዔናአ «አሪቺያችቶ! አርዎች በዓቲ አዩሁዑዴዔናአ ጊዲሻቻ አዓቡዩ አዓፍ ኔዔን ጣቆዖና ዩጢሬዔ ዉጢያ ቃዓቂቲናአኔ፤ አንድ ዎታሬዔ ቦዖኖሺ ማግ ሃማ ኢኔ?» ኢዩዔቴ።

፪ ዩሱቡሲያ ዎቺቂዔ፥ «ኢካ ሄዔዩ አዓራዓ ጉታ ሳዓቶ ቶዖና? አራዶዖና ሻአዓ በዓቶ ኮኒዮላ ቢ በዔ ጋዓታ፥ ሂኒ ሻዌዔጢ ቤኮዎን በዔጊሆኔ፤ ኤቢች ዲሃዓቼሆኔ።» 10 ተናቴዔ ጡሞዖና ሻአዓ በዔቶ ኮኒዮላ ቢ በዔ ጋዓታ፥ ቢዲች ቢ ማንዳራቶዩች ዲሄሆኔ» ኢዩ።

11 ኤቢን ቢ ጌቲቶዩ ጉብ ዎቺኖዎን «ኖ ሹኖቺ አላግዛሪ ቶካታቶኔ፤ ተናባሊ ቢዲን ቶካቶዎቼ ቲዲጂዮ ሃማዓ በዔቶ ታዓኔ» ኢዩ።

12 ኤቢች ቢ ዳቤዔናአ «ዶዖኖች! ቶካቶ ቢዲን ዩቺቶ ተና ጋዓታ፥ ዎዴሆኔ» ኢዩዔቴ። 13 ተናቴዔ ዩሱቡሲ «ቶካታቶኔ» ኢቂዲ ቢ ጌቲቶ፥ «ቂቲቶኔ» ጌቶኔ፤ ተናባሊ ቶካቴዔችን ቢ ጌቲቶ ቦዖኖሺች ሻዓሂዩ።

14 ኤቢች አርዖባ ዩሱቡሲ ካዓቻ «አላግዛሪ ቂቲቶኔ፤ 15 ኢቶሺ ሙሉዎን ታ ቶዖሞዎች ቶዖኢዮዖና ኢቶሺ ኩዴሆዩች፥ አርዎች ታ በዔጊ ቃዩዩች ኤጂሪሆዩ፤ ኢቶሺቶዎ ጋዓሞቶኔ። አንድ ቢ ማግ ሃምቦኔ» ኢዩ።

16 ኤቢች «ቃዓፓ» ጌቱዔ በዔቲ ቶማዓሲ ባራ ዩሱቡሲቺ ዳቤዔናአዩች «ቢዲና ቶዖኪሬዔ ቂቲቦኔ፤ ሃምቦኔ» ኢዩ።

አላግዛሪቺ ማኔዔናአን ዩሱቡሲ ጎጊዮ

17 ዩሱቡሲ ቢታዓኒ ጋፎዎች ሻጊቂዔ፥ «አላግዛሪ ቂቲዲ ቢ ዱዐካቶ ሃናዓች አዉዳ ቂሞኔ» ጌቶን ዋዓያሄ። 18 ሂኒ ቢታዓኒ ጋፎ ዩሪላሌጂ ጋፎዎቼ ቢ ዎኪዲ በዔቶ ኬዔጃ ኪዲሌዔ ሚቲሪ ቤዶዎኔ። 19 ቦዖኖሺ ማኖዎ ቂቲቶዩች ማዓሪቲናዓ ማዓሪያሚኖን ጎጊዮዩች፥ አዩሁዑዴዔ አሺዔናአቺ ዳጎዎቼ ሜዔቲናአ ዋዓሄዔቴ። 20 ኤቢዩ ጉብ ማዓሪቲ ዩሱቡሲ ዎሞን ዋዓያቃዓ

ቢዲን ጊዲጂያ ኬቻሃን፤ ተናቴዔ ማዓሪያሚ ኬጠዎች ኮታዓ በዔሃን።

21 ማዓሪቲዮ ዩሱቡሲች «ታ ዶዖኖች! ሂኒዲች ኔ በዔቶ ጋዓታ፥ ታ ማኖዎ ቂታዓቼሻኔ።» 22 ተናባሊ ዩዔሪ ኔ ቆላሆ ቡሲን ኔዔች ቢ ተኒዲዩሆ ተኖዖን አሪዲ በዔቲ ታዓኔ» ኢዩን።

23 ዩሱቡሲዮ «ኔ ማኖዎ ቂቲዲ ቢ ዱዐካቶዎቼ ኬቼሆኔ» ኢዩ።

24 ማዓሪቲዮ «ጩዲሬዔጢ አዓቦዖባ ቂቲዲ ዱዐካቲናአና ቶዖኪ ኬቼሆ ቢ ተኖዖን አሪዲ በዔቲ ታዓኔ» ኢዩን።

25 ዩሱቡሲዮ «ቂቲዲ ዱዐካቲናአዩች ካሻዎን ኢጂሪዔ ኬቼሆ ታዓኔ። ቢ ሙሉዎን ታ ቶዖሞዎች ቶዖኢዲ በዔቶ ቢ ቂቲቲናኖላ ካሻችን ተኔሆኔ፤ 26 ካሻች ተናቂዲ ቢ ሙሉዎን ታ ቶዖሞዎች ቶዖኢዲ በዔቶ ቡሲ፥ ቡሲ ዩሜዔኖዎን ቂታዓቼሆኔ። ኤቢን ኢባሪዲኔ?» ኢቂዲ ኤቻሄ።

27 አራዮ «ኤዔሃ፥ ታ ዶዖኖች! ኔ ሂኒ ሻዌዔ ቶዖሞዎች ዎዩሆኔ። ጌቱዔቲ ኪሪቶዖሲ ዩዔሪቺ ቡሻዎ ኔ ተኖዖን ኢባሪዲቲ ታዓኔ» ኢዩን።

አላግዛሪቺ ቂቶዩች ዩሱቡሲ ኤዔፎ

28 ማዓሪቲ ኢሺቺዲቻዓ ዎታቃዓ ኬጠዎች ጊያሃን። ቢ ጣኔ ማዓሪያሚን ጩዔጋዓ ባድ ዎቺቃዓ፥ «አሪቺያች ዋዓቶኔ፤ ኔዔን ጩዔጊዲ በዔቶኔ» ኢዩን። 29 አራ ኢሺን ዋዓያቃዓ አፋዓሬኖዖና ቲያዓ ቢ ማግ ሃማሃን። 30 ዩሱቡሲ ማዓሪቲና ቶዖኪዲ ቢ ዳናቲ ጣዓአዎቻሊ ቢ በዔቶ ባት ጋፎዎች ጊያዓኖዎኔ። 31 ቢዲን ጎጊያ ቶዖኪዲ ኬጠዎች ኮታዓ በዔቲ አዩሁዑዴዔናአ ማዓሪያሚ አፋዓሬኖዖና ቲያዓ ቢ ሃሞን በዔጊቂዔ፥ «ማዓሻዎቻዓ ኤዔፓኒዩ ቲያዓ ቢ ሃማቶ» ኢቂዲ ኬቺዲ ቢዲን ዳቢዩዔቴ።

32 ማዓሪያሚ ዩሱቡሲ በዔቶዎች ዋዓ ቢዲን ጩዲናዓ ቢ ባዓቶዎች ዲሂቃዓ፥ «ታ ዶዖኖች! ሂኒዲች ኔ በዔቶ ጋዓታ፥ ታ ማኖዎ ቂታዓቼሻኔ» ኢዩን።

33 የሱዕሲ አሬ ኤዔሬዔ፥ ዎታ ቢዒና ቶዎኪዒ ዋዓቲ አዩሁዑዴዔናአ ኤዔሬዔ ጩዒኒቂዒ ቢ ጊዒዶ ቃጃቂዒ አዩኒዶ፤ ጎጊሆኖዎ ማዊዒሄ። 34 «አዓቢዒቺዬ ኢቶሼ ዱዑኪቶ?» ኢዬ።

በዎኖሺዮ «ኖ ዶዎኖቶ! ዋዓሬዔ ቤዔጊ!» ኢዬዔቴ።

35 የሱዕሲ አጩዎዎን ኡኪዬ።

36 አሮዎባ አሮዎች ቤዔቲ አዩሁዑዴዔናአ «አዓቢቺቂዒ አላዓዛሪን ቢ ሹኒዒ ቤዔቶ ጋዓታ ቤዔጎቲ!» ኢዬዔቴ።

37 ተናቴዔ በዎኖሺ ዳጎዎቼ ኢኪኬዔናአ «ሂኒ አዓፍ ዶዎጎዎቼ አዓፎዎን ጩዒኒኒቲ ኡሮ፥ ሂኒን ዎታ ቢ ቂታዓቼሆዶች ቱኒዮዎን ማዊዒሃ?» ኢዬዔቴ።

ቂቲዒ ዱዑካቲ አላዓዛሪን የሱዕሲ ኪቾ

38 የሱዕሲ ዎቺኖዎን አዎጊቺዒ አዩኒቂዒ አላዓዛሪ ዱዑካቲ ማዓሽ ቤዔቶዎች ሃሚዬ። አፓዎ ጣቂዔቹ ኪጦኔ፤ ኪሎዎ ጣቆዎና ኪጶዔቶኔ። 39 የሱዕሲ «ጣቆዎን ቲዒጂ ባዮቴ!» ኢዬ።

ቂቲቲ ኡሮዎቹ ማኔ ማዓሪቲ «ታ ዶዎኖቶ! ቢ ዱዑካቶ ሃናዓች አጩዳ ቂዎኔ። ኢቢች ሃናዓች ቤዳዓሄዔ ሻዓአ ቃዎዓቼሆኔ» ኢዎን።

40 የሱዕሲ «(ታ ጌታቶን ኔ ኢባሪዒ ጋዓታ፥ ዩዔሪቺ አዎጊዒ ዩዒሮዎን ቤዔጊሂ ኔዔኔ) ጌታዓቾታ?» ኢዬ።

41 አሼዔናአዎ ጣቆዎን ቲዒጂዩዔቴ። የሱዕሲ ካዓማ ዎታዓ ሺማዓዮዎች ጩዒኒቂዒ፥ «ታ ኒሆዎቶ! ታዓቾን ኔ ዋዓዎቶዶች ኔዔን ጋላታሆዬ። 42 ቡሲ አዓቦዎን ኔ ዋዓዮዎን አሪዒ ቤዔቶ ታዓኔ፤ ተናባሲ ታዓን ኔ ዴዔጆዎን በዎኖሺ ኢባሪዒዬሆዶች፥ ሂኒ ታ ጉዑዶዎና ኔዔጣቲ አሼዔናአዶቻ ኢቃዓ ኢሺን ጌታሆዬ» ኢዬ።

43 ኢሺቺቂዒ ቢ ሮዎዎቲቶዬ ጉብ ቢ ቃዓሮዎን አዎጊቺቂዒ፥ «አላዓዛሮ! ዋዓ ኪዬ!» ኢቂዒ ጩዔጊዬ። 44 ቂቲቲ ኡሮ ቢ ኪሾ፥ ቢ ባዓቶ ካዓሬዔ ዱዑካቲ ካዓፋኖዎና ቶዎኪዒ፥ ቢ አዓፎዎ ቢ ካዓፓቶና ኪቺዬ።

የሱዕሲ «ቢዒሾቴ! ሃምቤ» ኢዬ።

የሱዕሲን ጩጦዎ አዩሁዑዴዔናአቺ ኡኩሬዔናአ ኤቺዮ

(ማዓቲ. 26:1-5 ፤ ማዓሪ. 14:1-2 ፤ ሉቃዓ. 22:1-2)

45 አሮዎባ ማዓሪዎም ማግ ዋዓቂዒ የሱዕሲ ተኒዒቶን ቤዔጊቲ አዩሁዑዴዔናአዎቼ ሜዔቲናአ በዎኖሺ ሙሎዎን ቢ ቶዎዎዎች ቶዎኢዒሄዔቴ፤ 46 ተናቴዔ በዎኖሺ ዳጎዎቼ ኢኪኬዔናአ ፋሪሴዔናአ ማግ ሃሚቂዒ የሱዕሲ ተኒዒቶን ጌቲዩዔቴ።

47 ኤቢች ሂኒ ዩዔሪቺ ያዓሬዔ ኪቺ ጎዴዔ ቡሺዒሼዔናአቺ ኡኩሬዔናአናዓ ፋሪሴዔናአና አዩሁዑዴዔ ናላቺናአን ኪጩቂዒ፥ «አዓቢቺበና? ሂኒ ኡሮ ሜዔቲ ማላቶዎን ቤኪዒ ቤዔሄ አዎዎኔ! 48 ጩኪዒ ኖ ቃዶ ጋዓታ፥ አሼዔናአ ቡሲ ቢ ማግ ዎቲሂናአኔ፤ ሮዎሜዔ ሻዎዔ ኡኩሬዔናአ ዋዓሬዔ ዩዔሪቺ ኖ ጎዩናዓ ቤዔቲ ያዓሬዔ ኪጦ ቤዔቲ ጣዓአዎን፥ ኖ አዓጋቶዎኖዎ አዓሲዒዩሂናአኔ» ኢዬዔቴ።

49 አሮዎቤዔ ናቶዎባ ዩዔሪቺ ያዓሬዔ ኪቺ ጉዑዶ ተናቲ ቂዎዓሬ ጌቲዔ ቤዔቲ በዎኖሺ ዳጎዎቼ ኢኮዎ «ኢቶሺ አዎዎኖላ አሪዎዓቾቲኔ። 50 አሼዔናአ ቡሲ በዎኖሺ አዓሎዮ፥ ኢካ ኡሮ በዎኖሺ ኪሮዶች ቢ ቂቶ ኢቶሺች ኪቶ ተኖዎን ሻሲጋዓቾቲና?» ኢዬ።

51 ኢሺን ቢ ጌቲቶ፥ ቢ ቂሎዎና አሪዒቂዒ ቶዎኖዎን፤ ተናባሲ አሮዎቤዔ ናቶዎባ ዩዔሪቺ ያዓሬዔ ኪቺ ጉዑዶ ቢ ተናቶዶች፥ የሱዕሲ አዩሁዑዴዔ አሼዔናአቺ ኪሮዶች ቢ ቂቲሆን ኪዔሚዬ፤ 52 ቢ ቂቲሆ፥ ሻጫቂዒ ባሪ ባራ ሻዎዎች ቤዔቲ ዩዔሪቺ ቡሺዒሼዔናአን ዎታ ኢኮዎች ቢ ኪጩሆዶቻሉ፥ አዩሁዑዴዔ አሼዔናአዶች ባዓች ቶዎኖዎን። 53 ኤቢች ቂዎዓሬ ናላቺናአዶች ቢ ጌቲቲ አራ አዓቦዎቼ ቲዒጂቂዒ የሱዕሲን ጩጦዎች ኤቺዔሄዔቴ።

54 ኤቢቺ ናቦዎና አሮዬ ጉብ የሱዕሲ አዩሁዑዴዔናአቺ ዳጎዎች ጣላ ቤካቂዒ ሻአታዓኖዎን፤ ተናባሲ አሮዎቼ ቲዩቂዒ ባራሄዔ ጋአዎች ቤዔቲ ሻዎ፥ ኤሬሬሚ ጌቲዔ ቤዔቲ ጋሮዎች ሃሚዬ፤ አሮዎች ቢ ዳቤዔናአና ቶዎኪዒ ኮታሄ።

⁵⁵አዩሁዑዴዔናአ ዩዔሪቺ ማራዓኮ በዎኖሺ ቃዓባቸናአቺ ኬቺ ኬሎዎና ቢ ቤሻቲ አዓቦዎን በዎኖሺ ባዓሪዒ ቤዔቲ ባዓሮ ካቲኒዩ። ዶሬዔ አሼዔናአ በዎኖሺ ቁሎዎን በዎኖሺ ጣሊዒዩሆዩቶ፥ ባዓሮዩ ሸዒቺቂዒ በዎኖሺ ቤዔቲ ሻዎዎቼ ዩሪሳሌጫ ጋፎዎች ዋዓሄዔቲ። ⁵⁶በዎኖሺዮ ዩሱዑሲን ቃዓዊዒ ቤዔሄዔቲ፤ ዩዔሪቺ ያዓሬዔ ኬቺ ካካሌዔ ዳጎዎች ኔዔጣቂዒ በዎኖሺናዓ በዎኖሺና «ኢቶሺች አሞ ሻዓሂዒ ቤዔቲ? ባዓሮዎች ዋዓታዓቼሃ?» ኢዒቤዔ ዩባዓታሄዔቲ። ⁵⁷አሮዩ አዓፍ ዩዔሪቺ ያዓሬዔ ኬቺ ጎዴዔ ቡሺዒሼዔናአቺ ኡኩራዔናአ፥ ፋሪቤዔናአዎ ቢዒን ዩቻ ቃዓዊቂዒ፥ «ዩሱዑሲ ቤዔቲ ጣዓአዎን አሪዒ ቤዔቲ አሻ ቢ ቤዔ ጋዓታ፥ ዋዓሬዔ ኖዎች ጌቲ!» ኢቲናአኔ።

ሺቶዎን ዩሱዑሲቺ ባዓቶዎች ማዓሪያሚ ኡኩ

(ማግቲ. 26:6-13 ፤ ማዓሪ. 14:3-9 ፤ ሉቃዓ. 7:37-38)

12

¹አዩሁዑዴዔናአ ዩዔሪቺ ማራዓኮ በዎኖሺ ቃዓባቸናአቺ ኬቺ ኬሎዎና ቢ ቤሻቲ አዓቦዎን በዎኖሺ ባዓሪዒ ቤዔቲ ባዓሮዎን ሸሪታ ቂሞዎች ጊዲዒቺዒ ዩሱዑሲ ቂቲዒ ቢ ዱዑካቶዎቼ ቢ ኪቺቲ አላዓዛሪ ቤዔቲ ቢታዓኒ ጋፎዎች ሃሚዩ። ²አሮዎቻዓኖ ጡሚ ማዓዮዎን ቃኒዒሄዔቲ፤ ማዓሪቲዮ በዎኖሺች ጊዲዒሃን፤ አላዓዛሪዮ ቢዒና ቶዎኪዒ ኮታቲናአቺ ዳጎዎቼ ኢኮዎ። ³ማዓሪያሚ ቃቺ ኔዔቲራ ቤዓ አዓጢ ጋቲዮዎና ኬሜዔ ቤዔቲ ናዓሪዶዎሲ ጌቲዔ ቤዔቲ ሺቶዎን ዴዔባቃዓ ዩሱዑሲቺ ባዓቶዎች ኡኪዎን፤ ቢ ቂሊ ኤዔጠና ቢ ባዓቶዎን ሂዲዎን። ኤቢ ሸቲዔ ጩኖ ኬቺ ኢኮታሄ።

⁴ቱናባሊ ዩሱዑሲቺ ዳቤዔናአቺ ዳጎዎቼ ኢኮዎ ቢዒን ቤሸዒሬዔ ኢሜሂ አስቆሮዎታቺ ዩሁዑዲ ⁵«ሂኒ ሺቶዎን ዎዳ ባላ ቢራዎዎና ኬሜዔ፥ ኢሪቲዔቲናአዩች አሞዩች ኢሜዎዓቼ?» ኢዩ። ⁶ኢሺን ቢ ጌቲቶ፥ ጋዓዮ ቢ ቱናቶዩቻሊ፥ ኢሪቲዔቲናአዩች አሪቃቂዒ ቶዎኖዎ፤ ጊጃ ዩሻ ኮጆዎን ካላቂዒ ኮጆዔ ዳጎዎች ኪጩዔ ቤዔቶዎቼ ቢ ቂሊች ቢ ዴቂዒ ቤዔቶዩቺዩ።

⁷ዩሱዑሲዮ «ቃዮቲ! ሂኒ ሺቶዎን ታ ዱዑኬዔዩሂ አዓቦዩች ቃኒዒቃዓ ቂዎቲኔ።» ⁸ጊራቺናአ ቡሊ አራዶዎን ኢቶሺና ቶዎኪዒኒዩ በዎኖሺ ቤዔቶ፤ ቱናባሊ ታ ቡሊ አራዶዎን ኢቶሺና ቶዎኪ ቤዔታዓቼሆ ታዓኔ» ኢዩ።

አላዓዛሪን ጩጠዩች ጋቤዔቲ ጋቦ

⁹አዩሁዑዴዔናአቺ ዳጎዎቼ ሜዔቲ አሼዔናአ ዩሱዑሲ ቢታዓኒ ጋፎዎች ቢ ቤዔሞን አሪዒቂዒ ዋዓሄዔቲ፤ በዎኖሺ ዋዓቶ፥ ቂቲዒ ቢ ዱዑካቶዎቼ ቢ ኪቺቲ አላዓዛሪኖዎ ቤዔጋሊ ዩሱዑሲ ኢኬቶን ባዓች ቶዎኖዎ። ¹⁰ኤቢች ዩዔሪቺ ያዓሬዔ ኬቺ ጎዴዔ ቡሺዒሼዔናአቺ ኡኩራዔናአ አላዓዛሪን ዎታ ጩጠዎ ኤቼዔሄዔቲ፤ ¹¹«አሞዩቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፥ አዩሁዑዴዔናአቺ ዳጎዎቼ ሜዔቲናአ ቢ ናቦዎና በዎኖሺን ቃጂዒቺዒ በዎኖሺ ሙሎዎን ዩሱዑሲቺ ቶዎሞዎች በዎኖሺ ቶዎኪዒቶዩቺዩ።

ዩሪሳሌጫ ጋፎዎች እዎጎዎና ዩሱዑሲ ጊሞ

(ማግቲ. 21:1-11 ፤ ማዓሪ. 11:1-11 ፤ ሉቃዓ. 19:28-40)

¹²ደቻራ (ዴጪ ሃራ) አዩሁዑዴዔናአ ዩዔሪቺ ማራዓኮ በዎኖሺ ኬቺ ኬሎዎና ቢ ቤሻቲ አዓቦዎን በዎኖሺ ባዓሪዒ ቤዔቲ ባዓሮዎን ባዓሮዩች ዋዓቲ ሜዔቲ አሼዔናአ «ዩሱዑሲ ዩሪሳሌሞ ዎዩሆኔ» ጌቲዔ ዋዓዎቂዒ፥ ¹³ዩዔቤዔ ዋዓሞን ዳጊዒ ዩቺዒ ዩሱዑሲን ጊዒጂዎ ኬቺቂዒ፥ «ዩዔሪ ጋላቲዔቤ! ዶዎኖ ዩዔሪቺ ሺጎዎና ዋዓ ቤዔቲ ኢስራኤሌዔ ታዓቶዎ ዲዒሬዔቤ!» ኢዒቤዔ ጮዎኬዔሄዔቲ። ¹⁴⁻¹⁵ኤቢዩ አዓፍ «ዩሪሳሌሚ ጋሬዔ አሼዔናአቲ! ሻታዓሆቲኔ! ኤቢዮቼ፥ ኢቶሺ ታዓቶዎ ኮራዔ ቡሽዎን ዩባሬዔ ዎዩሆኔ» ጌቲዔ ቢ ሚዓሬዔቶዎዎን ዩሱዑሲ ኩራዔ ቡሽዎን ዳናቂዒ ዩባሄ።

¹⁶ዩሱዑሲቺ ዳቤዔናአ አሮዎባ ኤቢን ሻሊጋዓኔዔናአኔ፤ ቱናባሊ ዩሱዑሲ ሺማዓዮዎች ቢ ኬቺቶዩ ጉብ፥ «ሂኒ ቢዒቾን ያዓፋ ማጫዎች ሚዓሬዔቶን ጩዔቺቶ ኖዎ፤» ኢቂዒ ሻሊጊዩዔቲ።

¹⁷ኤቢዩ አዓፍ ዩሱዑሲ አላዓዛሪን ቂቲዒ ቢ ዱዑካቲ አፖዎቼ ጩዔጊቂዒ ቢ ኪቺዮዎባ፥ ቢዒና ቶዎኪዒ ቤዔቲ

አሼዔናሉ ቱናቲ ሞሆን ሚዲጣዓ ቤዔሄዔቲ።¹⁸ ከቤች ሂኒ ማላቶን ቢ ተኒዮን ዋዓቶቲ ዶሬዔ አሼዔናሉ ዎታ ቢዒን ጊዒጂያ ኬፔዮዔ።¹⁹ ከቤቺ ናቦሆና ፋሪሴዔናሉ ቦሆሸናዓ ቦሆሸና «አንዶሆ ኢካ ሞሆኖላ ተኒዮን ሃካዓቶ፤ ከቤን ቤዔጎቲ፤ አሾ ቡሊ ቢ ማግ ዎታቶ፤» ኢዮዔ።

ዩሱዑሲና ቶሎካ ዳኖዮች ኢኪካ ጊሪዒኬዔናሉ ቃዓዎ
(ማጎቲ. 10:39 ፤ 16:25 ፤ ማጎሪ. 8:35 ፤ ሉቃ. 9:24 ፤ 17:33)

²⁰ከቤ ባዓርቦባ ዮዔሪች ገደኒያ ዮሪሳሌሚ ጋፎሆች ሃሚቲ አሼዔናሉቺ ዳጎሆች ኢኪካ ጊሪዒኬዔ አሼዔናሉ ቤዔሄዔቲ።²¹ ቦሆሸናዓ ጋሊዒሌዔ ሻዎሆች ቤዔቲ ቤቴሻዮዳቺ ፊሊጶሎስ ማግ ጊዳቲ፤ «ኖ ዶሆኖቶ! ዩሱዑሲን ኖሆች ቤኪዒቤ!» ኢቂዒ ቆላሄዔ።²² ከቤና ፊሊጶሎስ ሃሚቂዒ ኢንዲሪዮሳሊች ጌቲዮ ፤ አርዎቼ ጉታቂዒ ሃሚዒ ዩሱዑሲች ጌቲዮዔ።

²³ዩሱዑሲያ ኢሺቺቂዒ ቦሆሸናዓ ዎቺዮ ፤ «አሺ ቡሾሆ ታ፥ ዮዔር ማጌ አሶጎሆን ታ ዴቂሂ አዓቦ ካቲኒቶ።»²⁴ ኢባርቦን ኢቶሺች ጌቶዮ ፤ ኢካ ቴዔዔዔ አዓፌ ሻዎሆች ሆሊቃዓ ቢ ቂታዓን ጋዓታ፥ ቢ ኢኬቲ ኤኬሂኒ ፤ ቱናቴዔ ቢ ቂቲ ጋዓታ፥ ዎዳ አዓፎሆን አዓፌሂኒ።²⁵ ቢ ካሼዔን ዎዲዮዮች ሹኒዒ ቤዔቶ ቡሊ ሙጩሆ፤ ሂኒ ሻዌዔ ቶሆሞሆች ቤዔቤዔ ቢ ካሼዔን ዎዲዮዮች ሹናዓኖ፥ ቡሊ ዮሜዔኒዔ ካሾሆን ዳኒሆ።²⁶ ከኒዮላ ቢ ቱናቴዔ ታ ዎቼያቶ ቱኖሆን ቢ ቃዓዊ ጋዓታ፥ ታዓን ዳቤቤ! ታ ቤዔቶሆች ሂኒ ታ ዎቼያቶ ዎታ ቤዔዮሆ። ከኒዮላ ታ ዎቼያቶ ቢ ቱና ጋዓታ፥ ኒሆሆ ዮዔሪ ቢዒን አሶጊዒዮሆ።» ኢዮ።

ቢ ቂቲሆን ሺዒቺቂዒ ዩሱዑሲ ጌቶ

²⁷«አንድ ታ ካሼ ጡዑጣቲ፤ አማ ጌታቴ? (ታ ኒሆሆቶ! ሃናዓች ታ ቶሆሞሆች ዎዮሂ ጡዑጣሆቼ ታዓን ዎዲዒቤ!) ጌታታ? ቱናቴዔ ሂኒ ሃናዓቺ ጡዑጣሆን ቤዔጎዮቺዮ ታ ዋዓቶ።²⁸ ታ ኒሆሆቶ! ኔ ሸጎሆን አሶጊዒቤ!» ኢዮ።

አርቦባ ሸማዓሆቼ «ከቤዮ አዓፍ አሶጊዒቶ ታዓ፤ ፤ አንዶሆ አሶጊዒዮሆ ታዓ፤» ኢሚ ቃዓር ዋዓዮዔ።

²⁹አርዎች ኔዔጣዓ ቤዔቲ አሼዔናሉ ሂኒ ቃዓርቦን ዋዓቲ፤ «ጤዔዮሆኔ ጊጋዓ ቤዔቶ» ኢዮዔ።

ባሪዔናሉሆ «ሸማዓጂ ማሪዓኮሆኔ ዋዓ ቢዒች ዩባዓታዓ ቤዔቶ» ኢዮዔ።

³⁰ዩሱዑሲ ኢሺቺዮ ፤ «ከቤ ቃዓር ዋዓዮዔቶ፥ ኢቶሺ ናቦዮቻሊ ታ ናቦዮች ቶሆኖሆ።»³¹ አንድ ዮዔሪች ዴአ ጌታዓኒ ሂኒ ሻዌዔ ቶሆሜዔጢ አሼዔናሉቺ ቶሆሞሆች ናሎ ኪንዳ ዴዔቶ፤ አንድ ቦሆሸን ሃጂዒ ቤዔቲ ታዓቶሆ ማዓች ዮሆኬዔዮሆ።³² ታዓኖሆ ሻዎሆቼ ቦሆሸ ቲዒጂ ጋዓታ፥ ቡሊን ታ ማግ ዮዔዔሆ ታዓ፤» ኢዮ።³³ ዮሆዴዔ ቢ ቂቲሆን ቤኪዮዮች ኢሺን ጌቲዮ።

³⁴ከቤች ዶሬዔ አሼዔናሉ «ኖ፥ ኪሪቶሆሲ ቡሊ ዮሜዔኖሆን ቢ ቤዔዮሆ ቱኖሆን ዮዔሪቺ ሚሌዔ ማሜዓርዎቼ ናባቤዔቲዔ ዋዓቶ ኖሆ።» ኔዎቺ (አሺ ቡሾሆን ሻዎሆቼ ቲዒጂሂናሉኔ) ኢቃዓ አዓቤቺቃዓ ጌታ፤? ኢሺ አሺ ቡሾቺ ኮኒኒ?» ኢቂዒ ኤቻሄዔ።

³⁵ዩሱዑሲያ «ባት ጊዒሻቻ አዓቤዔ ዎቶሆን ቤኮ ኢቶሺና ቶሆኪ ቤዔዮሆ፤» ማንዳርቦና ሻአዓ ቤዔቶ አሞሆች ቢ ሃሚዒ ቤዔቶ ጋዓታ አሪዮዓኖሆ፤ ከቤች ኢቶሺች ቢ ማንዳራታዓቼሆዮች፥ ቤካ ቤዔቲዔ ሻአቡቲ! ³⁶ቤኮሆቺ ቡሺዒሾሆ ኢቶሺ ቱኒሆዮች፥ ቢ ቤካ ቤዔቲዔ፥ ኢቶሺ ሙሎሆን ሂኒ ቤኮሆቺ ቶሆሞሆች ቶሆኢዒቡቲ!» ኢዮ።

ዩሱዑሲ ኢሺን ቢ ጌቲቶዮ ጉብ ቦሆሸ ዳጎሆቼ ኬቺቂዒ ኢካ ቂሪ ጣዓሉሆች ሃሚዮ።

አዩሱዑዴዔናሉቺ ዳጎሆቼ ሚዔቲናሉ ዩሱዑሲ ማግ ዎቲዔ ቃዮ

³⁷ቱናባሊ ከቤን ሻዓሃ ማላቶሆን ቦሆሸ አዓርዎቻዓ ቢ ቤኪዒቴዔኖላ፥ ቦሆሸ ሙሎሆን ቢ ቶሆሞሆች ቶሆኢያዓኔዔናሉኔ ፤ ³⁸ከቤች ኬዔማቺ ኢሲያሳሊ

«ዶሆኖ ዮዔር! ኖ ሚዲጣቶን ኮኒ ኢባሪዒቲ? ዶሆኖ ዮዔሪቺ ጊዒዶቺ ኮኒች ቤካዓቲ?»

ኢቂዒ ቢ ጌቲቲ ቃዓር ጩዔኒዮ።
39-40 ኢሲያሳሊ ዎታ

«ዩዔሪ ኢሺቸቶኔ !

(ታ ማግ በዎኖሽ ዎታቴዔ

በዎኖሽን ታ ዎዲያግጥሆዩች፡

በዎኖሽ አግፎዎና በዎኖሽ ጩዒናግጥሆዩች፡

በዎኖሽ ሙሎዎና በዎኖሽ ሻሊጋግጥሆዩች፡

በዎኖሽ አግፎዎን ዳግደዲቶ ታግኔ !

በዎኖሽ ሙሎዎኖዎ ሙዑሚዲቶ ታግኔ) ኢቶኔ»

ኢዩ ! ከቢች በዎኖሽ ሙሎዎን ቢ ቶዎዎዎች ቶዎኢዲዩሆን ማዊዲቲናኦኔ።⁴¹ኢሲያግሲ ኢሺቸቶኔ ቢ ጌቲቶ፡ ዩሱዑሲቸ ኦዎጊዔ ዩዲሮዎን ሺዲቸቶኔ ቢ ቤዔጊቶዩቸዩ ! ዎታ ዩሱዑሲቸን ጌቲዩ።

⁴²አሮዎባ አዩሁዑዴዔናኦቸ ኡኩሬዔናኦ ዳጎዎጥዔናላ ሜዔቲናኦ በዎኖሽ ሙሎዎን ዩሱዑሲቸ ቶዎዎዎች ቶዎኢዲዔቴ ! ቱናባሊ ፋሪሴዔናኦ አዩሁዑዴዔናኦ ኪጩዔ ቤዔቲ ኪጦዎጥ በዎኖሽ ዮዎሃግጥሆዩች፡ ጣላ ኪቸዲ ጌታግኔዔናኦኔ !⁴³«አዎዩቻ?» ቢ ጌቲዔ ጋግታ፡ ዩዔሪ በዎኖሽን ኦዎጊዩዩ ቤሾዎን አሾ በዎኖሽን ኦዎጊዲዩሆዩች በዎኖሽ ቃግዊቶዩቸዩ።

ጩዒሬዔጢ አግበዎባ ኪንዴሂ ናሌዔቸን ዩሱዑሲ ጌቶ

⁴⁴ኦቢቸ ሂሎዎች ዩሱዑሲ ቢ ቃግሮዎን ኦዎጊቸቶኔ ኢሺቸዩ፤ «ቢ ሙሎዎን ታ ቶዎዎዎች ቶዎኢዲ ቤዔቶ፡ ታግን ዎቻቶቸ ቶዎዎዎች ቶዎኢዲታሊ፡ ታ ኢኬቶ ቶዎዎዎች ቶዎኖዩ፤⁴⁵ታግኖ በዔጊዲ ቤዔቶ፡ ታግን ዎቻቶን ቤዔጊዲ ቤዔቶኔ።⁴⁶ቢ ሙሎዎን ታ ቶዎዎዎች ቶዎኢዲ ቤዔቶ ቡሊ፡ ማንዳሮዎች ቢ ቤዔታግጥሆዩች፡ ታ፡ ቤኮ ቱናቃ ሂኒ ሻዌዔ ቶዎዎዎች ዋግቶ ታግኔ።

⁴⁷«ሂኒ ሻዌዔ ቶዎዎዎች ቤዔቲናኦን ዎዲዮዩቻሊ፡ በዎኖሽ ቶዎዎዎች ናሎዩች ዋግታግኖ ታግኔ። ኦቢች ኮኒዮላ ታ ቃግሮዎን ዋግዎቶኔ ኦቢ ቢ ዋግደቲ ቃግሮዎን ቁዮ ቢ ቃዩ ጋግታ፡ ቢ ቶዎዎዎች ናሌሆ ታ ቶዎኖ ታግኔ።⁴⁸ታግኖ ቃጂ ኢቶኔ ታ ቃግሮዎን ኢባሪዎግኖቸ ቶዎዎዎች ናሌሆ ቤዔቶኔ ! ጩዒሬዔጢ አግበዎባ ሂኒ ታ ጌታቲ ቃግሮ ቢ ቶዎዎዎች ናሌሆኔ።⁴⁹(አዎዩቻ?) ቢ ጌቲዔ ጋግታ፡ ታ ቁሌዔ ሻሊጎዎና

ጌታግኖ ታግኔ ! ቱናባሊ ታግን ዴዔጂቲ ኒሆዎ ዩዔሪ አሮ አማ ታ ጌቲሆ ጋግታ ታግች ጌቲቶኔ።⁵⁰አሮዎ (ሃሚሬዔ ጌቲ!) ኢቶኔ ታግች ቢ ጌቲቲ ቃግሮ፡ ቡሊ ዩሜዔኔዔ ካሾ ቢ ቱኖዎን አሪዲ ቤዔቶ ታግኔ። ኢላ ታ ጌታግ ቤዔቶን ኒሆዎ ዩዔሪ ታግች ጌቲቶዎን ኦቢዮዎን ጌታሆዩ። ኢዩ።

ቢ ዳቤዔናኦቸ ባግቶዎን ዩሱዑሲ ማዮ

(ማግቲ. 10:24 ፣ ማግሪ. 9:37 ፣ ሉቃዔ. 6:40 ፣ 9:48 ፣ 10:16 ፣ 22:27 ፣ ዮዋ. 15:20)

13

¹አዩሁዑዴዔናኦ ዩዔሪቸ ማራግኮ በዎኖሽ ቃግባቸናኦቸ ኪቸ ኪሎዎና ቢ ቤሻቲ አግበዎን በዎኖሽ ባግሪዲ ቤዔቲ ባግሮ ካቲኒቶኔ ኢካ ቁዎ ኦቻኔ ! ዩሱዑሲ ሂኒ ሻዎዎጥ ኒሆዎ ዩዔሪ ማግ ቢ ሃሚሂ አግበ ካቲኖን አሪዲዔ። ሂኒ ሻዌዔ ቶዎዎዎች ቤዔቲ ቢ ዳቤዔናኦን ሹኒዩ ! ጩዒሮዎች ቤዳጎዔዔኖዎ በዎኖሽን ሹኒዩ።

²ዩሱዑሲናግ ቢ ዳቤዔናኦና ጠሚ ማግዮዎን ማግ ቤዔዔጌቴዔ፡ ዳግቢሎዎሲዮ ሺዲቸቶኔ አስቆሮዎታቸ ሲሞዶኒቸ ቡሾዎ ዩሁዑዲ ዩሱዑሲን ቤሺዲሬዔ ቢ ኢሜሆዩች ጎንዳ ሻሊጎዎን ቢ ሙሎዎች ጊዲጂቶኔ !³ዩሱዑሲ ኒሆዎ ዩዔሪ ቢ ኪሾዎች ቡሊ ሞዎን ቢ ኢሞን፡ ዩዔሪ ማጊዔኖዎ ቢ ዎዎን፡ ዩዔሪ ማጎዎ ዎታሬዔ ሃሜሆ ቢ ቱኖዎን አሪዲ ቤዔቶኔ።⁴ኦቢች ማዴዔ ቶዎዎዎጥ ቲዩዲ፡ ቶዎሜዔጢ ቢ ታሆዎኖዎ ሾዎቲቶኔ ኮቲዲቸዲ፡ *ሂዴዔ ቆራዶዎን ቲዲጂዲ ኦዳዔ።⁵አሪዲ ሂሎዎች አግቸ ኪታ ተዲጮዎና አግጮን ኦዎቢቶኔ ቢ ዳቤዔናኦቸ ባግቶዎን ማዮናግ ቢ ኦዳቲ ቆራዶዎና ሂዲዲ ሹኪዮዎዎች ጊዩዩ።

⁶አሮዎጥ ሲሞዎን ጴዔጢሮዎስ ማግ ጊዳዔ ! ቢዮ «ታ ዶዎኖ! ኔ ታ ባግቶዎን ማቻኒዎ ኔ ኢዲ ቤዔቶ?» ኢዩ።

⁷ዩሱዑሲዮ ዎቸቶኔ፡ «ታ ቱኒዲ ቤዔቶን አንድ አሪዮግኖ ኔዔኔ ! ቱናቴዔ ጉብ አሪዲዩሆ ኔዔኔ» ኢዩ።

⁸ጴዔጢሮዎሲዮ «ታ ባግቶዎን ጩር ማዎግቸኔ !» ኢዩ።

ዩሱዑሲዮ «ኔ ባግቶዎን ታ ማዮ ቃዩ ጋግታ፡ ታግና ቶዎኪዲ ኢኪቲኖ ኔዔች አግሎዶኔ» ኢቶኔ ዎቸዩ።

ግሊሞን ደኔጢሮዎሲዮ «ታ ደዎኖች! ኢሺ ጋዓታ፥ ታ ኪሾዎና ታ ፎሎዎናን ዳዓኪሬዔ ማያሊ ታ ባዓቶ ኢኬቶን ማቻዓዬ» ኢዬ።

10ዮሱዑሲ «ቢ ቋደዎን ማቻቶ፥ ቢ አሺቲኖ ቡሲ ጣሎ ቢ ቱናቶዪች፥ ቢ ባዓቶን ማቻዬ ዳምባ ቢዒች ባሮ ቃዓዊያዓቼ። ኢቶሺ ጣሎ ኢቶሺ፤ ፍናባሊ ኢቶሺ ቡሊ ቶዎናዎ፤» ኢዬ። 11ቢዒን ቤሺዒሬዔ ኢጫሆ አዓቢ ጋዓታ ቢ አሪዒ ቤዔቶዪች፥ «ኢቶሺ ቡሊ ጣሎ ቶዎና ኢቶሺ፤» ኢዬ።

12ቦዎኖሺ ባዓቶን ማቻዒ ቢ ጩዒቺቶዬ ጉብ ቦዎኖሺ ባዓቶን ሂዲዒ ቢ ሾኪዒቲ ቆራደዎን ሾዎቲዒቺዒ ቢ ታሆዎን ታሃቂዒ ኮታሄ ፤ ቦዎኖሺቶ ኢሺቺዬ ፤ «አንድ ኢቶሺች ታ ሹዑናቶን ቤዔጊቶ ኢቶሺ ቶዎና? 13ኢቶሺ ታዓን (አሪቺያቺ፤ ደዎኖ፤) ኢቂዒ ታዓን ጌቲዒ ቤዔቶቲ፤ ኤዔሃ ታዓ፤ ኤቢች ኢቶሺ ጌቲቶ አባሮዎ፤» 14ኢላ ታ ኢቶሺ ደዎኖና አሪቺያቺና ቱናዓቻዓ ኢቶሺ ባዓቶን ታ ማቻቶዬ፥ ኢቶሺናዓ ኢቶሺና ኢቶሺ ባዓቶን ማቻያ ቤዲቶቲ፤ 15(አሞዪቻ?) ቢ ጌቲዒ ጋዓታ፥ ኤቢን ኢቶሺች ታ ቱኒዒቶዎምን ኤቢዮምን ዎታ ኢቶሺናዓ ኢቶሺና ኢቶሺ ቱኒዒቶዎዪች ቤኪዒቶ ታዓ፤» 16አባሮዎን ኢቶሺች ጌቶዬ ፤ ጉዑኖ ቢ ደዎኖዬ ቤሻዓኖዎ፤ ፤ ዎቼዔቶዎ ቢዒን ዎቻቶዬ ቤሻዓኖዎ፤» 17አንድ ኤቢን አሪዒቂዒ ኢቶሺ ቱኒዒ ጋዓታ፥ ዲዒሬዔቶ ኢቶሺ፤»

18«ኢቶሺ ቡሊቸን ቶዎኖዎ፤ ታ ጌታዓ ቤዔቶ ፤ ታ ካዓጫቲ አሺዔናአ አሞዎሚናአ ጋዓታ ታዓ፤ አሪዒ ቤዔቶ። ቱናባሊ ኤቢን ታ ጌታዓ ቤዔቶ፥ ያዓፋ ማጫዓሬዎቻዓ (ታዓና ቶዎኪዒ ጌዔቻቂዒ ማዓ ቤዔቶ ታዓን ኮቻ ቲዬዬ) ጌቲዔቲ ቃዓሮ ጩዔ፤ ቢ ቱናቶዪቺዬ።» 19ኤቢ ቱናሆዎባ ቤዔያቸ ታ ቱኖዎን አሪዒሬዔ ኢቶሺ አባሪዒዎዪች ሃናዓች ሞዎዎ ዋዓታዓን ቤዔቲዔ፥ ኢቶሺች ጌታቶ ታዓ፤» 20አባሮዎን ኢቶሺች ጌቶዬ ፤ ታ ዎቻቶ ኮኒኖላ ሹኒዒ ቤዔቶ ታዓን ሹኒዒ ቤዔቶ፤ ፤ ታዓኖዎ ሹኒዒ ቤዔቶ ታዓን ዎቻቶን ሹኒዒ ቤዔቶ፤» ኢዬ።

ቤሺዒሬዔ ቢዒን ኢጫሆ ኡሮዪቸን ሺዓቺቂዓ
ዮሱዑሲ ጌቶ

(ማግቲ. 26:20-25 ፤ ማግሪ. 14:17-21 ፤ ሉቃዓ. 22:21-23)

21ዮሱዑሲ ኢሺን ቢ ጌቲቶዬ ጉብ፥ ቢ ካሼ ጡዑጣሃን ፤ «አባሮዎን ኢቶሺች ጌቶዬ ፤ ኢቶሺ ዳጎዎቼ ኢኮዎ ታዓን ቤሺዒሬዔ ኢጫሆ፤» ኢቂዒ ጣላ ጌቲዬ።

22ቢ ዳቤዔናአ «ኮኒኒዬ ቢ ጌቲዒ ቤዔቶ?» ኢቂዒ ቦዎኖሺ ጋዎዎን ጉቲዒቂዒ ቦዎኖሺና ቦዎኖሺና ጩዒ፤ዔዔ፤»

23ቢ ዳቤዔናአቺ ዳጎዎቼ ዮሱዑሲ ሹኒዒ ቤዔቲ ኢኮዎ ዮሱዑሲቺ ጋኦዎች ኮታቂዒ ቤዔ፤» 24ኤቢች ሲሞዎን ደኔጢሮዎሲ አራ ኡሮዎን ቂሊፋቂዒ፥ «(ኮኒኒዬ ፤ ጌታዓ ቤዔቶ?) ጌቲሬዔ ዮሱዑሲን ኤቻቤ!» ኢዬ።

26ኤቢች አሮ ዮሱዑሲ ማግ ካቲኒቂዒ፥ «ታ ደዎኖች! አሮቺ ኮኒኒ?» ኢቂዒ ኤቻ፤»

26ዮሱዑሲ ዎቺቂዒ፥ «አንድ ዳካሬዔ ታ ቃዲዒዮሆ አሮዎ፤» ኢዬ። አሮዎቼ ዳካቂዒ አስቆሮዎታቺ ሲሞዎኒቺ ቡሾዎ ዪሁዑዲች ቃዲዒ፤» 27ዪሁዑዲ ቢ ቃዲቶዬ ጉብ ቤካች ሺዔጣዓና ቢ ሙሎዎች ጊዬዬ።

አሮዎባ ዪሁዑዲን ዮሱዑሲ «ሹዑኒያ ፤ ጋቢቶን ካዓታሬዔ ሹዑናቤ!» ኢዬ። 28ቱናባሊ ኮታቂናአቺ ዳጎዎቼ ኮኒኖላ አሞዪች ኤቢን ቢ ጌቲቶ ጋዓታ አሪዒቶ አዓሎዎ፤» 29ዪሁዑዲ ኮጃ ዮሾ ቢ ቱናቶዪች፥ ኢኪኬዔናአ ዮሱዑሲ «ባዓሮዪች ቃዓዊሆን ኬማቤ!» አዎ፤ «ጊራቺናአዪች ኢካ ሞዎን ኢምቤ!» ኢቶ ቦዎኖሺች ሻዓሂዬ።

30ዪሁዑዲ ዳኮዎን ቢ ቃዲቶዬ ጉብ ቤካች ኬጦዎቼ ኬቺዬ ፤ አሪዒ ጋዓታ ሻዎ ጡሞዎ፤»

«ቱኒዒባቲ!» ኢቂዒ ዮሱዑሲ ጌቲቲ አንዲራ ሞዎ
(ዮዎ. 7:34 ፤ 15:12 ፤ 17 ፤ 1 ዮዎ. 3:23 ፤ 2 ዮዎ. 5)

31ዪሁዑዲ ኬቺቶዬ ጉብ ዮሱዑሲ ኢሺቺዬ ፤ «አንድ ዩዔሪ አሺ ቡሾዎ ታዓች አዎጎዎን ኢጫሆ፤ ፤ ቢዮ ታዓና አዎጎቶ፤» 32ዩዔሪ ታዓና ቢ አዎጎ ጋዓታ፥ ዩዔሪ ቢ ፎሎዎና

አዎንታን ታዓች ኢሜሆኔ፤ አንደዎ ቤካች አዎጌዔ ዩዲሮዎን ታዓች ኢሜሆኔ።

33 «ታ ቡሽሊጌዔናአቲ! ባት ጊዲሻቻ ባዓቶዎን ኢቶሽና ቶዎኪዲ ቤዔቶ ታዓኔ። ታዓን ቃዓዌሆ ኢቶሽኔ፤ አዩሁዑዴዔናአቲ ኡኩሬዔናአዩች (ታ ሃማዓ ቤዔቶዎች ዎሞን ሃካዓቸቲኔ) ታ ኢቶዎሞን፥ አንደዎ ኢቶሽች ዎታ ጌቶዩ።

34 «ኢቶሽናዓ ኢቶሽና ሹናቦቲ!» ኢቃዓ ኢቶሽች አንዲራ ሞዎን ጌቶዩ፤ ታ ኢቶሽን ታ ሹናቶዎሞን፥ ኢቶሽ ዎታ ኢቶሽናዓ ኢቶሽና ሹናቦቲ! 35 ኢቶሽናዓ ኢቶሽና ሹና ጋዓታ፥ ኤቤና ታ ዳቦ ኢቶሽ ቱኖዎን አሽዔናአ ቡሊ አሪዲዮሂናአኔ» ኢዩ።

«ታዓን ኖዎኪሆ ኔዔኔ» ኢቃዓ ጴዔጢሮዎሲን ዩሱዑሲ ጌቶ

(ማጥቲ. 26፥31-35 ፤ ማገራ. 14፥27-31 ፤ ሉቃዓ. 22፥31-34)

36 ሲሞዎን ጴዔጢሮዎሲ «ታ ደዎኖቶ! አሞዎቺዬ ኔ ሃሜሆ?» ኢቃዓ ኤቻኔ።

ዩሱዑሲ ዎቺቋዒ፥ «ታ ሃማዓ ቤዔቶዎች አንድ ታዓን ዳቦዎን ሃካዓቺኔ፤ ቱናባሊ ጉብ ታዓን ዳቤሆ ኔዔኔ» ኢዩ።

37 ጴዔጢሮዎሲ «ታ ደዎኖቶ! አንድ ኔዔን ዳቦዎን አሞዩች ሃካዓቸቲ? ኔዔቻ ኢቃዓ ቂቶዩች ቃኒቶ ታዓኔ» ኢዩ።

38 ዩሱዑሲዮ ዎቺቋዒ ኢሽቺዩ፤ «ኢባሮዎን ታዓቻ ጌቲሬዔ ቂቲኔ? ኢባሮዎን ኔዔች ጌቶዩ፤ ኬዔጃ ካዓሎዎን ታዓን ኖዎካታዓን ኔ ቤዔቲዔ፥ ሃናዓች ባዓኮ ኩዑሃዓቺሆኔ» ኢዩ።

ኒሆዎ ዩዔር ማግ ቤቺዲ ቤዔቲ ኅሞ ዩሱዑሲ ኢኪቶ ባዓች ቱኖ

(ጥዋ. 10፥38 ፤ 12፥44-45)

14

ዩሱዑሲ ዳዓኪቋዒ ቢ ዳቤዔናአዩች ኢሽቺዩ፤ «ኢቶሽ ካሾዎን ኢሪቲያዓሆቲኔ! ኢቶሽ ሙሎዎን ዩዔሪቺ ቶዎሞዎች ቶዎኢዲቦቲ! ዎታ ታ ቶዎሞዎች ቶዎኢዲቦቲ! 2 ታ ኒሆዎቺ ኬጦ ጋሚኖኔ፤ ጣዓአዎን ኢቶሽች ቃኒዲያ ሃማዓ ቤዔቶ ታዓኔ። ኤቤ ቶዎኔዔ ጋዓታ፥ ኢቶሽች

ጌታዓቺሾ ታዓኔ። 3 ሃማቃዓ ጣዓአዎን ኢቶሽች ታ ቃኒዲቶዩ ጉብ፥ ታ ቤዔቶዎች ኢቶሽ ቱኔሆዩች ዎታሬዔ ዋዓ ታ ማግ ኢቶሽን ዳዓሜሆ ታዓኔ። 4 ታ ሃማዓ ቤዔቲ ጣዓአዎች ሻጊዲዮሂ ኅሞን አሪዲ ቤዔቶ ኢቶሽኔ» ኢዩ።

5 አሮዎቺ ቶዎማዓሲ «ታ ደዎኖቶ! ኔ ሃማዓ ቤዔቲ ጣዓአዎን አሪዎዓኖ ኖዎኔ፤ አዓቢቺሬዔ ኅሞን አሪዲዮሆኔ?» ኢዩ።

8 ዩሱዑሲ ዎቺቋዒ፥ «ኅሞኖዓ ኢባሮዎና፥ ካሾዎኖዎ ታዓኔ፤ ኒሆዎ ዩዔር ማግ ቤቺዲ ቤዔቲ ኅሞ ታ ኢኪቶ ባዓቺዩ፤ ኮኒዮላ ባራ ኅሞና ሃሚቋዒ ሻጎን ሃካዓቺ። 7 ታዓን ኢቶሽ አሪዲቶ ጋዓታ፥ ዎታ ታ ኒሆዎን አሪዲዮሾ ኢቶሽኔ። ሃናዓቺና ቲዲጃቋዒ ቢዲን አሪዲቶ ኢቶሽኔ፤ ቢዲኖዎ ቤዔጊቶ ኢቶሽኔ» ኢዩ።

8 ፊሊጶዎሲ «ታ ደዎኖቶ! ኒሆዎ ዩዔሪን ኖዎች ቤኪዲቤ! አሮ ኖዎች ቤዲዩ» ኢዩ።

9 ዩሱዑሲ ቢዲች ኢሽቺዩ፤ «ሃዓኖ ፊሊጶዎሲ! ሜዔቲ አዓቦዎን ኔዔና ቶዎኪዲ ኮታቶ ታዓኔ፤ ሃናዓች ቤዳዓዔዔ ታዓን አሪዎዓቺኔ? ታዓን ቤዔጊቶ ኒሆዎ ዩዔሪን ቤዔጊቶኔ። አዓቢቺቃዓ፥ (ኒሆዎ ዩዔሪን ኖዎች ቤኪዲቤ!) ኢኔ?

10 ታዎ ኒሆዎ ዩዔሪና ቶዎኪዲ ታ ቤዔሞን፥ ኒሆዎ ዩዔሪዮ ታዓና ቶዎኪዲ ቢ ቤዔሞን ኢባሪዎዓቺኔ? ኢቶሽች ታ ጌታዓ ቤዔቲ ቃዓሮዎን ታ ማጌ ቶዎኖዎኔ ታ ጌታዓ ቤዔቶ፤ ቱናባሊ ታዓና ቶዎኪዲ ቤዔቲ ኒሆዎ ዩዔሪኔ ኤቤ ቢ ሹዑኖዎን ሹዑናዓ ቤዔቶ። 11 ታዎ ኒሆዎ ዩዔሪና ቶዎኪዲ ታ ቤዔሞን፥ ኒሆዎ ዩዔሪዮ ታዓና ቶዎኪዲ ቢ ቤዔሞን ኢባሪዲቦቲ! ኤቤ ቱኖ ቃዓታ፥ ታ ሹዑናቲ ሹዑኔዔ ናቦዎና ኢባሪዲቦቲ! 12 ኢባሮዎን ኢቶሽች ጌቶዩ፤ ቢ ሙሎዎን ታ ቶዎሞዎች ቶዎኢዲሆ ታ ሹዑናዓ ቤዔቲ ሹዑኖዎን አሮ ዎታ ሹዑኔሆኔ፤ ታ፥ ኒሆዎ ዩዔር ማግ ሃማዓ ታ ቤዔቶዩች ኤቤዩ ቤሽ ሹዑኖዎኖላ ሹዑኔሆኔ። 13 ቢ ቡሾዎ ታዎ፥ ኒሆዎ ዩዔሪቺ አዎጌዔ ዩዲሮዎን አሽዔናአዩች ታ ቤኪዲዮሆዩች፥ ታ ሽጎዎና ኢቶሽ ቆላዓ ቤዔቶ ቡሊን ቱኒዲዮሆ ታዓኔ። 14 አሞዎኖላ ታ ሽጎዎና ኢቶሽ ቆላ ጋዓታ፥ ቱኒዲዮሆ ታዓኔ» ኢዩ።

ያዓፋ አያዓጌዔችን ይሉቡህ 2 ባንቲ

16 «ታዓን ሹኒዒ ቤዔቶ ኢቶሺ ተና ጋዓታ፡ (ተኒዒቦቲ!) ኢታዓ ታ ጌታቶን ጩዔቼሆ ኢቶሺ። 16 ታዎ ኒሆዎ ዩዔሪን ቆሌሆ ታዓ፤ ቡሊ ዩሜዔኖዎን ኢቶሺና ቶዎኪ ቢ ቤዔዩሆዩች፡ ባራ ኩዲያችን ኢቶሺች ዲዔጂሆ። 17 ቢዮ ኢባሮዎን ቤኪዒ ቤዔቲ አያዓኖዎ፤ ዩዔሪች ዴኣ ጌታዓ፤ ሂኒ ሻዌዔ ቶዎሜዔጢ አሺዔናኦ ቢዒን ቤዔጋዓ፤ ዔናኦና አሪያዓ፤ ዔናኦና ቦዎኖሺ ተናቶዩች፡ ቦዎኖሺ ሙሉዎች ቄዔጂቲዒ ቢዒች ሃጆዮዎን ሃካዓቼዔ፤ ተናባሊ ኢቶሺ ማግ ቤዔዩሆ፤ ኢቶሺ ሙሉዎችሆ ቄዩሆ፤ ኤቢች ቢዒን አሪዒ ቤዔቶ ኢቶሺ። 18 ኒሃዓሊ ኢንዳዓሊ ቡሺዒሾዎችሆን ኢቶሺን ዱፋዓቼሆ ታዓ፤ ኢቶሺ ማግ ዎታራዔ ዎዩሆ ታዓ። 19 ታ ሃሜሆ ካቲኒቶ፤ ኢቢዩ ጉብ ዩዔሪች ዴኣ ጌታዓ፤ ሂኒ ሻዌዔ ቶዎሜዔጢ አሺዔናኦ ጉቲኖዎን ታዓን ቤዔጋዓቼሂናኦ፤ ተናቲዔ ኢቶሺ ታዓን ቤዔጌሆ ኢቶሺ። ካሻች ታ ተናቶዩች፡ ኢቶሺዮ ካሻች ተኔሆ ኢቶሺ። 20 ታ፡ ታ ኒሆዎና ቶዎኪዒ ታ ቤዔሞን፡ ኢቶሺዮ ታዓና ቶዎኪዒ ኢቶሺ ቤዔሞን፡ ታዎ ኢቶሺና ቶዎኪዒ ታ ቤዔሞን አሮዎባ አሪዒዩሆ ኢቶሺ። 21 (ተኒዒቤ!) ኢታዓ ታ ጌታቶን ዴኣ ኢቲዒ ተኒዒ ቤዔቶ፡ ታዓን ሹኒዒ ቤዔቶ አሮዎ፤ ታዓን ሹኒዒ ቤዔቶን ታ ኒሆዎ ሹኒሆ፤ ታዎ ሹኒሆ ታዓ፤ ቢዒሾዎ ቤኪሆ ታዓ።» ኢዩ።

22 አሮዎባ አስቆሮዎታቺ ዩሁቡዲዩ ባራ ዩሁቡዲ ቲዩቲዒ፡ «ታ ዶዎኖች! ዩዔሪች ዴኣ ጌታዓ፤ ሂኒ ሻዌዔ ቶዎሜዔጢ አሺዔናኦዩች ቤካታዓኖዎን ኖዎች ኔ ቤኪሆ አዓቢቺሬዔሺዮ?» ኢዩ።

23 ዩሉቡህ ዎቺቲዒ ቢዒች ኢሺቺዩ፤ «ታዓን ሹኒዒ ቤዔቶ ኩኒዮላ ቢ ቤዔ ጋዓታ፡ ታ ጌታቶን ጩዔቼሆ፤ ታ ኒሆዎ ቢዒን ሹኒሆ፤ ቢ ማጎዎ ዎዩሆ ኖዎ፤ ቢ ማጎዎ ቤዔዩሆ ኖዎ። 24 ታዓን ሹኒዒ ታ ቃዓሮዎን ጩዔቻዓቼሆ። ሂኒ ኢቶሺ ዋዓዎ ቤዔቲ ቃዓሮ ታዓን ዎቻቲ ኒሆዎ ዩዔሪሾዓሊ፡ ታዓሾ ቶዎኖዎ።»

25 «ኢቶሺና ቶዎኪዒ ቤዔቤዔ፡ ኢቶሺች ኢሺን ጌታቶ ታዓ። 26 ተናባሊ ኒሆዎ ዩዔሪ ታ ኪሮዩች ቢ ዴዔጂሂ ያዓፋ አያዓኖ ተናቲ ኩዲያች፡ አሮ ቡሊ ሞዎን ኢቶሺች አሪቺዒዩሆ፤ ኢቶሺች ታ ጌታቶ ቡሊን ኢቶሺች ሻሊጊቼሆ። 27 ዲጎዎን ኢቶሺች ዎጂዒ ቤዔቶ ታዓ፤ ታ ዲጎዎን ኢቶሺች ኢማዓ ቤዔቶ ታዓ። ሂኒ ኢቶሺች ታ ኢማዓ ቤዔቲ ዲጎ፡ ሻዌዔ ቶዎሞዎች ቤዔቲ አሺዔናኦ ኢሚዒ ቤዔቶዎሞ ቶዎኖዎ። ጡቡጢያዓሆቲ፤ ሻታዓሆቲ፤»

28 «(ታ ሃሜሆ ታዓ፤ ኢቶሺ ማጎዎ ዎታራዔ ዎዩሆ ታዓ።) ኢታዓ ኢቶሺች ታ ጌታቶን ዋዓዎ ኢቶሺ። ኢባሮዎን ታዓን ኢቶሺ ሹኒ ጋዓታ፡ ኒሆዎ ዩዔሪ ማግ ታ ሃሞና ኤሚሬሾ ኢቶሺ፤ (አሞዩቻ?) ቢ ጌቲዔ ጋዓታ፡ ኒሆዎ ዩዔሪ ታዩ ቤሾ ቢ ተናቶዩቺዩ። 29 ኤቢ ሞዎ ቢ ተናሆዎባ ታዓን ኢቶሺ ኢባሪዒዩሆዩች፡ ዋዓታዓን ቢ ቤዔቲ፡ አንድ ኢቶሺች ጌታቶ ታዓ። 30 ዩዔሪች ዴኣ ጌታዓ፤ ሂኒ ሻዌዔ ቶዎሜዔጢ አሺዔናኦን ሃጆዒ ቤዔቲ ታዓቶዎ ዋዓ ቤዔቶ ቢ ተናቶዩች፡ ኤቢዩ ጉብ ኢቶሺና ቶዎኪ ዎጂዒ ዩባዓታታዓቼሆ ታዓ። ተናቲዔ አሮ ታዓን ሃጆዎን ሃካዓቼሆ፤ 31 ተናባሊ ኒሆዎ ዩዔሪን ታ ሹኖን ሻዌዔ ቶዎሞዎች ቤዔቲ አሺዔናኦ አሪዒዩሆዩች፡ ኒሆዎ ዩዔሪ (ተኒዒቤ!) ቢ ኢቶ ቡሊን ሹቡናዓ ዴዔቶ ታዓ።» አንድ ቲቦቲ! ሂኒዒቼ ሃሞቦ።» ኢዩ።

ኢባራ ዎዩኒዔ ቆምቤዔ ኢንዶ ዩሉቡህ ተኖ

(ጥዋ. 13:34 ፣ 15:17 ፣ 1 ጥዋ. 3:23 ፣ 2 ጥዋ. 5)

15 1 «ዎዩኖ ጌቲዔ ቤዔቲ ኢባራ ዎዩኒዔ ቆምቤዔ ኢንዶዎም ታዓ፤ ጎቺቲዒ ቤቺቶዎ ታ ኒሆሆ። 2 ታ ቶዎሞዎች ቤዔቺዒ አዓፋታዓ፤ አቶ ቡሊን ኩጢ ዎኪዒዩሆ፤ አዓሮዎን አዓፋዓ ቤዔቶ ቡሊኖ ዎጂዒሬዔ ቢ አዓሬሆዩች ቄዒሆ። 3 ኢቶሺች ታ ጌታቲ ቃዓሮዎና አንድ ጣላቶ ኢቶሺ። 4 ታዓና ቶዎኪ ኢኮታቦቲ! ታዎ ኢቶሺና ቶዎኪ ኢኮታሆ ታዓ። ዎዩኒዔ አቶ ቢ ኢንዶ አዓሉዎን ቢ ቄሉዎና አዓሮዎን አዓሬ ሃኮ ቢ ቃዮዎዎን፡ ኤቢዮዎምን ታዓና ቶዎኪዒ ኢኮቶ ኢቶሺ ቃዩ ጋዓታ፡ አዓሮዎን አዓሬ ሃካዓቼሆ ኢቶሺ።»

፩ «ዎደኔዔ ቆምቤዔ ኢንዶሞ ታዓኔ ፤ ኢቶሺዮ አቶሞ ኢቶሺኔ። ታ አዓሎዎን አሞሞኅላ ሃሎዎን ሃካዓቼሆ ኢቶሺኔ። ኤቢች ታዓና ቶዞኒዔ ኢኮታሆ፣ ታዎ ቢዒና ቶዞኒዔ ኢኮታሆ፣ አሮ ዎዳ አዓፎዎን አዓፊሆኔ። ፬ ኮኒዮላ ታዓና ቶዞኒዔ ኢኮታታዓና ቢ ቱና ጋዓታ፣ ኩጢዔ ማዓጠዎች ዱሬዔ ሹዑቂዔ ቤዔቲ አቴዔናአቾሞን ቱኒሆኔ ፤ በዎኖሺኖሞ ኪጪሬዔ ቃዓቆዎች ዱፔሂናአኔ ፤ ጋሎዎን ሚቾሞኖሞ ሚቼሂናአኔ። ፭ ታዓና ቶዞኒዔ ኢቶሺ ኢኮታ ጋዓታ፣ ታ ጌታቲ ቃዓርዎ ኢቶሺ ሙሎዎች ቢ ቤዔ ጋዓታ፣ ኢቶሺ ሹኒዮ ቡሊን ቆላቡቴ! ዩዔሪዮ ኢቶሺች ኢሜሆኔ። ፮ ዎዳ አዓፎዎን ኢቶሺ አዓፋ ጋዓታ፣ ታ ዳበዎኖሞ ኢቶሺ ቱና ጋዓታ፣ ኤቢና ታ ኒሆሞ አዎጌሆኔ።

፯ «ኒሆሞ ዩዔሪ ታዓን ሹኖሞን ታ ዎታ ኢቶሺን ሹናቶ ታዓኔ ፤ ታ ሹኖሞና ቤዔቡቴ! 10 ታ ኒሆሞ (ቱኒዒቤ!) ኢቂዒ ቢ ጌቲቶን ታ ጩዔቾሞን፣ ቢ ሹኖሞኖሞ ታ ቤዔሞሞን፣ (ቱኒዒቤ!) ኢቃዓ ታ ጌታቶን ኢቶሺ ጩዔቲ ጋዓታ፣ ታ ሹኖሞና ቤዔቡሆ ኢቶሺኔ። 11 ታ ኤሚሪዒ ቤዔቲ ኤሚሮሞና ኢቶሺ ኤሚሬሆዩች፣ ኢቶሺ ኤሚሮሞ ቢ ጩዔኒሆዩች፣ ኤቢ ቡሊን ኢቶሺች ጌታቶ ታዓኔ። 12 ኢቶሺን ታ ሹኖሞሞን፣ ኢቶሺናዓ ኢቶሺና ሹናቡቴ! (ቱኒዒቤ!) ታ ኢዒ ቤዔቶ ኤቢኔ። 13 አሻ ቢ ሹኖቲናአቲ ኬሮዩች ቢ ካሻዎን ቤሺ ቢ ኢሚ ጋዓታ፣ ኤቢዩ ቤሻ ሹኖ ኮኒቾላ አዓሎዎኔ። 14 (ቱኒዒቤ!) ኢቃዓ ኢቶሺች ታ ጌታቶ ቡሊን ኢቶሺ ቱኒዒ ጋዓታ፣ ታ ሹኖቾ ኢቶሺኔ። 15 ጉዑኖ ቢ ዶሞኖ ቱኒዒዎ ጋቢቶን አሪዎዓኖዎኔ ፤ ኤቢች ኤቢዩ ዳምባ ኢቶሺን ጉዑኖ ጌታዓቼ። ቱናቲዔ ኢቶሺን (ታ ሹኖቲናአ) ኢቶ ታዓኔ ፤ ታ ኒሆሞ ማጌ ታ ዋዓዎቶ ቡሊኖሞ ኢቶሺች ጌታቶ ታዓኔ። 16 ታ ኢቶሺን ካዓጫሆዓሊ ኢቶሺ ታዓን ካዓጫዓኖ ኢቶሺኔ። ኒሆሞ ዩዔሪ ታ ሺጎሞና ኢቶሺ ቆላቶ ቡሊን ኢቶሺች ቢ ኢሜሆዩች፣ ሃሚሬዔ ቤዔቡሂ አዓፎዎን ኢቶሺ አዓፊሆዩች ኢቶሺን ኡኩሪዒቶ ታዓኔ። 17 ኢላ ኢቶሺናዓ ኢቶሺና ሹናቡቴ! (ቱኒዒቤ!) ኢቃዓ ኢቶሺች ታ ጌታዓ ቤዔቶ ኤቢኔ» ኢዩ።

ኪሪቶሪቲ ዳቤዔናአን ሂኒ ሻዌዔ ቶሞዔጢ
አሼዔናአ ሺጠ

(ማጥ. 10:24 ፣ ሉቃ. 6:40 ፣ ጥዋ. 13:16)

19 «ዩዔሪች ዴአ ጌታዓኒ ሂኒ ሻዌዔ ቶሞዔጢ አሼዔናአ ኢቶሺን ሺጢሂናአኔ ፤ ቱናባሊ ኢቶሺዩ አዓኖ ታዓን በዎኖሺ ሺጠን አሪዒቡቴ! 19 ዩዔሪች ዴአ ጌታዓኒ ሂኒ ሻዌዔጢ አሼዔናአቲ ማጋቾ ኢቶሺ ቱናቶ ጋዓታ፣ በዎኖሺቾ ቱናቶን ሹኒሺናአኔ ፤ ቱናባሊ በዎኖሺ ዳጎሞ ኢቶሺን ካዓጫቶ ታዓኔ ፤ ኤቢች በዎኖሺ ማጋቾ ቶሞ ኢቶሺኔ ፤ ኤቢቲ ናበዎናኒዩ ኢቶሺን በዎኖሺ ሺጢዒ ቤዔቶ። 20 (ጉዑኖ ቢ ዶሞኖ ቤሻዓኖዎኔ) ኢቃዓ ኢቶሺች ታ ጌታቶን ባቲዎዓሆቲኔ! ታዓን በዎኖሺ ዱኢዒ ጋዓታ፣ ኢቶሺን ዎታ ዱኢዒዩሂናአኔ። ታ ጌታቲ ቃዓርዎን በዎኖሺ ጩዔቲ ጋዓታ፣ ኢቶሺ ጌቲሂ ቃዓርዎን ዎታ ጩዔቼሂናአኔ። 21 ቱናባሊ ታዓን ዎቻዓ ዴዔጂቶን በዎኖሺ አሪዮ ቃጂቶዩች፣ ኤቢ ቡሊን ታ ናበዎና ኢቶሺ ቶሞሞዎች ሹዑኒሂናአኔ። 22 ታ ዋዓቃዓ በዎኖሺች ጌታዓን ጋዓታ፣ ጎንዶ በዎኖሺቾ ቱናታዓቼሹ ፤ ቱናቲዔ አንድ በዎኖሺ ሹዑናቲ አጣዓጤዔ ናበዩች በዎኖሺ ዎቼሂ ኖሞኖ አዓሎዎኔ። 23 ታዓን ሺጢዒ ቤዔቶ፣ ታ ኒሆሞን ዎታ ሺጢዒ ቤዔቶኔ። 24 አሻ ኮኒዮላ ሹዑናታዓኒ ሹዑኖዎን በዎኖሺ ዳጎሞች ታ ሹዑናታዓን ጋዓታ፣ ጎንዶ በዎኖሺቾ ቱናታዓቼሹ ፤ ቱናባሊ አንድ ሂኒ ታ ሹዑናቶ ቡሊን ቤዔጌቲናአኔ ፤ ታዓኖሞ ታ ኒሆሞኖሞ ሺጢቲናአኔ። 25 ኤቢ ቱናቶ፣ በዎኖሺ ጫሌዔ ማጫዓፎሞቻዓ (ናባሎዎን ታዓን ሺጢዩዔቲ) ጌቲዔ ጫጎሬዔቶ ቢ ጩዔኒሆዩቲዩ።

26 «ቱናባሊ ታ፣ ኒሆሞ ዩዔር ማጌ ኢቶሺች ታ ዴዔጂሂ ኩጲዎቾ ጌቲዔ ቤዔቶ፣ ኢባሮዎን ቤኪዒ ቤዔቲ አዎዓኖ ኒሆሞ ዩዔር ማጌ ኬቲቂዒ ቢ ዋዓሆሞ፣ አሮ ታዓቾን ሚዒጤሆኔ። 27 ኢቶሺዮ ዎታ ሂኒ ሹዑኖሞች ታ ጌዎቶሮቲ ቲዒጂቂዒ ታዓና ቶዞኒዔ ኢቶሺ ቤዔቶዩች፣ ታዓቾን ሚዒጤሆ ኢቶሺኔ» ኢዩ።

16 ¹ዳግኪቂዒ ዩሱዑሲ ኢሺቺዩ፤ «ጡጎ ኢቶሺን ቢ ዲቻግቼሆዩች ኤቢ ቡሊን ኢቶሺች ጌታቶ ታግኔ።² አዩሁዑዲዔናኦ ኪጩዔ ቤዔቲ ኬጠዎቼ ኢቶሺን ዮዶኪሂናኦኦ፤ ኤቢዮዔናዎ ዎታ ኢቶሺን ወጤሂናኦ ቡሊች ቦዎናሺ ሹዑናዎ ዩዔሪች ጋግቻግ ቤዔቶ ቢ ሻግሄሂ አግቦ ዎዩሆኔ።³ ኤቢን ኢቶሺ ቶዎዎዎች ቦዎናሺ ተኒዒዮሆ። ኒሆዎ ዩዔሪናዎ ታግናዎ ቦዎናሺ ቱዑሺቶዩቺዩ።⁴ ቱናባሊ ኤቢን ቦዎናሺ ተኒዒዮሂ አግቦ ዋግሆዎባ። ኢቶሺች ታ ጌታቶን ኢቶሺ ሻሊጌሆዩች። ኤቢን ኢቶሺች ጌታቶ ታግኔ» ኢዮ።

ጥገኛ አደግና ሹዑናሂ ሹዑናዎ

«ኢቶሺና ቶዎኪዒ ባት ታ ቤዔቶዩች፡ ሺዒቺቃግ ኢቶሺች ኤቢን ጌታግና ታግኔ።⁵ ቱናቴዔ አንድ ታግን ዎቻቲ ታ ኒሆዎ ማግ ሃማግ ቤዔቶ ታግኔ፤ ኢቶሺ ዳጎዎቼዔናዎ (አዎዎቺዩ ኔ ሃማግ ቤዔቶ?) ጌቲሬዔ ታግን ኤቼሆ አግሎዎኔ።⁶ ቱናባሊ ኤቢን ኢቶሺች ታ ጌታቶዩች፡ ኢቶሺ ማግጫዎና ኦዎጊቺዒ አዩኒቶ ኢቶሺኔ።⁷ ቱናቴዔ አባርዎን ኢቶሺች ጌቶዩ፤ ታ ሃዎ ቃዩ ጋግታ፡ ኩኢዮች ኢቶሺ ማግ ዋግታግቼሆኔ፤ ኤቢች ታ ሃዎ ኢቶሺች ጋግዌዩ። ታ ሃማቶዩ ጉብ ቢዒን ኢቶሺች ዴዔጂሆ ታግኔ።⁸ አርዎ ዋግሬዔ፡ ሻዌዔ ቶዎዎዎች ቤዔቲ አሺዔናኦን አጣግጤዔችን፡ ጫዲቆ ታ ቱኔዔቸናዎ ዩዔር ማጌ ኪንዴሂ ናላግ ጋሌዔቸናን ቦዎናሺን ኢቲባቲሆኔ።⁹ ቢ ኢቲባቲሆ አጣግጤዔችን፡ ቦዎናሺ ሙሎዎን ታ ቶዎዎዎች ቶዎኢዮዎን ቦዎናሺ ቃጂቶዩች፡ ቦዎናሺ ቶዎዎዎች አጣግጤዔ ቤዔዎኒዩ፤¹⁰ ጫዲቂዔችን፡ ኒሆዎ ዩዔር ማግ ታ ሃማግ ቤዔቶዩች፡ ኤቢዩ ጉብ ኢቶሺና ቶዎኪ ታ ዳናታግቼሆዩች ጫዲቆ ታ ቱናዎኒዩ፤¹¹ ናላግ ጋሌዔቸናዎ፡ ዩዔሪች ዴኦ ጌታግኒ ሂኒ ሻዌዔ ቶዎሜዔጢ አሺዔናኦን ሃጂዒ ቤዔቲ ታግቶዎቺ ቶዎዎዎች ዩዔሪቺ ናሎ ቢ ኪንዲቶዩቺዩ።

¹² «ባት ኢቶሺች ታ ጌቲሂ ዎዳ ሞዎ ቤዔቶኔ፤ ቱናባሊ አንድ ኢቶሺች ታ ጌቲ ጋግታ፡ ኢቶሺች ማጌሆኔ።¹³ ቱናባሊ ኢባርዎን ቤኪዒ ቤዔቲ አደግና ቢ ዋግሆዎባ፡ ኢባር ቡሊን ኢቶሺች ቤኪዒዮሆኔ። ኒሆዎ ዩዔር ማጌ ቢ ዋግዎቶ ቡሊን

ጌቲሃሊ፡ ቢ ቄሌዔ አግሎዎና ጌታግቼሆኔ፤ ዎዩሂ ሞዎን ኢቶሺች ጌቲሆኔ።¹⁴ አርዎ ታ ማጌ ቢ ዋግዎቶን ኢቶሺች ጌቲሆኔ፤ ኤቢና ታግን ኦዎጊዒዮሆኔ።¹⁵ ኒሆዎ ዩዔሪች ቤዔቶ ቡሊ ታግቸኔ፤ ኤቢች (ታ ማጌ ቢ ዋግዎቶን ኢቶሺች ጌቲሆኔ) ኢዮዩ» ኢዮ።

አዩናዩ ጉብ ኤማር

¹⁶ ኤቢቺ ሂሎዎች ዩሱዑሲ «ጊዒሻቻ አግቦዩ ጉብ ታግን ቤዔጋግቼሆ ኢቶሺኔ፤ አሬዔ ሂሎዎች ዎታ ጊዒሻቻ አግቦዩ ጉብ ታግን ቤዔጌሆ ኢቶሺኔ» ኢዮ።

¹⁷ ቢ ዳቤዔናኦቺ ዳጎዎቼ ኢኪኬዔናኦ ቦዎናሺናዎ ቦዎናሺና «ጊዒሻቻ አግቦዩ ጉብ ታግን ቤዔጋግቼሆ ኢቶሺኔ፤ ዎታ ጊዒሻቻ አግቦዩ ጉብ ታግን ቤዔጌሆ ኢቶሺኔ፤ ኤቢዮ ኒሆዎ ዩዔር ማግ ታ ሃማግ ቤዔቶዩቺዩ) ኢቂዒ ናዎች ቢ ጌቲዒ ቤዔቶ ኤቢ ሞዎ አዎዎኔ?» ኢዮዔቴ።¹⁸ «ኢላ (ጊዒሻቻ አግቦ) ቢ ኢዒ ቤዔቶ ኤቢ አዎዎኔ? አማ ቢ ኢዒ ቤዔቶ ጋግታ ናዎች አሪቻታግቼ» ኢዮዔቴ።

¹⁹ ዩሱዑሲዮ ኤቢ ሞዎን ቢ ማጌ ኤቺዎ ቦዎናሺ ቃግዎዎን አሪዒቂዒ ቦዎናሺች ኢሺቺዩ፤ «ጊዒሻቻ አግቦዩ ጉብ ታግን ቤዔጋግቼሆ ኢቶሺኔ፤ ዎታ ጊዒሻቻ አግቦዩ ጉብ ታግን ቤዔጌሆ ኢቶሺኔ) ታ ኢቶዩች፡ ኢቶሺናዎ ኢቶሺና አዎዩች ኤቼዔሆቲኔ? ²⁰ ኢባርዎን ኢቶሺች ጌቶዩ፤ ኤዔፔሆ ኢቶሺኔ፤ ሙዑሻኒሆ ኢቶሺኔ፤ ቱናባሊ ዩዔሪች ዴኦ ጌታግኒ ሂኒ ሻዌዔ ቶዎሜዔጢ አሺዔናኦ ኤሚርዎና ወጭወጭሂናኦኔ። ኢቶሺ ሙዑሻኒሆ ኢቶሺኔ፤ ቱናባሊ ጉብ ኤሚሬሆ ኢቶሺኔ።²¹ ሺዮሂ ኡሬ ማግጦ ቢዒን ማግሆና ማግጫራሃኔ፤ ቱናባሊ ቡሾዎን ቢ ሺዮቶዩ ጉብ (ታ ቡሾዎ አሺ ዳጎዎች ሺዒቋቂዒ ባጩዔቶኔ) ኢቃግ ቢ ኤሚሪቶዩች፡ አግሬ ቢ ኢሪቶዎን ባታሃን።²² ኢላ ኢቶሺ አንድ አዩኒዒ ቤዔቶ ኢቶሺኔ፤ ቱናባሊ ዎቺናዎን ኢቶሺን ቤዔጌሆ ታግኔ፤ አርዎባ ኤሚርዎና ወጭወጭሆ ኢቶሺኔ፤ ኢቶሺ ኤሚርዎናዎ ቦጌሆ አግሎዎኔ።²³ አርዎቤዔ አግቦዎባ አዎዎናላ ታግን ኤቻታግቼሆ ኢቶሺኔ። ኢባርዎን ኢቶሺች ጌቶዩ፤ ኒሆዎ

ዩዔሪ ታ ሸጎዎና ኢቶሽ ቆላሆ ቡሊን ኢቶሽች ኢሜሆኔ።
24 ሃናዓች ቤዳዓሄዔ ታ ሸጎዎና አዋዎኖላ ቆላታዓና
ኢቶሽኔ፤ ኢቶሽ ኤሚር ቢ ጩዔኔሆዩች፣ ቆላባቴ!
ኢቶሽ ቆላሆን ዳኔሆ ኢቶሽኔ» ኢዩ።

ዩዔሪች ዴኣ ጌታዓኒ ሂኒ ሻዌዔ ቶዎሜዔጢ አሽዔናኦን
ዩሱዑሲ ኮቺዒ ዎች

26 «ሂኒ ዋዎዎ ቡሊን ሻዓሂዮዎና ኢቶሽች ጌታቶ ታዓኔ፤
ቱናባሊ ኒሆዎ ዩዔሪችን ኢቶሽች ካዓቻ ታ ጌቲሂ አዓቦ
ዎዩሆኔ፤ ኤቢዩ ጉብ ሻዓሂዮዎና ጌታዓቼሆ ታዓኔ። 26 አሮዎባ
ኒሆዎ ዩዔሪን ታ ሸጎዎና ቆሌሆቲናሊ፣ ታ ኢቶሽ ኬሮዩች
ቆሌሆ ታዓኔ ጌቲሬዔ ጌታዓቼ፤ 27 (አዋዩቻ?) ቢ ጌቲዔ
ጋዓታ፣ ታዓን ኢቶሽ ሹኒቶዩች፣ ዩዔር ማጌ ታ ዎዋን ኢቶሽ
ኢባሪዒቶዩች፣ ኒሆዎ ዩዔሪ ቢ ቄሎዎና ኢቶሽን ቢ ሹኒዒ
ቤዔቶዩቸዩ። 28 ኒሆዎ ዩዔር ማጌ ኬቻቃዓ ሻዌዔ ቶዎዎች
ዋዓቶ ታዓኔ፤ ዎቸኖዎን ሂኒ ሻዎዎቹ ዎታሬዔ ኒሆዎ ዩዔር ማግ
ሃሜሆ ታዓኔ» ኢዩ።

29 ቢ ዳቤዔናኦ «አንድ ካዓቻ ጌታዓ ቤዔቶ ኔዔኔ፤ ሂኒ ኔ
ጌታዓ ቤዔቶ ሻዓሂዮዎና ቶዎኖዎኔ። 30 ቡሊን አሪዒ ቤዔቶ
ኔዔኔ፤ አሸ (ታ ሙሎዎች ቤዔቶን አሪዒቤ!) ኢቲዒ ኔዔን
ኤች ቃዓዊዎዓቼ፤ አንድ ኖ ኤቢን አሪዒቶ ኖዎኔ፤ ኤቢች
ዩዔር ማጌ ኔ ዎዋን ኢባሪዒቶ ኖዎኔ» ኢዩዔቴ።

31 ዩሱዑሲዮ በዎኖሽች ኢሸቸቲዒ ዎቸዩ፤ «አንድ
ኢባሪዒቶቲና? 32 ዋዓዎቲ፤ ኢቶሽ ቄሊ ቄሎዎና ታ ኢኬቶን
ዳሬዒቸ ኢቶሽ ኬጢ ኬጠዎች ኢቶሽ ሻጩሂ አዓቦ ዎዩሆኔ፤
አንዶዎ ሻጊቶኔ፤ ቱናባሊ ኒሆዎ ዩዔሪ ታዓና ቶዎኪዒ ቢ
ቱናቶዩች፣ ታ ኢኬቶ ቶዎኖ ታዓኔ።

33 «ታዓና ቶዎኪዒ ኢቶሽች ቤዔቲ ኢኪቲኖዎና ዲጎ
ኢቶሽች ቢ ቱኔሆዩች፣ ኤቢ ቡሊን ኢቶሽች ጌታቶ ታዓኔ።
ዩዔሪች ዴኣ ጌታዓኒ ሂኒ ሻዌዔ ቶዎሜዔጢ አሽዔናኦ ኢቶሽን
ዳኢዒዩሂናኦኔ፤ ቱናባሊ ኩጳቦቴ! ታ በዎኖሽን ኮቻዓ ዎቸቶ
ታዓኔ» ኢዩ።

ቢዒን ዳቢዒ ቤዔቲናኦዩች ዩዔሪን ዩሱዑሲ ቆሎ
(ጥዋ. 13:18)

17 1 ዩሱዑሲዮ ቢ ዳቤዔናኦዩች ኤቢ ቡሊን ቢ ጌቲቶዩ
ጉብ፣ ካዓማን ሸማዓጅ ጩዒኒቲዒ ኢሸቸዩ፤ «ታ
ኒሆዎች! ሳዓቶ ካቲኒቶኔ፤ ኔ ቡሽዎ ታ ኔዔን አዎጊዒዩሆዩች
ታዓን አዎጊዒቤ! 2 ኔ አዎጊዒዩሆዎ፣ ታዓች ኔ ኢማቲ አሽዔናኦ
ቡሊች ቡሊ ዩሜዔኔዔ ካሽዎን ታ ኢሜሆዩች፣ አሸ ቡሊቺ
ቶዎዎች ታዓን ዶዎንጂዒቃዓ ኔ ኡኩሪዒቶዩቸዩ። 3 ኔ ባዓች
ኢባሪ ኡጉሽዎ ኔ ቱኖዎን በዎኖሽ አሪዮ፣ ዎታ ኔ ዴዔጂቲ
ዩሱዑሲ ኪሪቶዎሊን በዎኖሽ አሪዮ፣ ኤቢ ቡሊ ዩሜዔኔዔ
ካሽዎን ዳኖዎኔ። 4 ሻዌዔ ቶዎዎችዓ ኔዔን አዎጊዒቶ ታዓኔ፤
(ተኒዒቤ!) ኢቃዓ ታዓች ኔ ኢማቲ ሹዑኖዎን ጩዒቸቶ
ታዓኔ። 5 ታ ኒሆዎች! ሻዎዎና ሸማዓኖና ሃሌዎዓን ቤዔቲዔ፣
ኔዔና ቶዎኪዒ ታ ቤዔሆዎባ ታዓን ኔ አዎጊዮዎዎን አንዶዎ ኔ
ቤዔቶዎችዓ ታዓን አዎጊዒቤ!

6 «ሂኒ ሻዌዔ ቶዎሜዔጢ አሽዔናኦቺ ዳጎዎቹ ታዓች ኔ
ኢማቲ አሽዔናኦዩች ኔ ሸጎዎን አሪቺዒቶ ታዓኔ። ኔዔቸናኦ
አዓሄዔ፣ ታዓች ኢማሂኔ፤ በዎኖሽዮ ኔ ጌታቲ ቃዓሮዎን
ጩዔቸቲናኦኔ። 7 ታዓች ኔ ኢማቶ ቡሊ ኔ ማጌ ቢ ቱኖዎን አንድ
አሪዒቲናኦኔ። 8 ኤቢዮ ታዓች ኔ ጌታቶ ቡሊን በዎኖሽች ታ
ጌታቶዩቸዩ፤ በዎኖሽዮ ዋዓዎቲናኦኔ፤ ኔ ማጌ ታ ዎዋን
ጢዒሽዎና አሪዒቲናኦኔ፤ ታዓን ዎቻዓ ኔ ዴዔጆዎኖዎ
ኢባሪዒቲናኦኔ።

9 «ኤቦሽች ኔዔን ቆላሆዩ፤ ታዓች ኔ ኢማቲ አሽዔናኦ
ኔዔች በዎኖሽ ቱናቶዩች፣ በዎኖሽች ኔዔን ቆላሆዓሊ፣ ሻዌዔ
ቶዎዎች ቤዔቲናኦ ቡሊች ቆላታዓቼ። 10 ታዓች ቱናቶ ቡሊ
ኔዔች፤ ኔዔች ቱናቶ ታዓች፤ ታዎ በዎኖሽና አዎጋቶ
ታዓኔ። 11 ታዎ ኔ ማግ ሃማዓ ቤዔቶ ታዓኔ፤ ኤቢዮ ጉብ ሻዌዔ
ቶዎዎች ቤዔታዓቼሆ ታዓኔ፤ ቱናባሊ በዎኖሽ ሻዌዔ
ቶዎዎች ቤዔዩሂናኦኔ። ዎዓፋ ታ ኒሆዎች! ኤቦሽ ኖዎችዎዎን
በዎኖሽ ኢኮቲሆዩች፣ ሂኒ ታዓች ኔ ኢማቲናኦን ኔ ሸጎዎና
ቆዩቤ! 12 በዎኖሽና ቶዎኪዒ ሻዌዔ ቶዎዎች ታ ቤዔሆዎባ፣

ታዓች ኔ ኢማቲ ኔ ሸጎሶና ታ በሆኖሽን ቁያቶ ታዓኔ ፤ ሸዋቶ ታዓኔ ፤ ያዓፋ ማጫዓርዎች ጫዓፊዔቶ ጩዔኔሆዩች፡ ሸዋሬዔ ቃዓቆዎች ሃሚሂ አራ ኡርዩ ዳዎባ ኮኒሶላ አዓላታዓኖይ።

13 «አንድሶ ኔ ማግ ሃማዓ ቤዔቶ ታዓኔ ፤ ታ ኤሚር ጩዔኖ ቢ ተኖሞን በሆኖሽ ኤሚር ጩዔኖ ቢ ተኔሆዩች፡ ሻዌዔ ቶሞዎች ታ ቤዔሆሶባ ኤቢ ቡሲን ጌታቶ ታዓኔ። 14 ታዓች ኔ ጌታቶን በሆኖሽች ጌታቶ ታዓኔ። ታዎ ኔዔች ዴአ ጌታዓኒ ሂኒ ሻዌዔ ቶሞዔጤናሉ ማጋቾ ታ ተኔዔ ቃሶሞን፡ በሆኖሽሶ ዎታ ቶሶኔዔናሉ፤ ኤቢቺ ናበሶና ሸጤዔሄዔቴ። 15 *አንድሶቺ ኒሆሶ ኪሸሶቼ በሆኖሽን ኔ ቁሶሆዩቻሊ፡ ሂኒ ሻዌዔ ቶሞዎቼ በሆኖሽን ኔ ኪቼሆዩች ኔዔን ቆላታዓቼ። 16 ታዎ ኔዔች ዴአ ጌታዓኒ ሂኒ ሻዌዔ ቶሞዔጤናሉቺ ማጋቾ ታ ተኔዔ ቃሶሞን በሆኖሽሶ ቶሶኔዔናሉ። 17 ኔ ኢባርሶና በሆኖሽን ያዓሬቤ! ኔ ቃዓር ኢባርሶይ። 18 ሻዌዔ ቶሞዎች ቤዔቲ አሸዔናሉ ማግ ታዓን ኔ ዎቾሞን፡ ኤቢሶሞን ታዎ ሂኒ ሻዌዔ ቶሞዎች ቤዔቲ አሸዔናሉ ማግ በሆኖሽን ዎቻቶ ታዓኔ። 19 በሆኖሽሶ ዎታ ኢባርቲኖሶና በሆኖሽ ቁሎሶን ኔዔች በሆኖሽ ዲዒሬሆዩች ታ በሆኖሽቻ ኢቃዓ ታ ቁሎሶን ኔዔች ዲዒሬሶ ታዓኔ።

20 «ኤቦሽ ኢኬቲናሉዩች ባዓች ቱናታዓኖሶን፡ ሂኒ በሆኖሽ ኖሶኖሶቼ ኬቺቲ ቃዓርሶና በሆኖሽ ሙሎሶን ታ ቶሞዎች ቶሶኢዒዩሂናሉዩች ዎታ ኔዔን ቆላዓ ቤዔቶ ታዓኔ ፤ 21 ታ ቆላዓ ቤዔቶ፡ በሆኖሽ ቡሊ ኢኮቴሆዩቺዩ ፤ ታዓን ኔ ዴዔጀሶን ሻዌዔ ቶሞዎች ቤዔቲ አሸዔናሉ ኢባርቲሆዩች፡ ታ ኒሆሶቾ! ኔ ታዓና ኔ ቤዔሞሶሞን፡ ታዎ ኔዔና ታ ቤዔሞሶሞን፡ ኤቢሶሞን ዎታ በሆኖሽ ኖሶና ቤዔቤዔቴ። 22 ኖሶ ኢኮሶ ኖ ቱኖሶሞን በሆኖሽ ኢኮቴሆዩች፡ ታዓች ኔ ኢማቲ አሶጌዔ ዩዒርሶን ታዎ በሆኖሽች ኢማቶ ታዓኔ ፤ 23 ሂኒ አሶጌዔ ዩዒርሶን ታ ኢማቶ፡ (ታዎ በሆኖሽና ታ ቱኖሶና፡ ኔዎ ታዓና ኔ ቱኖሶና ቡሊ ኢኮሶ ቱናቤዔቴ) ጌቶዩቺዩ ፤ ሻዌዔ ቶሞዎች ቤዔቲ አሸዔናሉ ታዓን ዎቻዓ ኔ ዴዔጀሶን፡ ታዓኖሶ ኔ ሹናቶሞን በሆኖሽን ኔ ሹኖን በሆኖሽ አሪዒሆዩቺዩ።

24 «ታ ኒሆሶቾ! ሻዎሶና ሸማዓሶና ሃሌዳዓን ቤዔሆሶባ፡ ታዓን ኔ ሹናቶዩች፡ አሶጌዔ ዩዒርሶን ታዓች ኢማሂኔ ፤ ሂኒ

አሶጌዔ ዩዒርሶን በሆኖሽ ቤዔጌሆዩች፡ ኤቢ ኔ ታዓች ኢማቲ አሸዔናሉ ዎታ ታዓና ቶሶኪ ታ ቤዔቶዎች በሆኖሽ ቤዔሆዩች ሹናሆዩ።

25 «ጫዒቃ ታ ኒሆሶቾ! ኔዔች ዴአ ጌታዓኒ ሂኒ ሻዌዔ ቶሞዔጤ አሸዔናሉ ኔዔን አሪሶዓኔዔናሉ፤ ቱናቴዔ ታ ኔዔን አሪዒቶ ታዓኔ ፤ ኤቦሽሶ ታዓን ኔ ዴዔጀሶን አሪዒቲናሉ። 26 ታዓኖሶ ኔ ሹናቲ ሹኖሶና ባሬዔናሉን በሆኖሽ ሹኔሆዩች፡ ታዎ በሆኖሽና ታ ቤዔሆዩች ኔዔቾን በሆኖሽች አሪቺዒቶ ታዓኔ ፤ ባቶሶ አሪቺዒሆሶ ታዓኔ» ኢሶ።

ዩሱዑሲቺ ዩቺሶ

(ማግቲ. 26:39፣ 47-56 ፤ ማግሪ. 14:36፣ 43-50 ፤ ሉቃዓ. 22:42፣ 47-53)

18 1 ዩሱዑሲ ኢሸቺቂዒ ቢ ጮርሶቲቶዩ ጉብ፡ ቢ ዳቤዔናሉና ቶሶኪዒ ቲዩቂዒ ቤቼዔቲ ሚጤናሉ ቤዔቲ ጣዓሉዎች ቁዲርሶን ጌቲዔ ቤዔቲ አዓቺ ቃዓሉዩ ቤቃች ሃሚዩ ፤ ቢሶ ቢ ዳቤዔናሉሶ አራ ቤቼዔቲ ሚቺ ዳጎሶች ጊዩዩዔቴ።

2 ዩሱዑሲናዓ ቢ ዳቤዔናሉና ሚዔቲ አራሶሶን አርሶች ኪጩዔ ቤዔሄዔቴ ፤ ኤቢች ቢዒን ቤሸዒሬዔ ኢሜሂ ዩሁዑዲ አራ ጣዓሉሶን አሪዒ ቤዔቶኔ። 3 ኤቢና ፋዓሱሶሶናዓ ጩዔቾሶኖን፡ ጊኖሶናዓ ጋዓቾሶኖን ዩቺቲ ጊኔዔ ናዓሶናሉን፡ ዎታ ዩዔሬቺ ያዓሬዔ ኬቺ ጎዴዔ ቡሸዒሸዔናሉቺ ኡኮሬዔናሉናዓ ፋሪቤዔናሉና ዎቻቲ ዩዔሬቺ ያዓሬዔ ኬቺ ቆሶሚዔናሉን ዳቢዒቂዒ ዩሁዑዲ ዋዓሄ።

4 አርሶባ ዩሱዑሲ ቢ ቶሞዎች ዎዩሂ ሞሶሶ ቡሊን አሪዒቂዒ ኬቺዒ፡ «ኮኒኒዩ ኢቶሺ ቃዓዊዒ ቤዔቶ?» ኢቂዒ አቻዔ።

6 በሆኖሽሶ «ናዓኪሬታቺ ዩሱዑሲኒዩ» ኢቂዒ ዎቺዩዔቴ። «አር ታዓኔ» ኢሶ። ቤሸዒቂዒ ኢሚቲ ዩሁዑዲ ዎታ በሆኖሽና ቶሶኪዒ አርሶች ኔዔጣዓ ቤዔቶኔ። 6 ዩሱዑሲ በሆኖሽች «አር ታዓኔ» ቢ ኢሶና፡ ጉብ ኪሻቂዒ ሻዎሶች ዲሂዩዔቴ።

ገዎቹኖሮን ዩቡዕሲ «ኮኒኒዮ ኢቶሺ ቃዓዊዒ ቤዔቶ?» ኢቂዒ ኤቻሄ።

በዎኖሺዮ «ናዓዚሬታቺ ዩቡዕሲኒዮ» ኢዩዔ።

ፀዮቡዕሲ ዎቺቂዒ፥ «(ታዓኔ) ኢቃዓ ኢቶሺች ጌታዓቸታ? ኢላ ታዓን ኢቶሺ ቃዓዊዒ ቤዔቶ ጋዓታ፥ ሂኖሺን ቃቶቴ! ሃምቤዔቴ» ኢዩ። ፀኢሺቺዒ ቢ ኢቶ፥ «ሂኒ ታዓች ኔ ኢማቲናኦቺ ዳጎዎቼ ኢኮዎኖላ አዓሲያዓኖ ታዓኔ» ቢ ኢቲ ቃዓሮ ቢ ጩዔኔ፤ ሆዩቺዮ።

10ሲሞዎን ጴዕጴስ ሲ ጩዎቲ ሺኮዎን ካዓጩቂዒ ዩዔሪቺ ያዓፌዔ ኬቺ ጉዕዶዎቺ ጉዕኖን ጩጠያ ቢ ዳዓቺዒቶ ኡሮዎቺ ቃና ዋዓሞን ካሪዒ ኪንዲዒሄ፤ ኡሮዎቺ ሺጎዎ ማልኮዎሲኔ።

11ዩቡዕሲ ጴዕጴስን «ኔ ሺኮዎን ቢ ጎናኖዎች ዎቺቤ! ኒሆዎ ዩዔሪ ታዓች ቢ ኢጫቲ ጡዕጤዔ ጠዎፎዎቼ ኡቻዓዎታ?» ኢዩ።

ዩቡዕሲን ሃዓኒቺ አዓፎዎች በዎኖሺ ኔዔሃ

(ጥዋ. 11:49-50)

12አሮዎባ ሁማ ጊኔዔ ኢራዓሾዎ ቢ ጊኔዔ ናዓዩናኦናዓ አዩሁዕዴዔናኦቺ ቆዎሚዔናኦና ቶዎኪዒ ዩቡዕሲን ዩቺዒ ጉታ ሂሎዎን ዎቺቂዒ ጩቺዩዔ፤ 13ሺዒቺቂዒ ሃዓኒ ጌቲዔ ቤዔቲ ኡሮ ማግ ዳዓሚዩዔ፤ አሮዎ አሮዎቤዔ ናቶዎባ ዩዔሪቺ ያዓፌዔ ኬቺ ጉዕዶ ተናቲ ቂያዓፊቺ አበዎኔ። 14ቂያዓፊዮ «ኢካ ኡሮ አሺዔናኦቺ ኬሮዩች ቢ ቂቶ ጋዓዊዩ» ኢቂዒ አዩሁዕዴዔ ኡኩሬዔናኦቺ ጉጩቲ ኡሮዎኔ።

ዩቡዕሲን ጴዕጴስ ሲ ኖዎኮ

(ማዓቲ. 26:69-70 ፤ ማዓሪ. 14:66-68 ፤ ሉቃዓ. 22:55-57)

16ሲሞዎን ጴዕጴስ ሲ ናዓ ሳቦዎና ዩቡዕሲን ዳቢዩዔ። አራ ዩቡዕሲቺ ዳቦ ዩዔሪቺ ያዓፌዔ ኬቺ ጉዕዶዎና አሪቻዓ ቤዔቶ፤ ኤቢች ያዓፌዔ ኬቺ ጉዕዶዎቺ ካካሌዔ ማዓጭ ዩቡዕሲን ዳቢዒ ጊዩዩ፤ 16ቱናቲዔ ጴዕጴስ ኬሎዎች ኔዔጣዓ ቤዔሄ። አሮዎባ ዩዔሪቺ ያዓፌዔ

ኬቺ ጉዕዶዎና አሪቻዓ ቤዔቲ ባራ ዩቡዕሲቺ ዳቦ ኬቺ ኬላቺች ጌቲቂዒ ጴዕጴስ ሲን ጊዒጂዩ።

17አራ ኬሎዎን ቂያዓ ቤዔቲ ሻዓጃቲ ጴዕጴስ ሲን «ኔ ዎታ ሂኒ ኡሮዎቺ ዳቤዔናኦ ዳጎዎቼ ኢኮዎ ኔ ቶዎና?» ኢዎን።

«ታ ቶዎኖ ታዓኔ» ኢዩ።

18አሮዎባ ሻዎ አቆ ቢ ተናቶዩች ዎቺዎቺናኦና ኬላቺናኦና ቃዓቆዎን ሾዎኪዒ ጌቺዒቂዒ ኔዔጣዓ ካቺዒ ቤዔሄዔ፤ ጴዕጴስ ሲዮ ዎታ በዎኖሺ ማግ ጊዳዓ በዎኖሺና ቶዎኪዒ ኔዔጣቂዒ ካቺዒ ቤዔሄ።

ዩቡዕሲን ዩዔሪቺ ያዓፌዔ ኬቺ ጉዕዶ ኤሃ

(ጥዋ. 26:59-66 ፤ ማዓሪ. 14:55-64 ፤ ሉቃዓ. 22:66-71)

19ዩዔሪቺ ያዓፌዔ ኬቺ ጉዕዶ ዩቡዕሲን ቢ አሪቺዩዔናኦና ቢ ዳቤዔናኦቻናኦ ኤቻሄ።

20ዩቡዕሲዮ ዎቺቂዒ፥ «አሺዔናኦ ኩሊች ካዓቻ ጌታቶ ታዓኔ፤ አዩሁዕዴዔናኦ ኪጩዔ ቤዔቲ ኬጠናዓ በዎኖሺ ቡሊ ኢኮዎች ኪጩዔ ቤዔቲ ዩዔሪቺ ያዓፌዔ ኬጠኖዎቻዓ ቡሊ አራዶዎን አሪቺዒቶ ታዓኔ፤ አዓሾዎና ጌታዓ አሪያዓኖ ታዓኔ። 21ኢላ አሞዩቺዩ ታዓን ኔ ኤቻዓ ቤዔቶ? በዎኖሺች ታ ጌታዓ ቤዔቲዔ ዋዓዎቲ አሺዔናኦን ኤቻቤ! በዎኖሺች ታ ጌታቶን አሪዒ ቤዔቲናኦኔ» ኢዩ።

22ዩቡዕሲ ኢሺቺዒ ቢ ኢዩዔ፥ አሮዎች ኔዔጣዓ ቤዔቲ ቆዎሚዔናኦቺ ዳጎዎቼ ኢኮዎ «ዩዔሪቺ ያዓፌዔ ኬቺ ጉዕዶዎች ኢሺቺቃዓ ዎቺኔ?» ኢቂዒ ዩቡዕሲን ታጋሄ።

23ዩቡዕሲዮ ዎቺቂዒ፥ «ጎንዶዎን ታ ጌታቶ ጋዓታ፥ ታ ጎንዶዎን ሚዒጣቤ! ታ ጌታቶ ታቶ ጋዓታ፥ አሞዩች ታዓን ታጋኔ?» ኢዩ። 24አሮዎቼ ሃዓኒ ዩቡዕሲን ቢ ጩቼዔቶና ዩዔሪቺ ያዓፌዔ ኬቺ ጉዕዶ ቂያዓኖ ማግ ዳዓቺዒሄ።

ዩቡዕሲን ዎቺኖዎን ጴዕጴስ ሲ ኖዎኮ

(ማዓቲ. 26:71-75 ፤ ማዓሪ. 14:69-72 ፤ ሉቃዓ. 22:58-62)

25ሲሞዎን ጴዕጴስ አንዶዎ ኔዔጣቂዒ ቃዓቆዎን ካቺዒ ቤዔሄ። አሮዎች ኔዔጣዓ ቤዔቲናኦቺ ዳጎዎቼ ኢኪኬዔናኦ «ኔ ዎታ ዩቡዕሲ ዳቤዔጠ ኢኮዎ ቶዎኖ ኔዔና?» ኢዩዔ።

ቢዮ «ታ ቶሎ ታዓይ» ኢቂዒ ኖሎካሄ»

26ቢ ዋዓሞን ጴጌጠርዖሴ ኩጢቲ ኡርዖቹ ጠቦ ተናቲ ዩዔሪቹ ያዓፌዔ ኬቺ ጉዑዶሎቹ ጉዑኒናኦ ጸገሎቹ ኢኮሎ ጴጌጠርዖሴን «ቤቼዔቲ ሚቺ ጸገሎቻዓ ዩሱዑሲና ቶሎኪዒ ኔ ቤዔቲዔ ቤዔጋዓቶታ?» ኢዩ። 27ጴጌጠርዖሴ ዎቺኖሎን ኖሎካሄ፤ ኣሬዔ ጋዓታ ቤካች ባዓኮ ኩኪዩ።

ዩሱዑሲን ኢራዓሾሎ ጴጌጠርዖሴቺ ኣዓፍሎቻ ናሺ ኔዔቻ

(ማዓቲ. 27:1-2፣ 11-14፣ ማዓሪ. 15:1-5፣ ሉቃዓ. 23:1-5፣ ጥዋ. 3:14፣ 12:32)

28ማዓዶሎና ኣዩሁዑዴዔናኦቹ ኡኩራዔናኦ ዩሱዑሲን ቂዖዓፍ ማጌ ዩሁዑዴዔ ኢራዓሾሎቹ ኬጠሎች ዳዓሚዩዔቲ፤ ቦሎኖሺዮ «ኢራዓሾሎቹ ኬጠሎች ኖ ጊዩ ጋዓታ፣ ኤዔኤሆ ኖሎ፤ ኖ ኤዔኦ ጋዓቶ፣ ዩዔሪቹ ማራዓኮ ኖ ቃዓባቺናኦቹ ኬቺ ኬሎሎና ቢ ቤሻቲ ኣዓቦሎን ኖ ባዓሪዒ ቤዔቲ ባዓሬዔ ማዓዶሎን ማሞን ሃካዓቼሆ ኖሎ፤» ኢቂዒ ቦሎኖሺ ሻቲቶዩች፣ ማዓጠሎች ኔዔጣሄዔታሊ ኢራዓሾሎቹ ኬጠሎች ጊዮዓኔዔናኦኔ። 29ኤቢች ዩሁዑዴዔ ኢራዓሾሎ ጴጌጠርዖሴ ቦሎኖሺ ቤዔቲ ማዓጠሎች ኬቺቂዒ፣ «ሂኒ ኡርዖን ኣሞዩቺዩ ኢቶሺ ታጋ ቤዔቶ?» ኢቂዒ ኤቻሄ።

30ቦሎኖሺዮ ዎቺቂዒ፣ «ሂኒ ኡር ጎንዶሎን ቢ ሹዑናታዓን ጋዓታ፣ ኔ ማግ ዴዔባዓቼሎ ኖሎ፤» ኢዩዔቲ።

31ጴጌጠርዖሴ «ዎቺ ዳዓሚሬዔ ኢቶሺ ሚሎሎና ናሊቦቲ!» ኢዩ።

ኣዩሁዑዴዔናኦቹ ኡኩራዔናኦ «ኖ ኮኒኖላ ኖ ወጤሆዩች፣ ኢቶሺ ሚሎሎ ዳዓጋዓኖሎ፤» ኢዩዔቲ። 32ኤቢ ቢ ተናቶ፣ ዩሱዑሲ ኣሞሎሚ ቂቶሎን ቢ ቂቲሆ ጋዓታ ቤኪዮዩች ቢ ጌቲቲ ቃዓር ጩዔኔሆዩቺዩ።

33ኢራዓሾሎ ጴጌጠርዖሴ ዎቺኖሎን ኬጠሎች ጊዩዒ ዩሱዑሲን ጩዔጊቂዒ፣ «ኔ ኣዩሁዑዴዔናኦቹ ታዓቶሎ ኔዔና?» ኢቂዒ ኤቻሄ።

34ዩሱዑሲ ዎቺቂዒ፣ «ኢሺቺዒ ኔ ታዓን ኤቻዓ ቤዔቶ፣ ኔ ቂሎሎናሺ፣ ኣሾ ኔዔች ጌቲዔናኦ?» ኢዩ።

36ጴጌጠርዖሴ ዎቺቂዒ፣ «ታ ኣዩሁዑዴ ታዓና? ኔ ኣሺዔናኦናዓ ዩዔሪቹ ያዓፌዔ ኬቺ ጎዴዔ ቡሺዒሺዔናኦቹ ኡኩራዔናኦናኦ ኔዔን ታዓች ቤሺዒቂዒ ኢሚቲናኦ። ሃላ ኣሞሎኦ ኔ ሃሊቶ?» ኢዩ።

36ዩሱዑሲ ዎቺቂዒ፣ «ታ ታዓቲቲኔ ሂኒ ሻዌዔጠ ቶሎዔኔ።» ታ ታዓቲቲኔ ሂኒ ሻዌዔጠ ቢ ተናቶ ጋዓታ፣ ኣዩሁዑዴዔ ኡኩራዔናኦዩች ታ ኢሜያዓቼሆዩች ታ ዳቤዔናኦ ኮዩሺናኦ፤ ተናባሊ ታ ታዓቲቲኔ ሂኒ ሻዌዔጠ ቶሎዔኔ።» ኢዩ።

37ጴጌጠርዖሴ «ኢሺ ጋዓታ፣ ታዓቶሎ ኔዔና?» ኢዩ።

ዩሱዑሲ ዎቺቂዒ፣ «ታዓቶሎ ታ ተናቶን ኔዎላ ጌታዓ ቤዔቲኔ።» ታ ኢባሬዔቻን ሚዒጠሎ ኤቢች ሺዒጃቶ ታዓኔ፤ ሻዌዔ ቶሎሞች ዋዓቶ ታዓኔ። ኢባርዖቼ ተናቶ ቡሊ ታ ቃዓርዖን ዋዓሎሆኔ።» ኢዩ።

38ጴጌጠርዖሴ «ኢባር ጌቶ ኣማ ጌቶኔ?» ኢዩ።

«ዮሎዴዔቤ» ጌቲዔ ዩሱዑሲቺ ቶሎሞች ናሌዮ

(ማዓቲ. 27:15-31፣ ማዓሪ. 15:6-20፣ ሉቃዓ. 23:13-15)

ኢራዓሾሎ ጴጌጠርዖሴ ኢሺቺዒቺዒ፣ ዎቺኖሎን ኣዩሁዑዴዔ ኡኩራዔናኦ ማግ ማዓች ኬቺቂዒ፣ «ታ ቢ ቶሎሞቹ ጎንዶሎን ዳናታዓኖ ታዓኔ።» 39ተናባሊ ዩዔሪቹ ማራዓኮ ኢቶሺ ቃዓባቺናኦቹ ኬቺ ኬሎሎና ቢ ቤሻቲ ኣዓቦሎን ኢቶሺ ባዓሪዒ ቤዔቲ ባዓርዖባ ታዓን ኤቻቂዒ ጩቻቲናኦቹ ጸገሎቹ ኢኮሎን ቢዒቺዮ ኢቶሺች ዶዮሎ። ኢሺ ጋዓታ፣ ኣዩሁዑዴዔናኦቹ ታዓቶሎን ታ ቢዒሾን ሹኒዮቲና?» ኢቂዒ ኤቻሄ።

40ቦሎኖሺዮ ዎቺቂዒ፣ «ባሪባዓሲ ቢዒቼዔባሊ፣ ሂኒ ኡር ቢዒቼዮዓዩ» ኢዒቤዔ ጩዔኪዔሄዔቲ፤ ኤቢ ባሪባዓሲ ቦኮሎ።»

19

1 ኣርዖባ ጴጌጠርዖሴ ዩሱዑሲን ዳዓሚቂዒ *ጉዑማዓርዖና ዩጢዒሄ። 2 ጊኔዔ ናዓዩናኦ ታዓቲዔ ማላቶሎን ተናቲ *ጉቢቶሎን ኣንጊጠሎቹ ጌንጊቂዒ ቢ ቂሎሎች ኡኪዒሄዔቲ፤ ጩዔላ ታሆሎን ቢዒች ታጂዩዔቲ፤ 3 ኣርዖቹ

ቢ ማግ ኢኪ ኢካግ ጊዳቂ። «አደሁ-ወ-ደዳናሉኛ ታግቶቻችን
ኔ ታግቲቲና ማንጂቤ!» ኢዲቤዔ ሙዖቂሬዔ ዲጊቶጋን
ዲጊዲዔዔ፤ ቢዲኖጋ ታጋሄዔ።

9 ዲላግጦሶሲ ዎቺኖጋን ማግጦቻችን ከቺቂዲ ዶሬዔ
አሸዳናሉዎች «ቢ ቶጋጋቶች ናሊዲያ ቤዲሂ አሜዔ ጎንዶጋኖላ
ዳኔዔ ታ ቃቶን ኢቶሽ አሪዲያሆዎች። ቢዲን ማግች ኢቶሽች
ከቺቶ ታግኔ» ኢዶ። 10 አሮገባ ዩሱወሲ አንጊቺ ጉቢቾጋን ቢ
ኡካቶናግ ጩዔላ ታሆጋን ቢ ታሃቶና ማግጦቻችን ከቺቶ ፤
ዲላግጦሶሲ በጋኖሽች «ኤቢዮቹ፣ ኢቶሽ ኡሮ!» ኢዶ።

11 ዩዔሪቺ ያግሬዔ ከቺ ጎዴዔ ቡሽዲሽዔናሉኛ
ኡኩራዔናሉናግ ቆጋሚዔናሉና ቤዔጊቂዲ። «የጋደ፤ የጋደ፤»
ኢዲቤዔ ሙዖኬዔዔዔ።

12 ዲላግጦሶሲ «ኢቶሽ ዳግሚሬዔ የጋደ፤ ቢ ቶጋጋቶች ታ
ናሉሂ አሜዔ ጎንዶጋኖላ ዳናታግና ታግኔ» ኢዶ።

13 አደሁ-ወ-ደዳናሉ ዎቺቂዲ። «ኖ ጩሎጋ ቤዔቶ፤ ኖ
ጩሎጋቻግ ቂታ ቤዲዶ ፤ ቢ ቂሎጋን ዩዔሪቺ ቡሽጋ ተኒዲቶኔ»
ኢዶዔ።

14 ዲላግጦሶሲ ኢሽን ዋግዳቂዲ አግሬቾዬ ቤሽጋን አጋጊቺዲ
ሻቲዬ ፤ 15 ዎታግ ቢ ከጦሮች ጊደቂዲ ዩሱወሲን
«አሞጋቼዔኒዶ ኔ ዋግቶ?» ኢቂዲ ኤቻሄ። ተናባሊ ዩሱወሲ
ሚና ካና ጌታግኖጋ። 16 ዲላግጦሶሲ «አሞጋች ታግች
ጌታግቺ? (የጋደ) አጋሄዔ (ቢዲቻቤ) ጌቶ ታ ከሽጋች
ቲኖጋን አሪያግቺ?» ኢዶ።

17 ዩሱወሲዎ ዎቺቂዲ። «ዩዔሪ ዳግጋጎ ጋግታ። ታ
ቶጋጋቶች አሞጋኖላ ተኒጋጋን ሃካግቼሽ ኔዔ፤ ኢቢች ኔዔች
ታግን ቤሽዲቂዲ ኢሚቶቺ አጣገጦ ቤሽጋ።» ኢዶ።

18 አሮገባ ዲላግጦሶሲ ዩሱወሲን ቢዲቻ ቃግዊዬ ፤ ተናባሊ
አደሁ-ወ-ደዳናሉ አሸዳናሉ «ሂኒን ኔ ቢዲሽ ጋግታ። ሮጋሚ
ታግቶቺ ጢቦ ቶጋኖ ኔዔ፤ ቢ ቂሎጋን ታግቲዲ ቤዔቶ ቡሊ
ሮጋሚ ታግቶጋን ቢዲኢያ ኢቶኔ» ኢቂዲ ሙዖኬዔዔዔ።

19 ዲላግጦሶሲ ኢሽን ዋግዳቂዲ ዩሱወሲን ማግጦቻችን
ከቺቶ ፤ አሮጋቹ ሂቢሬዔ ኖጋኖጋና «ጋባታ» ጌቲዔ ቤዔቲ
አጋሄዔ «ጣቂዔ ጎዶ» ጌቲዔ ቤዔቲ ጣግአጋች ቤዔቲ ናሉዔ

ጋባሮጋች ኮታሄ። 19 ዩዔሪቺ ማራግኮ አደሁ-ወ-ደዳናሉ
ከቺ ከሎጋና ቢ ቤሻቲ አግቦጋን በጋኖሽ ባግሪዲ ቤዔቲ
ባግሮጋች በጋኖሽ ቃኒዲ ቤዔቲ አግቦጋ፤ አራደዔ ሽሪታ
ላግት ቤዶጋ።

20 ዲላግጦሶሲ አደሁ-ወ-ደዳናሉን «ኤቢዮቹ፣ ኢቶሽ
ታግቶ!» ኢዶ።

21 ተናቂዔ በጋኖሽ «ዎኪዲቤ! ዎኪዲቤ! የጋደ፤»
ኢዲቤዔ ሙዖኬዔዔዔ።

22 ዲላግጦሶሲ «ኢቶሽ ታግቶጋን የጋደ፤?» ኢዶ።

23 ዩዔሪቺ ያግሬዔ ከቺ ጎዴዔ ቡሽዲሽዔናሉኛ
ኡኩራዔናሉ «ሮጋሚ ታግቶዬ ዳምባ ባራ ታግቶጋ ኖጋች አግሎጋ።» ኢቂዲ
ዎቺዩዔ።

24 ኤቢች አሮገባ ዲላግጦሶሲ ዩሱወሲን በጋኖሽ
የጋደሆዎች ቤሽዲቂዲ ኢሚዩ።

ዩሱወሲቺ የጋደ፤

(ማግቲ. 27:32-44 ፤ ማግሪ. 15:21-32 ፤ ሉቃ. 32:26-43)

17 አሮጋቹ ዩሱወሲን ዩቺቂዲ ዳግሚዩዔ፤ ቢ
የጋደዔሂ ማስቃሎጋን ሻግጊዲ ጋሮጋቹ ከቺቂዲ ሂቢሬዔ
ኖጋኖጋና «ጎልጎጋቲ» ጌቲዔ ቤዔቲ አጋሄዔ «ቂሌዔ ኮጋሬዔ
ጣግአ» ጌቲዔ ቤዔቶች ሻጊዩ።

18 አሮጋቻግ ቢዲን ማስቃሌዔ ቶጋጋቶች ጡራሬዔ ጣጎኖና
ጣጊቂዲ የጋደዩዔ፤ ቢዲና ቶጋኪዲ ባራ ጉቲዔናሉን ቃኒኖጋ
የጋቺኖጋች፣ ዩሱወሲን ዳጎች ተኒዲቂዲ የጋደዩዔ።
19 ዲላግጦሶሲ ዎታ «ናግዚሬታቺ ዩሱወሲ፣ አደሁ-ወ-ደዳናሉኛ
ታግቶ» ኢዲ ቤዔቶን ጩዔሬዲቂዲ ማስቃሌዔ ቶጋጋቶች
ጣጊዲዔ። 20 ዩሱወሲ የጋደዩዔ ጣግአ ዩሪሳሌሚ ጋሮጋች ካቲኖ
ቢ ተናቶቶች፣ አደሁ-ወ-ደዳናሉ አሸዳናሉኛ ዳጎቹ ሚዔቲናሉ ሂኒ
አራ ጩጋሬዔቶን ናባቢዩዔ፤ አራ ጩጋሬ ሂቢሬዔ
ኖጋኖጋና፣ ሮጋሚዔ ኖጋኖጋና ጊሪዲኬዔ ኖጋኖጋና
ጩጋሬዔቶ። 21 ኤቢች ያግሬዔ ከቺ ጎዴዔ ቡሽዲሽዔናሉኛ
ኡኩራዔናሉ ዲላግጦሶሲን «ሂኒ አሮ «አደሁ-ወ-ደዳናሉኛ
ታግቶ ታግኔ» ኢቂዲ ኢቶኔ) ጌቲሬዔ ጩጋሬባሊ።

(አዲሁባይዳናአቺ ታዓቶ) ጌቲሬዔ ጫዓፊያዓሂኒ! ሊዮዔቴ።

22ጳላዓጠዎሲዮ «ታ ጫዓፊቶን ጫዓፊቶ ታዓኔ» ኢቋዒ ዎቺዮ።

23ጌኔዔ ናዓዩናኦ ዮሱዑሲን በዎኖሺ ዮዎዲቶዮ ጉብ፡ ቢ ታሂዳናአን ዳዓሚዒ አወዳቋዒ ቆዎዴዔሂዔቴ። ኮቼያዓኖዎን ባዓድ ሸፔዔቴ ጌንጃ ቢ ታሆዎን ዎታ ዳዓሚዮዔቴ። ሂኒ አራ ጌንጃ ታሆ ኢካ ጉዑድ ጋዎዓሲ፡ ጉቶ ጣዓቋዔ ኮቼዔቶ ቶዎኖዎኔ።

24ኤቢች ጌኔዔ ናዓዩናኦ በዎኖሺና በዎኖሺና «ኢጠዎን (ኮሾዎን) ኩጤዔ ኮኒች ቢ ኬቼሆ ጋዓታ፡ ቤዔጎናሊ ኬዔጣዓኦኔ» ኢዮዔቴ።

ኤቢ ቢ ቱናቶ፡
«ታ ታሆዎን በዎኖሺና በዎኖሺና ቆዎዴዔሂዔቴ፤
ጌንጃ ታ ታሆዎችዎ ኢጠዎን ኩጤዮዔቴ።»

ኢዒ ቤዔቴ ያዓፋ ማጫዓፊዔቺ ቃዓር ቢ ጩዔኔሆዩቺዮ። ጌኔዔ ናዓዩናኦዎ ተኒዒቶ ኤቢኒዮ።

26ዮሱዑሲ ዮዎዴዔቴ ማስቃሌዔ ጋኦዎች ቢ ኢንዴ፡ ቢ ኢንዴዔ ማኔ፡ ኬሊዮዎዲቺ ማኔ ማዓሪያሚና ማጊዳላቺ ማዓሪያሚና ኔዔጣዓ ቤዔሂዔቴ። 26ዎታ ቢ ኢንዴዔና ቢ ዳቤዔናአቺ ዳጎዎቼ ቢ ሹኒቲ ኢኮዎና ቢ ጋኦዎች ኔዔጣዓ ቤዔተናአን ቤዔጊቋዒ፡ ቢ ኢንዴዔን «ታ ኢንዴዔኔ! ኤቢ ኔ ቡሾዎኔ» ኢዮ። 27ኤቢዮ ጉብ አራ ቢ ዳቦዎን «ቢኒ ኔ ኢንዴዔኔ» ኢዮ። አሮዎቼ ቴዩቋዒ አራ ቢ ዳቦ ዮሱዑሲቺ ኢንዴዔን ቢ ኬጠዎች ዳዓሚዮ ፤ አራ ቢ ኬጠዎች ቤዔሂን።

ዮሱዑሲቺ ቋቶ

(ማዓቲ. 27:45-50 ፤ ማዓሪ. 15:33-41 ፤ ሉቃዓ. 23:44-46)

28ኤቢዮ ጉብ ዮሱዑሲ ሞዎዮ ቡሊ ጩዔናን አሪዒቋዒ፡ ያዓፋ ማጫዓፊዔቺ ቃዓር ጩዔኔሆዩች «ሻቻሞዎ» ኢዮ። 28ኪዒካራ ኡዮዎና ጩዔኒቲ ቋዒጮ አሮዎች ኮታቋዒ ቤዔሂ ፤ በዎኖሺዮ ኪዒካራ ኡዮዔ ዳጎዎች *ኢስፖንጆዎን ሃጪቋዒ ዴዔቢዒ «ሁሶዎጶ» ጌቴዔ ቤዔቴ ማቺ ዋዓሞና ቢ ኖዎኖዎች ጊዲዒሂዔቴ። 30ዮሱዑሲዮ ኪዒካሮዎን ሹዑጪቋዒ ቢ

ኡቺቶዮ ጉብ፡ «ሞዎዮ ቡሊ ጩዔኒቶኔ» ኢዮ ፤ ቋሉዎቻዓ ዩቲዮ ፤ ቢ ካሾዎ አባታሂ።

ዮሱዑሲቺ ናዓቤዔ ኮቼዮ

31አዲሁባይዳናአቺ በዎኖሺ ካሺዔ አዓቦዩች ቃኒዮዔ አዓቦ ቢ ቱናቶዩች፡ ዎታ አራ ሻሞባቶ ባሬዔናኦዎቼ ቤሾ ቢ ቱናቶዩች፡ «ዮዎዴዔቴናኦ ማስቃሌዔ ቶዎሞዎች ቋቤዔቴ» ጌቶን ሹናዔዔናኦኔ። ኤቢች ጳላዓጠዎሲን «በዎኖሺ ዶሾ ቲዒሸዔ፡ ዳባኖዎን ማስቃሌዔ ቶዎሞዎቼ ኪንዲዒቦኔ» ኢቋዒ ቆላሂዔቴ። 32ጌኔዔ ናዓዩናኦ አዓፊቶቹ ዶሾዎን፡ ቢዒና ቶዎኪዒ ዮዎዴዔቴ ባሮዎቹ ዶሾዎኖ ዲዒቺዮዔቴ ፤ 33ቱናቴዔ ዮሱዑስ ማግ በዎኖሺ ጊዳሂዔ፡ ሸዒቺቋዒ ቢ ካሾ አባቶዎን ቤዔጊቋዒ ቢ ዶሾዎን ቲዒሻዓኔዔናኦኔ። 34ቱናባሊ ጌኔዔ ናዓዩናኦአቺ ዳጎዎቼ ኢኮዎ ዮሱዑሲቺ ናዓቦዎን ጊኖዎና ኮቼዮ ፤ ቤካች አሮዎቼ ዳሞዎናዓ አዓጮና ኪቺዮ። 35ኤቢን ቤዔጊቶ ሚዒጣቶ፤ ፤ ኢቶሺዮ ዎታ ኢቶሺ ሙሉዎን ዮዔሪጌቶ ቶዎሞዎች ኢቶሺ ቶዎኢዒዮሆዩች ሚዒጣቶ፤ ፤ ቢ ሚዒጣቶ ኢባሮዎ፤ ፤ ቢ ጌቲቶዎ ኢባሮ ቢ ቱናቶን አሪዒ ቤዔቶኔ። 36ኤቢ ቢ ቱናቶ፡ «ቢ ሻዓዉሾዎቼ ኢኮዎላ ቲዒሻታዓቼሆኔ» ጌቴዔቴ ያዓፋ ማጫዓፊዎች ጫዓፊዔቴ ቃዓር ጩዔኔሆዩቺዮ። 37ዎታ ባራ ጣዓኦዎቻዓ ያዓፋ ማጫዓፊዎች ጫዓፊዔቴ ቃዓር «በዎኖሺ ኮቺቶን ቤዔሂኒናኦኔ» ኢዒ ቤዔቶኔ።

ዮሱዑሲቺ ዱዑኬዮ

(ማዓቲ. 27:57-61 ፤ ማዓሪ. 15:42-47 ፤ ሉቃዓ. 23:50-56 ፤ ጥዋ. 3:1-2)

38ኤቢዮ ጉብ አዲሁባይዳናአቺ ኡኩሬዔናኦን ቢ ሻቲቶዩች፡ አዓሾዎና ዮሱዑሲቺ ዳቦ ቱናቲ አሪማዓታቺ ዮዎሴዔፊ ዮሱዑሲቺ ጫሆዎን ዳዓማ ዮሁዑዴዔ ኢራዓሾዎ ጳላዓጠዎሲን ቆላሂ ፤ ጳላዓጠዎሲዮ ዮዎሴዔፊች ዳዓጊዮ። ኤቢች ዮሱዑሲቺ ጫሆዎን ሃሚዒ ኪንዲቋዒ ዳዓሚዮ። 39ዎታ ኤቢዮ አዓና ጡሞዎና ዮሱዑስ ማግ ዋዓቲ ኒቆዎዲሞዎሲ ሻዓሻ ኪዒላ ቤዳ ሃራቦዎናዓ *ኤሬዔቶዎናን ዮቺቋዒ ዋዓሂ። 40ዮሱዑሲቺ ጫሆዎን ዳዓሚቋዒ አዲሁባይዳናኦ ዱዑኬዔ

ቤዔት ዶሞና ሂኒ አራ ሃራቦሮናና ጩናቺ ባራ ቡዲኖሮን
 ጊዲቂዲ አንዲራ ካዓፋኖሮና ካዓፒዬዔቴ።⁴¹ የሱዕሲ
 የሥዴዔት ጣዕሎች ቤጅዔት ሚጢናኦ ቤዔትናአኔ ፤ አራ ሚቺ
 ዳጎሮች ኮኒቺ ዱባኖሳ ዱዕኪያጎኒ አንዲራ አፖ ቤዔጌ።⁴²
 አዩሁዕዲዔናአቺ ቃኒዬዔ አገቦ ቢ ቱናቶዶች፣ ዎታ አራ
 አፖ ካቲኖ ቢ ቱናቶዶች፣ የሱዕሲቺ ጫሆን አሮሮች
 ዱዕኪዬዔቴ።

ቂቲዔ ዱዕካቲናአቺ ዳጎሮቹ የሱዕሲ ኪዮ

(ማቴ. 28:1-8 ፤ ማሪ. 16:1-8 ፤ ሉቃ. 24:1-12)

20 ¹ኢካ ጌቲዔ ሻባዓታ ቁሞ ሃዴዔ ቤዔት አሥጊ
 ሻምባቶሮቤዔ ማዓዶሮና ማጊዳላቺ ማዓሪያሚ ሃራዔ
 ያግአሮና ማጎሼዔ አፖ ቤዔቶች ሃማሃን ፤ ማጎሼዔጢ አፔዔ
 ኪሎ ኪዳዔት አሥጋ ጣቆ አሮሮቹ ኢካ ባድ ቢ ኢኮሮን
 ቤዔጋሃን።² ዎጮና ሃማቃግ ጴዔጢሮሶሲናግ የሱዕሲቺ
 ዳቤዔናአቺ ዳጎሮቹ የሱዕሲ ሹኒዒ ቤዔት ባራ ቢ ዳቦሮና ማግ
 ሻጋቃግ፣ «ኖ ዶሞናን አፖሮቹ ኪቺዒ ዳግሚቲናአኔ ፤ አሞሮች
 በሥኖሺ ጊዲቶ ጋዓታ አሪያሮና ኖሮኔ» ኢያን።

³ኢቢና ጴዔጢሮሶሲናግ ባራ የሱዕሲቺ ዳቦሮና ኪቺቂዒ
 ማጎሼዔ አፖ ቤዔቶች ዎጫዔቴ።⁴ ጉታግ ቃራቂዒ
 ዎጫዔቴ ፤ ቱናባሊ ባራ የሱዕሲቺ ዳቦ ጴዔጢሮሶሲን
 ጉብ ዱፒዒቺዒ አግፍ ቤሻቂዒ ዎጮና ማጎሼዔጢ አፖሮች
 ሻጊዬ ፤⁵ አፔዔ ኪሎሮቻግ ዩቲቂዒ ቢ ጩዒኒዬዔ፣ ቢ
 ካግፔዔት ቆራዶ ኢኪቶን ባዓች ቤዔጊዬ ፤ ቱናባሊ አፔዔ
 ማግጫ ጊያግኖሮ።⁶ ሲሞሮን ጴዔጢሮሶሲ ዳቤዒ ሻጊቂዒ
 አፔዔ ማግጫ ኢኮት ዎጮና ጊዩቂዒ አሮሮች ቤዔት
 አንዲራ ካዓፋኖሮን ቤዔጊዬ ፤⁷ ዎታ ቢ ቂሎሮች
 ጫግጫዔት ካዓፋኒዔ ጫግጫ ኢካ ባድ ቢ ቂሎሮና
 ኮታቂዒ ቤዔሞናሊ ካዓፋኖሮና ቶሮኪዒ ቢ ቤዔሚ ቃሮን
 ቤዔጊዬ።⁸ አሮሮባ ሺዒቺቂዒ ማጎሼዔ አፖሮች ሻጊቲ
 የሱዕሲቺ ባራ ዳቦ ዎታ ቢ ሂሎሮች አፔዔ ማግጫ ጊዩቂዒ
 ቤዔጊዬ ፤ የሱዕሲ ቂቲዒ ዱዕካቲናአቺ ዳጎሮቹ ኪዮን
 ኢባሪዒዔ።⁹ ቱናባሊ «ቂቲዒ ዱዕካቲናአቺ ዳጎሮቹ ኪዮ

ቢዒን ቃግዊዒዔ» ኢዒ ቤዔት ያግፋ ማጫግራዔ ቃግሮሮን
 ባት ሻሊጋግኔዔናአኔ።¹⁰ አሮሮቹ ዎታቂዒ ኪሞሮች
 ሃሚዬዔቴ።

ማጊዳላቺ ማዓሪያሚች የሱዕሲ ቤኮ

(ማቴ. 28:9-10 ፤ ማሪ. 16:9-11)

¹¹ ቱናቲዔ ማዓሪያሚ ኤዔፓባቤዔ አፔዔ ጋአሮች
 ኔዔጣግ ቤዔሃን። ኤዔፓባቤዔ ዩታቃግ አፔዔ ማግጫ
 ጩዒናሃን።¹² ኖጫ ቆራዶሮን ታሃቲ ጉታ ሺማግጫ
 ማራግኪዔናአ የሱዕሲቺ ጫሆ ቂዩቲ ጣዕአሮች፣ ኢኮሮ
 ቆያግ፣ ኢኮሮ ባዓታግ ኮታቂዒ በሥኖሺ ቤዔቴዔ፣
 ቤዔጋሃን።

¹³ በሥኖሺዮ «ሂኒ ኡራዔ፤ አሞዩቺዬ ኔ ኤዔፓባ ቤዔቶ?»
 ኢዬዔቴ።

አራዮ «ታ ዶሞናን ዳግሚቲናአኔ ፤ አሞሮች በሥኖሺ ጊዲቶ
 ጋዓታ አሪያግኔ ታግኔ» ኢያን።¹⁴ ኢሺን ጌታግቻግ ጉብ
 ጉዕዳቃግ ቢ ጩዒናዔዔ፣ ኔዔጣቂዒ ቤዔት የሱዕሲን
 ቤዔጋሃን ፤ ቱናባሊ የሱዕሲ ቱኖሮን አሪያግኔዔ።

¹⁵ የሱዕሲዮ «ሂኒ ኡራዔ፤ አሞዩቺዬ ኔ ኤዔፓባ ቤዔቶ?»
 ኮኒኒዬ ኔ ቃግዊዒ ቤዔቶ?» ኢዬ።

አራዮ ቤጅዔት ሚጢናኦን ቂያግ ቤዔት አሮ ቢዒች ቢ
 ሻግዔ፣ «ታ ዶሞናች! ቢዒን ኔ ዳግማቶ ጋዓታ፣ አሞሮች ኔ
 ጌዳቶ ጋዓታ ታግች ጌቲ! ሃሚራዔ ዳግምባና» ኢያን።

¹⁶ የሱዕሲ «ማዓሪያሚ!» ኢዬ።

አራዮ ጉዕዳግ ዎታቃግ ሂቢራዔ ኖሮኖሮና «ራቡኒ!»
 ኢያን ፤ ኢሺ ጌቶ «አሪቺያች!» ጌቶ።

¹⁷ የሱዕሲዮ «ታግን ዩቻግሂኔ! ባት ኒሆሮ ዩዔር ማግ
 ኪያግን ቤዔቶ ታግኔ። ቱናባሊ ሃሚራዔ ታ ማኔዔናአዩች
 («ታ፣ ታ ኒሆሮና ኢቶሺ ኒሆሮና ማግ፣ ታ ኑጉሾሮናግ
 ኢቶሺ ኑጉሾሮና ማግ ኪጅሆ ታግኔ» ኢቶኔ) ጌቲራዔ
 ጌቲ!» ኢዬ።

¹⁸ አሮሮቹ ማጊዳላቺ ማዓሪያሚ ሃማቃግ ዶሞናን ቢ
 ቤዔጎናግ ቢዒች ቢ ጌቲቶኖን ቢ ዳቤዔናአዩች ጌታሃን።

ቢ ዳቤዔናአዪች ዩሱዑሲ ቤኮ

(ማግቲ. 28:16-20 ፤ ማግሪ. 16:14-18 ፤ ሉቃዓ. 24:36-39)

¹⁹አራ አገላ አካ ጌቴዔ ሻባገታ ቁሞ ሃዴዔ ቤዔቲ አዎጊ ሻምባቶቦቤ ጡም፣ ዩሱዑሲቺ ዳቤዔናአ አዩሁዑዴዔናአቺ አኩራዔናአን ቦዎሽ ሻቲቶዪች፣ ኬሎን ተጋዓቺዒ ኪጩዔቂዒ ቦዎሽ ቤዔቴዔ፣ ዩሱዑሲ ጊዪዒ ቦዎሽ ዳጎዎች ኔዔጣቂዒ፣ «ዲጎ ኢቶሺች ተናቤ» ኢዩ። ²⁰ኢሺን ጌቲቂዒ ቲዪዒ ቢ ጉታ ኪሾዎና ቢ ናገሶዎን ቦዎሽች ቤኪዒዔ። ቢ ዳቤዔናአዎ ደዎን ቤዔጊቂዒ ኤሚሮዎና ጩጭጩዪዩዔ።

²¹ዩሱዑሲ ዎቺኖን «ዲጎ ኢቶሺች ተናቤ። ጊሆዎ ዩዔሪ ታግን ቢ ዎቻቶዎን ታ ዎታ ኢቶሺን ዎቻዓ ቤዔቶ ታግኔ» ኢዩ። ²²ኢሺን ቢ ጌቲቶዩ ጉብ ቦዎሽ ቶዎዎች ካቺዒቺዒ፣ ኢሺቺዩ ፤ «ያግፋ አያግኖን ዴአቴ! ²³ኮኒቺ አጣጣጦዎላ ኢቶሺ ማግሪ ጋግታ፣ ዩዔሪዎ ቦዎሽን ማግሪሆኔ ፤ ኮኒቺ አጣጣጦዎላ ኢቶሺ ማግሮ ቃዪ ጋግታ፣ ዩዔሪዎ ቦዎሽን ማግራዓቺሆኔ» ኢዩ።

ቶዎማግሲች ዩሱዑሲ ቤኮ

²⁴ቱናባሊ አግራግ ጉቴዔናአቺ ዳጎዎቼ ኢኮዎ «ቃግፖ» ቦዎሽ ኢዒ ቤዔቲ ቶዎማግሲ፣ ኬጦዎች ዋግ ዩሱዑሲ ጊዪዩዎግ፣ ቦዎሽ ዳጎዎች አግሎዶ። ²⁵ኤቢች ባራ ዩሱዑሲቺ ዳቤዔናአ ቢዒች «ኖ ደዎን ቤዔጋቶ ኖዶ።» ኢዩዔ።

ቱናቴዔ አሮ «ቢ ኪሾዎች ቢ ጦጌዔቲ ማላቶዎን ታ ቤዔጋግን ጋግታ፣ ቢ ኪሾዎች ቢ ጦጌዔቲ ማላቶዎች ታ ያጳሮዎን (ያባሮዎን) ታ ጊዒጃግን ጋግታ፣ ታ ኪሾዎዎ ጊኖዎና ኮቼዔቲ ቢ ናገሶዎች ጊዒጃቃግ ታ ቤዔጋግን ጋግታ፣ ኢባሪያግቼ» ኢዩ።

²⁶ቢ ሻባገባቶቦቤ አዎጊ ሻምባቶባ ቢ ዳቤዔናአ ዎቺኖን ኬቺ ዳጎዎች ቤዔዔዔ፤ ቶዎማግሲዩ ቦዎሽና ቶዎኪዒ ቤዔዔ። ኬሎ ተጌዔቼዔ ዩሱዑሲ ዋግዔ ፤ ቦዎሽ ዳጎዎቶ ኔዔጣቂዒ፣ «ዲጎ ኢቶሺች ተናቤ» ኢዩ። ²⁷አሮዩ ጉብ ቶዎማግሲን «ኔ ያጳሮዎን ዴዔቢሬዔ ታ ኪሺዔናአን

ዩሺሬዔ ቤዔጌ! ኔ ኪሾዎን ዴዔቢሬዔ ታ ናገሶዎች ጊዒጃቤ! አባሪዒቶን ቱናባሊ ኢባሪያግኖዎን ቱጊያጎሂኔ!» ኢዩ።

²⁸ቶዎማግሲ «ታ ደዎኖች! ታ ኑጉሾዎች!» ኢቂዒ ዎቺዩ።

²⁹ዩሱዑሲዮ «ታግን ኔ ቤዔጋቶዪቺዩ ኔ ኢባሪዒቶ ፤ ቤዔጋግኖዎን ኢባሪዒ ቤዔቲናአ ዲዒሬዔቲናአኔ» ኢዩ።

ሂኒ ማሺራዓችዎን ጥዋኒሲ ጫዕፊቲ ናቦ

³⁰ዩሱዑሲ ሂኒ ማረጋገጫዎች ጫዕፊያጎኒ ባራ ዎዳ ማላቴዔናአን ቢ ዳቤዔናአቺ አግሮዎቻግ ቱጊዒቶኔ ፤ ³¹ቱናባሊ ዩሱዑሲ አሮ ኪሪቶሶሲ ዩዔሪቺ ቡሾዎ ቢ ቱኖዎን ኢባሪዒሬዔ ኢቶሺ ሙሎዎን ቢ ቶዎዎች ቶዎኢዮዎና ካሾዎን ኢቶሺ ዳኔሆዪች፣ ሂኖሽ ጫዕፊዔቲናአኔ።

ባሃሬዔ ጋሾዎቻዓ ቢ ዳቤዔናአዪች ዩሱዑሲ ቤኮ

(ሉቃዓ. 5:5-6)

21 ኤቢዩ ጉብ ዩሱዑሲ ጢባግሪዶዎሴዔ ባሃሬዔ ጋሾዎቻዓ ቢ ዳቤዔናአዪች ዎቺኖን ቤካዔ ፤ ቢ ቤካቶዎ ኤዔቺቂዒኒዩ። ²ሲሞን ጴዔጢሮዎሲናግ «ቃግፖ» ጌቴዔ ቤዔቲ ቶዎማግሲና፣ ጋሲዒሴዔ ሻዌዔጢ ቃግኒ ጌቴዔ ቤዔቲ ጋሮዎቼ ቱናቲ ናግቲናግኤዔሲዮ፣ ያቢደዎሲቺ ቡሺዒሺዔናአ፣ ቢ ዳቤዔናአቺ ዳጎዎቼዔኖዎ ባራ ጉቴዔናአ ኤቦሽ ቶዎኪዒ ቤዔዔዔ። ³ሲሞን ጴዔጢሮዎሲ ቦዎሽች «ሃግሾዎን ዳባ ዩቻ ሃማግ ቤዔቶ ታግኔ» ኢዩ።

ቦዎሽዮ «ዎታ ኖዎ ኔዔና ቶዎኪ ሃምቦኔ» ኢዩዔ። ሃሚቂዒ ማሪካቦዎች ጊዪዩዔ፤ አሮዎቤዔ ጡም «ሃግሾ ታግኔ» ኢቶን አሞዎላ ዩሻግኖዎን ሃሪዒዔዔ።

⁴ባሃሬዔ ማግደዎና፣ ዩሱዑሲ ባሃሬዔ ጋሾዎች ኔዔጣግ ቤዔዔ ፤ ቱናባሊ ቢ ዳቤዔናአ ዩሱዑሲ ቢ ቱኖዎን አሪያግኔዔናአኔ።

⁵ዩሱዑሲ «ታ ቡሺዒሺዔናአቴ! ጩር ሃግሾዎን ዩሻግቶቲና?» ኢቂዒ ኤቻዔ።

ቦዎሽዮ «አሞዎላ ዩሻግኖ ኖዶ።» ኢቂዒ ዎቺዩዔ።

ግቢዮ «ኢቶሺ ዳቦዎን ማሪካቤ ቃና ባድ ዳርቴ! ዳኒሆ ኢቶሺኔ» ኢዬ። ስዎኖሺዮ ዳቦዎን ዳጉዮጌቴ፤ ቤካች ሜጌቴ ሃጎሽ ዮቻቶዬች፣ ጌጌቺ ኪቼሆን ማዋላሄጌቴ።

7ዮሱዕሲ ሹኒጌ ቤጌቴ ቢ ዳቦ ጳጳሚሮዎሲች «ሂኒ ኖ ዶዎናሊ አሞዶኒ!» ኢዬ። ኤቢች ሲሞዎን ጳጳሚሮዎሲ ዶዎና ቢ ቱኖዎን ዋጎዶቂጌ ቲዶጌ ሸካዓቾዎን ቤጌቶ ቢ ታሆዎን ታሃቂጌ ባሃሬጌ ዳጎዎች አጠሬጌጌ። ጳዎኖሺዮ አጎቺ ጋሾዎቼ ጉታ ባላ ሂራ ቤዶጎሊ አዎጊቺጌ ምሃጌጌናኦኔ። ኤቢች ባራ ዮሱዕሲቺ ዳቤጌናኦ ሃጎሽ ጩጌኒቲ ዳቦዎን ማሪካቤጌ ቶዎሞዎች ኮታጎቺጌ ጌጌቺጌቤጌ አጎቺ ጋሾዎች ኪቺዬጌቴ። ጳዎኖሺዮ ስዎኖሺ ኪንዲቶዬ ጉብ፣ ኮሾናጎ ሾዎሄጌ ጌቻቲ ቃጎቂጌ ቶዎሞዎች ቤጌቴ ሃጎሽዎናን ቤጌጊዬጌቴ።

10ዮሱዕሲ «አንድ ኢቶሺ ዮቺቲ ሃጎሽዎቼ ታጎች ዴጌቦቴ!» ኢዬ።

11ሲሞዎን ጳጳሚሮዎሲዮ ማሪካቤጌ ቶዎሞዎች ኪቺቂጌ ባሊ አጎቻጎ ኪጌጃ አጎዶጋ ሃጎሽጌናኦ ጩጌኒቲ ዳቦዎን ሻዎዎች ጌጌቺዬ ፤ ኤቢ ሻጎሆዎን ሃጎሽ ምዳቲጌናላ ዳቦ ኪጌጣታጎናዶጌ።

12ዮሱዕሲዮ «ዋጎ ማሞቴ!» ኢዬ። ዶዎና ቢ ቱኖዎን ስዎኖሺ አሪጌቶዬች፣ ቢ ዳቤጌናኦቺ ዳጎዎቼ ኢኮላ «ኔ ኮኒ ኔጌኔ?» ኢቂጌ ኤቻዬች አጎጭዎን ኮጳቶ አጎሎዶጌ። 13ዮሱዕሲዮ ጊዳጎ ኮሾን ቲጌጂቂጌ ስዎኖሺች ኢሚዬ ፤ ዳጎኪቂጌ ሃጎሽዎናዎ ኢሚዬ። 14ዮሱዕሲ ቂቲጌ ዱዕካቲናኦቺ ዳጎዎቼ ቢ ኪቺቶዬ ጉብ፣ ቢ ዳቤጌናኦዬች ቢ ቤካቶ ሂኒና ኪጌጃኖዶጌ።

ጳጳሚሮዎሲን ዮሱዕሲ ኤቻ

15ማጎዮዎን ስዎኖሺ ማጎቶዬ ጉብ፣ ዮሱዕሲ ሲሞዎን ጳጳሚሮዎሲን «ዮዶኒቺ ቡሾዎ ሲሞዎና! ኤቦሺዬ ቤሾዎን ታጎን ሹናኔ?» ኢቂጌ ኤቻጌ።

«ኤጌሃ ታ ዶዎኖቻ! ኔጌን ታ ሹኖን ኔ አሪጌ ቤጌቶ ኔጌኔ» ኢዬ።

«ታ ባጌጌ ቡሺጌሺጌናኦን ቂዳቤ!» ኢዬ።

16ዎቺጌ ጉቲኖዎን «ዮዶኒቺ ቡሾዎ ሲሞዎና! ታጎን ሹናኔ?» ኢቂጌ ኤቻጌ።

«ኤጌሃ ታ ዶዎኖቻ! ኔጌን ታ ሹኖን ኔ አሪጌ ቤጌቶ ኔጌኔ» ኢዬ።

«ታ ባጌጌ ሃጌጌናኦን ቂደቤ!» ኢዬ።

17ኪጌጃኖዎን «ዮዶኒቺ ቡሾዎ ሲሞዎና! ታጎን ሹናኔ?» ኢቂጌ ኤቻጌ።

ኪጌጃኖዎን «ታጎን ሹናኔ?» ኢቂጌ ቢ ኤቻቶዬች፣ ጳጳሚሮዎሲ አዶኒቂጌ፣ «ታ ዶዎኖቻ! ቡሊን አሪጌ ቤጌቶ ኔጌኔ ፤ ኔጌን ታ ሹኖን ኔ አሪጌ ቤጌቶ ኔጌኔ» ኢዬ።

ዮሱዕሲዮ «ታ ባጌጌናኦን ቂዳቤ! 18ኢባሮዎን ኔጌች ጌቶዬ ፤ ጉራማጎሽ ኔ ቤጌሆዎባ፣ ኔ ኪሾዎና ታሃቃጎ ኔ ሹኖሆዎች ሃማጎ ቤጌሂኔ። ቱናባሊ ኔ ጌጌናሆዎባ፣ ኔ ኪሾዎን ያኒሆ ኔጌኔ ፤ ባሮ ኔጌች ታጂሆኔ ፤ ኔ ሹኖጎኖዎች ኔጌን ዳጎሚሆኔ» ኢዬ። 19ኤቢን ቢ ጌቲቶ፣ ጳጳሚሮዎሲ አም ሻጎሃ ቂቶዎና ዮጌሪን ቢ አዎጊጌዬሆ ጋጎታ ቤኪዮዬቺዬ። ኢሺቺቂጌ ቲዶጌ፣ «ታጎን ዳቤቤ!» ኢዬ።

ቢ ሹኒጌ ቤጌቴ ቢ ዳቦዎችን ዮሱዕሲ ጌቶ

(ጥዋ. 13:25)

20ጳጳሚሮዎሲ ጉዑዲጌ ምታቂጌ ዮሱዕሲ ሹኒጌ ቤጌቴ ቢ ዳቦ ዮሱዕሲን ቢ ዳቦዎን ቤጌጊዬ ፤ አሮዎ ኤቤዬ አጎፍ ጠጫ ማጎዬጌ ማጌ ሳጎቶዎች ዮሱዕሲቺ ጋኦዎች ካቲኒቂጌ፣ «ታ ዶዎኖቻ! ኔጌን ቤሺጌሬጌ ኢሜሆ ኮኒኔ?» ኢቂጌ ኤቻቶጌ። 21ጳጳሚሮዎሲዮ ቢጌን ቤጌጊቂጌ ዮሱዕሲን «ታ ዶዎኖቻ! ኤቤዮቺ አጎቢቺሬጌ ቱኔሄ?» ኢቂጌ ኤቻጌ።

22ዮሱዕሲዮ «ምታቃጎ ታ ዋጎሂ ምቶዎን ቢ ቤጌዬሆዬች ታ ሹኒ ጋጎቶቺ፣ ኔጌን አሞ ቃጎቂዬ? ኔ ታጎን ዳቤቤ!» ኢዬ።

23ኤቢች «አራ ቢ ዳቦ ቂታጎቼሆኔ» ኢሚ ዎሮ ማጌጌናኦ ማጎ ዋጎዬጌ፤ ቱናባሊ ዮሱዕሲ «ምታቃጎ ታ ዋጎሂ ምቶዎን ቢ ቤጌዬሆዬች ታ ሹኒ ጋጎቶቺ፣ ኔጌን አሞ ቃጎቂዬ?» ኢደሊ፣ «ቂታጎቼሆኔ» ጌታጎኖዶጌ።

24ኤቦሺን ሚጌጣጎ ቤጌቶ፣ ሂኒኖዎ ጫጎሬቶ ሂኒ ቢ ዳቦዶጌ ፤ ቢ ሚጌጣቶ ኢባሮ ቢ ቱኖዎን አሪጌ ቤጌቶ ኖዶጌ።

26 የሱዳን ሹድናቲ ዎዳ ባራ ሞዎዎ ዎታ ቤዔቱኔ ፤ ቡሲ ኢካ ጉታ ጌቴዔ ቢ ጫዓፌዔቶ ጋዓታ፣ ጫዓፌዔቲ ማጫዓፌዔናአዩች ሻዎ ቡሲ ቤዳዓቼሆ ታዓች ሻዓሂዒ ቤዔቴ።

ሚሺራዓቻቸናአቺ ሹድናዎ

ሺዒቾ

«ሚሺራዓቻቸናአቺ ሹድናዎ» ጌቴዔቲ ማጫዓፌ ሉቃዓሲ ጫዓፌቲ ማጫዓፌዎቼ ጉቲኖዎኔ። ሂኒ ማጫዓፌ ጫዓፌዔቶ ኪቲኔዔ ጉዑጵ አዓቢቸዒ ኔዔጣቂዒ ቢ ዲጪቶ ጋዓታ አሪቸዒ ቤዔቲ ኢባሪ ሞዎዎ ኖዎች ቢ ቤዔዩሆዩቸዩ።

ሂኒ ማጫዓፌ ቤሾዎን ቢ ጌቲዒ ቤዔቶ ሚሺራዓቻቸናአ ቱናቲ ጉታ አሺዔናአቺ ሹድናዎን፤ ኤቦሺዮ ጴዔጢሮዎሲናዓ ጳጢሎዎሲናኒዩ። ጴዔጢሮዎሲ ባቲ ባት ዩሪሳሌሚ ጋፎዎች ኪቲኔዔ ጉዑጵን ኔዔቸቲናአቺ ዳጎዎቼ ሺዒቸቲ ኡሮዎ፤ ጳጢሎዎሲ ዎታ ዩሪሳሌሚ ጋፌዔ ጉዑዎዎች ቤዔቲ ሻዎዎች ሃሚቂዒ ኪሪቶዎሲቺ ሚሺራዓቻዎን ጌቶዩች ሺዒቸዒ ኬቸቲ ሚሺራዓቻቸ። «ሚሺራዓቻቸናአቺ ሹድናዎ» ጌቴዔቲ ማጫዓፌ «ያዓፋ አያዓኔዔቺ ሹድናዎ» ጌቴዎ ሃኪዩ፤ «አሞዩቻ?» ቢ ጌቴዔ ጋዓታ፣ ያዓፋ አያዓኔዔቺ ዎሚቾናዓ ሹድናዔቻዎን ቢ አሪቸዒ ቤዔቶዩቸዩ።

ሚሺራዓቻቸናአቺ ሹድናዎ ባቲ ባት ኔዔጣቲ ኪቲኔዔ ጉዑጵቸን ኬዔጃ ሞዎዎን አሪቸዒ ቤዔቶኔ፤ 1. ባቲ ባቲ ኪቲኔዔ ጉዑጵቺ ዎቾ አሞ ጋዓታ፤ 2. አዩሁዑዴዔናአ ኤቢ ዎቾዎን ኢባሪዒ ዴኦን ቦዎሻ ቃዮን፣ ዎታ ዩዔሪ ሂኒ ሚሺራዓቻዎን ኢባሪዒሬዔ ዴቂሂ አዓጋቴዔናአ ማጣ ሚሺራዓቻቸናአን ዎቻዓ ቢ ዳዓቺዮን፤ 3. ባቲ ባቲ ኪቲኔዔ ጉዑጵን ሻዌዔ ኡኩሬዔናአናዓ ሮዎሚ ኢራዓሺዔናአና አዓቢቸቂዒ ቦዎሻ ኢሪቲዒቶ ጋዓታ፣ ኤቦሺኔ።

ሂኒ ማጫዓፌዎች ቤዔቲ ሞዎዎ ያዓሪ ያዓሮዎና

- ኪሪቶዎሲ ቢ ዳቤዔናአዩች ቢ ኢሚቲ ጪዒሬዔጢ ጌቴዔናአ (1: 1-11)
- ዩሪሳሌም ቤዔቲ ኪቲኔዔ ጉዑጵ (1: 12-8: 11)
- ፊሊጤዔዔዔዔ ሻዎዎች ሚሺራዓቸዔ ቃዓሮ ጋሚና (8: 12-12: 25)